

SORUN **Polemik**

**MARKSİST
İNCELEME
ARAŞTIRMA
ELEŞTİRİ
DERGİSİ**

41

MAYIS 2010

www.sorunpolemik.com e.posta: sorunkolektif@gmail.com

Süresi: Şimdilik İki Ayda Bir Yayınlanır

Sayı: 41 (2010)

Fiyatı: 4 TL (KDV Dâhil)

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: **Sırrı Öztürk**

Yönetim Yeri ve İletişim:

Akbıyık Değirmeni Sokak, No: 33/A 34122

Sultanahmet-Eminönü/İstanbul

Telefon: (0212) 638 81 82 Fax: (0212) 638 81 72

Posta Çeki No: 98213

Banka Hesap No: İş Bankası Cağaloğlu Şubesi (1095) 325 835

Abonelik Yurtiçi yıllık 6 sayı - 30 TL. Yurtdışı dört katı

Yayın ilkelerimizle bağdaşmayan ilanlar kabul edilmez.

Gönderilen yazıların beş dergi sayfasını geçmemesi (CD ve e-posta),

Word programında zenginleştirilmiş metin biçiminde

kaydedilerek gönderilmesi gerekir.

Yazılı metinler kaynak gösterilerek kullanılabilir.

Teknik Hazırlık: Sorun Teknik Büro

Baskı: Mutlu Basım

Davutpaşa Cad. Güven San. Sit. C Blok No: 264 Topkapı / İstanbul

Tel: (0212) 577 72 08

Yayın Türü: Yerel Süreli

ISSN 1303-2402

İÇİNDEKİLER

POLİTİKA CEPHESİ

- **Sırrı Öztürk**
Komünistlerin Birliği Arayış ve Yönelişleri 3
- **Sırrı Öztürk**
Komünistler ve “Anayasa” Tartışmaları 12
- **Sırrı Öztürk**
15/16 Haziran 1970’den Günümüze 22
- **Babür Pınar**
1 Mayıs’ın Sınıfsal Anlamını Kavramak 34
- **Turgay Ulu**
Bölünmeler Üzerine 43
- **Babür Pınar**
Sınıf Egemenliği ve Devlet 53
- **Ahmet Temizel-Çelik Sezer-H. Mutlu Öztürk**
Yine Meslek Örgütlerimiz Üzerine... 65
- **Ahmet Çakmak Deliorman**
Gençliğe Dair 72
- **Sırrı Öztürk**
Kızılbaş-Dersim 37- 38 Katliamı ve Politika 78
- **SORUN Polemik**
1 Mayıs 2010 Eylemlerinden Notlar 84
- **Ali İhsan Aksamaz**
1 Mayıs 2010 ve “Laz” Dernekleri 99
- **Mahir Kankal**
TEKEL Eyleminin Ardından ... 102
- **SORUN Polemik**
Kitlelerle Buluşmak Gerçeklerle Yüzleşmek 109
- **Yavuz Yıldırım Türk**
THKO-TDKP-EMEP Sürecindeki Tartışmalar -I- 117
- **Bizden Haberler** 123

POLİTİKA CEPHESİ

Sırrı Öztürk

-Polemik-

Komünistlerin Birliği Arayış ve Yönelişleri

Sosyal sınıf ve sosyolojik emekçi halk gerçekliği dışında yürütülme istenen burjuva tarz-ı siyaseti sınıflar mücadelesinin ateşiyle büyük oranda açığa vurulmaya başlandı.

Çünkü bu yolda büyük bedeller ödenmişti. Ödenen bedeller boşuna değildi. Günü saati gelince ödenen bedellerin meyveleri çiçeğe duracaktı doğallıkla.

Komünistlerin çiçeğe duran meyveleri koruması, sürecin bereketini birlikte devşirmesi bekleniyor.

Özellikle TEKEL işçisinin kararlı direnişi sosyal-sınıfsal gündemin dayatılmasında bir kaldıraç görevini yerine getirmiştir. Sağlı "sol"lu burjuva partilerine sahte gündemlerle politika yapılamayacağını hatırlatmıştır. Bu sürecin kazanımlarını doğru algılamalıyız.

Sınıfsız sendika, sınıfsız parti, sınıfsız kültür-sanat-estetik diyerek sahne alan "sol" akımlar henüz proletaryanın kütlese çıkışları karşısında önlerini iliklemele de, onlar da bu süreçte politikasız kaldıklarını görmeye başlamıştır.

Burjuva ideolojisi ve revizyonizme karşı bağımsız sınıf tavrı gözetilen **İşçi Sınıfı Partisi (İSP)**'nin, **Komünist Partisi (KP)**'nin sosyal pratikteki eksikliğinin kör gözlere sokulurcasına hissedildiği görülmüştür.

İşçi sınıfı ve emekçi halkların en militan ve en ileri kesimlerinin, Marksizmin yorumlanması ve pratikte yeniden üretilmesi işinde aşırı teorizme ve entelektüalizme kaçmış bilcümle üniversite okumuş yarım aydınlardan çok daha ilerde olduğu sosyal pratikte görülmüştür. 1970 - 15/16 Haziran Direnişi deneyiminden sonra gerçekleştirilen TEKEL işçisinin direnişinde de aydın geçinenlerin "vukuatı" bir kez daha kanıtlanmıştır.

İşçi-Kitle, Köylü-Kitle ve Gençlik-Kitle çalışmalarının boyutlanması “Öndersizlik Krizi” içinde işlevsiz bir konuma düşen Devrimci ve Komünist Kadroları da¹ düşündürmüştür.

Kendiliğinden, “dar grup kültü” ya da “dar grup tapınımi” gibi “alan kapatma” yöntemleriyle örgüt kurup parti çağrışımı yapmanın sosyalist harekete ve topluma neye mal olduğu trajik acı örnekleriyle açıkça görülmüştür. Buna rağmen, Kıvılcımlı'nın deyiimiyle “vahiy geleneğinin” hükmünü sürdürdüğünü ve grubunu parti ilan eden avantüryelerin bu süreçten hiçbir ders ve sonuç çıkarmadığının kötü örneklerine rastlanılmaktadır.

Tutarlı işçi-kitle, köylü-kitle ve gençlik-kitle çalışmaları yapan kadrolar; kendilerini ilerici, demokrat, devrimci, sosyalist, komünist, Bolşevik² gibi saygın isim ve sıfatlarla ifade eden tüm “Sol Cenah” örgüt / partilerini bu süreçten çok yönlü derslerle sonuçlar çıkarmaya zorlamıştır.

Tutulacak **Ana Halka**'nın daha da somutlaşacağıının sevindirici işaretleri alınmaktadır.

Yaygın biçimlerde örgüt / partilerde kopuşlar yaşanmaya başlanmıştır. Süreklilik içindeki bu türden kopuşlar, politikada doğruların kavgasını verenler önünde sonunda komünist nüvelerle buluşmaya adaydır.

İşçi-Kitle çalışmaları, kütleli çıkışlar, özellikle de TEKEL Direnişi bu türden bir tarz-ı siyasetle iştigal eden her birimi sarsmıştır. Sendikal ve siyasal alandaki ayrışmalar gündemdeki sorunları daha da renklendirmiştir. “Sol Cenah”ımızın ideolojik-teorik-politik ve örgütsel arayış ve yönelişleriyle yeni bir yol ayrımına geldiği görülmüştür.

Sınıflar mücadelesinin yakıcılığı “Sol Cenah”ımızın ayrışmasını tetiklediği, yarın daha da tetikleyeceği açıktır. Kimi “sol” akımların bu süreçte daha fazla işlevsizleşeceği ve açığa düşeceği de görülmektedir.

İşi gücü “Gelin tartışalım” yönteminden başka bir becerisi olmayan eğilimler bu durumda daha fazla açığa düşmüştür. Geleceğimizi kazanmak açısından gerekli olan komünistler arası yazılı tartışma gelenekleri henüz yetkinleşmemiştir. “Sen emek ver, iki satır yaz, ben de senin bir ‘eksiğini’ yakalayıp tiftiğini atayım!..” yöntemi oldukça yaygındır.

Komünist kadrolar; sağ ve “sol” teslimiyetçi oportünist akımlarla tasfiyeci, reformist, revizyonist örgütlerden ayrışma konusunda bölücüdür ve de bu türden kimlikleriyle tanınır. Devrimci ve Marksist Kadroların **Komünistlerin Birliği (KB)** temelinde buluşup bütünleşmesi de ha-

yat ve mücadelenin öğrettiği bir zorunluluktur. Komünistlerin diğer bir özelliği iki devrimci birim yan yana geliyorsa arada harç olma görevini gerçekleştirmeleridir. Komünistler aynı zamanda en tutarlı birlikçidir. **Komünistlerin Birliği bizatihi Komünistlerin gerçekten Komünist olması demektir.**

Ne var ki, en büyük birlik düşmanları da “birlik” diye söze başlayıp, arkasını getiremeyenlerden, mangalda kül bırakmayan bölücülerden çıkmıştır / çıkmaktadır. Mücadelenin ateşinden gelmeyenlerin sosyal pratikte projeleri tuzla buz olan avantürye takımının “Komünistlerin Birliği”ni lafzen telaffuz edişi doğaldır. Çünkü onların işi de yalnızca budur. Böylelerinin aşırı teorisizme ve entelektüalizme kayışı da doğaldır. Bireyci, benmerkezci, geçimsiz, huysuz oluşları da doğaldır. Yine böylelerinin sudan sebeplerle bir bardak suda kıyametler kopardığını, Devrimci Marksizmi hafızladıklarını, fakat yorumlayamadıklarını ve de sosyal pratikte yeniden üretemediklerini çeşitli örnekleriyle yakından izliyoruz ve de görüyoruz.

Günümüzde eski siyasî çizgilerinden kopup da bir arayış ve yöneliş içinde olanların **KB** sorunsalından aynı şeyi anlamadıklarını, ayrıca geçerli ve ikna edici bir özeleştirme yapmadıklarını da biliyoruz.

KB.nin henüz gerçekleşemeyişinin ideolojik-teorik-politik ve örgütsel açıdan olduğu gibi tarihsel, sosyal-sınıfsal, kültürel, evrensel açılardan da pek çok sebebi bulunmaktadır.

Yazımızın amacı **KB**.nin oluşturulması çalışmalarına pratik örgütçü etkinlikler kazanmamızı öne çıkarmaktır. Bu nedenle tartışılması gereken sorunların şimdilik ayrıntılarına girmiyoruz.

İdeolojik-teorik çalışmaların önemini kavrayan birimlerin **KB** denildiğinde neleri anladığını çeşitli yayın organlarındaki yazılarından ve pratiklerinden öğrenmeye çalışıyoruz.

Tespit edebildiğimiz kadarıyla günümüzde 30'a yakın grup, çevre ve örgüt ellerindeki çeşitli araçlarla **KB**.ni savunmaktadır. Mevcut örgüt / partilerden çeşitli nedenlerle kopup ayrışan ve henüz birey olarak varlığını sürdüren büyük bir kütle de **KB**.ne sıcak bakmaktadır.

Yaşadığımız Anadolu coğrafyasında ve Mezopotamya'da **KB**.ni savunan grupların varlığından da haberiyyiz.

KB.ni savunan kadrolar; **genellikle 10 Eylül 1920'de Bakû'de oluşturulan Tarihî TKP'nin Parti, Partileşme Sorunu, Siyasal-Sosyal**

***Devrim gibi konulardaki ilke ve amaçlarını, Marksist-Leninist Öğre-
tiye dayalı yöntemlerini temel referans aldıkları gözlenmektedir.***

KB sorunsalını meşreplerince telaffuz edenlerin bundan neyi ve nasıl anladıkları hususu da ayrı bir tartışma konusudur. Salt Mustafa Suphilere nostaljik göndermeler yapılarak komünist olunamaz. Tarihî TKP'nin isim ve sıfatlarını kullanmak, devrimci tarih ve geleneklerinden söz ederek de "TKP benim benden sorulur." denilemez. Tarihî TKP'mi-zi **PARTİ** yapan Marksist-Leninist Öğretilere uygun ilkeler, amaçlar, yön-temler ve tüm süreçlerde işletilen Leninist Parti normlarıdır. Program ve tüzüğüdür.

KB.ni savunan kadroların bu türden arayış ve yönelişi bir yanıyla sevindiricidir. Diğer taraftan bu türden sevindirici gelişmelerin bir de çok sancılı yanları vardır. "Sol Cenah" politikalarının ayrışması, işçi sınıfı ha-reketiyle sosyalist hareketin buluşup bütünleşerek **KB** temelinde bulu-şup bütünleşmesi çok çetin, fakat zorunlu ideolojik-teorik-politik ve ör-gütsel mücadelelerle gerçekleşebilecektir.

KB.nin zorunlu olduğunu ideolojik süzgeçlerinden geçirmiş olan kadroların şu aşamada aralarındaki ideolojik-teorik sorunları çözem-diği gibi birleşik, güçlü, güvenilir ve donanımlı bir **PARTİ**'nin nasıl oluşturulacağı konusunda da kolektif bir projede anlaşmaya aday olma-dıkları görülmektedir. Kuşkusuz bu kafa ve yöntem kargaşası geçici bir durumdur, sosyal pratikteki iradi müdahalelerle mutlaka aşılabacaktır.

Lafzen de olsa **KB**.ni savunan kadroların ideolojik-teorik kafa karı-şıklığı nasıl aşılabacaktır? Marx-Engels-Lenin süreci öğrenmeye niyeti olanlara bunun anahtarını armağan etmiştir. Bu anahtar "somut şartla-rın somut tahlili" yöntemiyle kullanıp kullanamadığımız konusu da tartış-malıdır.

Devrimcilerin, Komünistlerin arasındaki sorunlar "*Marksizmin yoru-mu pratikte yeniden üretimi*" yöntemiyle çözülecektir. Emperyalist-kapi-talist sistemin devrimci yol ve yöntemlerle aşılması da aynı yöntemin iş-başı yapmasıyla gerçekleşecektir.

Kendiliğinden kurulan örgüt / partiler asla **KB**.ni temsil edemezler.

KB.nin sosyal meşruiyeti ile devrimci yasallığı kolektif çabalarla belirlenir ve kazanılır. "Ben partiyim, gelin biat edin." zortlamalarıyla de-ğil. Kendiliğinden kurulan örgütler hiçbir zaman **PARTİ** olamadığı gibi devrimci tarih ve geleneklerimizi de temsil edememiştir.

Günümüzdeki parti arayış ve yönelişleri üzerine Marksist-Leninist Öğretiyi biricik referans olarak aldığı lafzen ifade eden birimlere söylenecek çok sözümüz vardır.

Yaşadığımız coğrafyada devrimci tarih ve geleneklerine bağlı bir **İSP** ya da **KP**'nin olmadığı konusunda tüm komünist kadroların hemfikir oluşu çok önemlidir. Bu bilince gelişin çok geç, fakat güç olmayışı da önemlidir. Sevindiricidir.

Burjuva resmî tarih anlayışı ile resmî ideolojiye sığınmış, şovenizme ve sosyalşovenizme kaymış, burjuvazinin kendilerine açtığı faaliyet alanlarına girmiş ve de komünist geçinenlerin de geçerli, ikna edici bir özeleştirme yapmadan, ayaklarının tozuyla ve konunun devrimci özünü saptırarak **KB**'ni savunuşu ise asla hayra alamet değildir.

Bu türden bir saptamada bulunup da kendi örgütsel konumunu komünist olarak niteleyen kadrolar mevcut "sol" örgüt / partileri Marksist-Leninist Öğretiye bağlı olarak görmemektedir. Bu saptama ve yöneliş de çok önemlidir. Fakat **KB**'ni örnek için yeterli de değildir.

Evet, mevcut "Sol Cenah" örgütleri ile **İSP** veya **KP** ayırır.

Sosyal pratikte günümüzde sınanacak olan **PARTİ**'nin ne olup olmadığı daha net olarak ortaya çıkarılmışsa komünistlerin sorumlulukları hem çoğalmış hem de sınanmaya başlanmış demektir.

Tarihî TKP ideolojik, politik ve örgütsel konumunu günümüze kadar taşıyamamıştır. TKP'in Marksist-Leninist Öğretiye sıkıca bağlı ilkelere, amaçları ve yöntemleri içinden ve dışından kuşatılmıştır. Burjuva resmî tarih anlayışı ile resmî ideolojiye teslim olanlar TKP'nin devrimci tarihini, geleneklerini, ilke ve amaçlarını, tüm kazanımlarını sönmüştür.³ Bununla da kalınmamış günümüzdeki "Örgütler Anarşisi" ortamını hazırlayarak sistemin üzerimizde "rahatlıkla" uygulayageldiği baskı ve sömürünün katmerleşmesine dolaylı katkı da sunmuştur.

Tarihî TKP'mizin oluşturulduğu tarihlerde arkasında Komünist Enternasyonal ile V. İ. Lenin'in önderliğindeki Bolşevik Partisi'nin maddî manevî desteği vardı. TKP'nin oluşturulduğu tarihlerde de günümüzdekine benzer farklı örgütsel formasyonlarda durmayı tercih eden grup, çevre ve örgütsel yapılar söz konusuydu: Çeşitli arayış ve yönelişleriyle farklı grup, çevre ve örgütler sosyal pratikte yerlerini almıştı. Yani Anadolu coğrafyasında 30'a yakın komünizan, komünal değerleriyle öne çıkmış devrimci, sosyalist, komünist, Bolşevik grup, çevre ve örgüt-

ler bulunuyordu. Oluşturulan “Kurucu Komite”⁴ aracılığı ve Marksist-Leninist Öğretiye bağlı yöntemleriyle tüm bu gruplarla çeşitli temaslar gerçekleştirilmiş, dışarıda tek bir komünist bırakılmamaya büyük bir özen gösterilmişti. Kadrolarla çeşitli ve çok yönlü ilişki, diyalog, istişari toplantı, kurultay ve benzeri etkinlikler gerçekleştirilmişti. O dönem katır sırtında Anadolu’daki kadrolarla temas kuran kadroların ilkeli, özverili, direngen, cesur ve onurlu çalışmalarını anarken, günümüzde “modern” araç ve gereçlere sahip komünist geçinenlerin “dar grup kültürü” ya da “grup tapınımi” duruşlarını mizahla karışık duygularla kıyaslıyoruz.

TKP, Ekim Devrimi’nin rüzgârını arkasına alarak oluşturulmuştu. Mustafa Suphi ve Yoldaşları işte bu türden ideolojik, teorik, örgütsel, tarihsel, sosyal-sınıfsal ve kültürel bir dayanışmanın-güvencenin organik uzantılarıydı. TKP’nin uygun bir “Kurucu Komite” aracıyla devrimci hareketi kongre yöntemiyle partileştirmesi, tüm komünistleri bağrında toplaması, sosyal meşruiyetini ve devrimci yasallığını bu temelde oluşturup kazanması önemlidir. TKP’yi **PARTİ** yapan kadrolar arasındaki ilke ve amaç birliğidir, partileşme sorununda Leninist yöntemleri işletmesindeki kararlılıktır.

TKP’nin oluşturulmasını örnek alalımız küçükburjuva “sol” akımlarca sulandırılmak istense de: Kızıl Ordusu ile birlikte oluşturulan TKP’nin Anadolu’ya gelişi siyasal-sosyal devrim yoluyla proletarya diktatörlüğünü kurmayı amaçlayan bir yöneliştir.⁵ Bugünkü bilgilerimizle nesnel durumu ve şartları hesaba katmadan bu sürece acımasızca eleştiri yöneltmek, M. Suphi ve Yoldaşlarının Anadolu’ya gelişini tek yanlı olarak “maceraca” diye nitelemek büyük bir haksızlıktır. Tarihsel olay, olgu, süreç ve verileri nesnel gerçekliği dışında ele almaktır.⁶

Günümüzde **KB** diye söze başlayanların ciddiye alınabilmesi için Tarihî TKP’nin oluşturulmasında gözetilen ilkelere, kurallara, yöntemlere ve işletilen Leninist normlara bağlı olması beklenir ve aranır. **KB** söylemleri bu şarta bağlı olarak ancak ciddiye alınabilir. Yoksa **KB** diye söze başlayanların yaptığı yalnızca birer spekülasyon olarak anılır.

TKP’nin ilke ve amaçları, tahlilleri Marksizm-Leninizm’e uyumludur, Parti ve Partileşme Sorunu, Kadro sorunu, ittifaklar meselesi, Siyasal-Sosyal Devrim, Strateji ve Taktik gibi hayatî sorunlardaki Bolşevik tavrı üzerine günümüzde çok farklı yaklaşımlar bulunmaktadır.⁷

KB.ni savunduğunu iddia eden gruplardan *Kolektifimize* çeşitli araçlarla (sözlü ve yazılı biçimleriyle) her gün bölünme ve ayrışma haberleri geliyor. Bu bilgiler arasında birlik harcını karanlara ise “ilaç olsun” rastlanmıyor. Tarihimizdeki kötü geleneklerimizden veraset bölünme ve ayrışma “geleneği” arasında ideolojik-teorik-politik olanlara değil, çoğunlukla kişisel bayağılıklara ya da Marksizm dışı çürük ve donanımsız insan malzemesinin hezeyanlarına rastlanmaktadır.

Ne hazin, komünist geçinenler ne ayağını bastığı toplumu ne de insanımızı tanıyor. İşçi sınıfı ve emekçi haklarımızın tarihini, coğrafyasını, dilini, dinini, inanç sistemini, kültür ve geleneklerini de tanımıyor. Tutarlı bir Sol politika üretilemeyeşinin belli başlı nedenleri burada yatıyor.

Yaşadığımız coğrafyadaki üretim-mülkiyet ilişki ve çelişkilerini doğru tahlil eden, tartışmaya aday veya değer, öğrenip önümüzü ilikleyeceğimiz bir araştırma var mıdır? Yoktur.

Orijinal sınıf ilişki ve çelişkilerini bilimsel yöntemle inceleyip araştıran kendi yerli sentezimizin üretilmesine yardımcı olabilecek tezler üzerinde çalışan kaç adet kadroya sahibiz?

Komünist geçinenlerin çoğu Marx-Engels-Lenin sürecinden aktardıkları ya da hafızladıkları bilgi kırıntılarıyla politika yaptığını sanıyor. Eklektik, pragmatik alıntı mantığı ile yetinenlerin arasındaki “kavga”ya dur diyecek, **KB**.nin ne olup olmadığını tüm yönleriyle bilince çıkaracak çabalara ihtiyaç vardır.

Mücadelenin ateşinden gelen Proleter Devrimci Kadroların sosyal pratikteki iradi müdahalesi gündeme gelmiştir.

Dipnotlar:

- 1 “Kadro” denildiğinde ideolojik-teorik duruşuyla tutarlı bir işçi-kitle, köylü-kitle, gençlik-kitle çalışması yapanları, kitlelerle organik ilişki içindeki birimleri kastediyoruz. Her “komünistim” ya da “partiyim” diyene kadro muamelesi yapılmaz. Yapılmamalıdır. Biz de yapmıyoruz.
- 2 İlerici, demokrat, devrimci, sosyalist, komünist isim ve sıfatlarını geliştiren ve de hak etmeden kullanan, içeriğini dolduramayan avantür-

ye takımı bir yandan dil, terim, kavram ve sosyalist literatürümüzün içeriğini boşalttığı gibi günümüzde “Bolşevik” isim ve sıfatlarını lafzen kullanılarak içeriğini boşaltmaya başlamıştır. Bu türden bir sorumsuzlukta karar kılan “münevveran” takımının işine, ne yiyip içtiğine, geçimini nasıl sağladığına, üretim faaliyetine ve de özel yaşamına baktığımızda hiç de Bolşevik gibi yaşamadıklarını görüyoruz. Sosyal kadere bakın ki şimdide yalancı pehlivan peşrevleri çeken “Bolşevik”ler türedi!

- 3 Tarihî TKP'nin oluşturulurken gözetildiği ilke ve amaçlarını gözetmeyen, bu sürecin Marksist-Leninist Öğretilere uygun politik hattını, programını izlemeyen, burjuva resmî tarih anlayışı ile resmî ideolojiyi savunan tasfiyeci, reformist, revizyonist örgütlerin (Dr. Şefik Hüsnü Değmer'in “TKP”'sini, İsmail Bilen'in Harici Büro'yu “TKP” ilan eden örgütünü, günümüzün nevezur SİP “TKP”'sini vb.) **KB** ile uzak yakın bir ilişkisi yoktur. Onlarla aynı lisanı konuşmuyoruz.
- 4 Ayrıntılı bilgi için bakınız: İbrahim Topçuoğlu, *Neden 2 Sosyalist Partisi 1946, TKP'nin Kuruluşu ve Mücadelesinin tarihi 1914-1960*, C: I, Kendi yayını, Mayıs 1977. 7 kişiden oluşan “Kurucu Komite” 14 Temmuz 1919 tarihinde göreve başlamış, TKP'nin kuruluşunu Komintern'e bildirip kaydını yaptırarak çalışmalarına başlamıştır. Kurucu Komite çeşitli örgütlenme, ilişki, diyalog çalışmaları sonucunda 10 Eylül 1920 tarihinde TKP'nin Kongresini hazırlamıştır. TKP'nin devrimci programı, tahlilleri, devrim strateji ve taktikleri, kadro sorunu gibi temel konular Kongrede kararlaştırılmıştır.
- 5 Kendilerini “Toplumsal Özgürlük” olarak niteleyen bir siyasî eğilimin taraftarları, 28 Şubat 2010 tarihinde Bursa Kitap Fuarında, *Kolektifimiz*'in düzenlediği “TEKEL Direnişi ve Marksizm” konulu Panel-Söyleşimimizde bizlere bir soru yönelmeleri beklenirken tipik bir “grup kültürü” örneği sergileyerek, uzun konuşmalarıyla duruşlarının propagandasına girişmiştir. **Komünistlerin Birliği** meselesinde, haklı ve bilimsel öğretilere uygun düşen yöntemlerle sistematize etmeye çalıştığımız 10 Eylül 1920 Tarihî TKP'mizin oluşturulması üzerine yayın faaliyetlerinin devrimci özünü anlamadığını; “Sorun Kolektifi Mustafa Suphi sürecini efsaneleştiriyor...” gibi ucuz bir yakıştırmada bulunarak görüşlerini sıralamışlardır. “Dar grup kültürü” dışına çıkamamış oldukları halde kendilerini “biricik komünist yapı” olarak niteleyen bu türden anlayışlarla sıkça karşılaşmaktayız.

Bir kere daha tekrarlamakta yarar var: 10 Eylül 1920 tarihinde oluşturulan (kurulan değil) Tarihî TKP'nin; Parti, Partileşme Sorunu, siyasal-sosyal devrim konusunda ürettikleri projelerine, Kongre yöntemi-

le partileşmesine, Komünist Enternasyonal ilkelerine sıkıca bağlı devrimci programına, Marksist-Leninist Öğretiye bağlı ilke ve amaçlarına büyük değer veriyoruz ve bu yüzden sıkça tekrarlamaktayız. Mustafa Suphi ve Yoldaşlarının **yöntemlerine** göndermelerde bulunmamız ve bunu bilince çıkarışımızın bizce haklı nedenleri vardır. 100 yıllık sınıflar mücadelesi tarih ve devrimci geleneklerimiz arasında M. Suphilerin partileşme yöntemleri dışında, samimi, dürüst, ilkeli ve Bilimsel Öğretiyle çelişmeyen **Komünistlerin Birliği**'ne ilişkin başka bir örnek var mıdır? Yoktur.

Anılan Panel sonunda bu genç arkadaşla kısa bir sohbetimizde; "Biz Türkiye'nin Marksizm-Leninizm'i temsil eden biricik kurumuyuz!.." diye böbürlendiğini gördük. Yadırgamadık. Çünkü "dar grup kültü" ya da virüsü kapmış bu türden gençlerin sayısı o kadar çoktu ki...

- 6 Ayrıntılı bilgi için bakınız: *Gün Doğumunu Görmek - Birinci Doğu Halkları Kurultayı Bakü 1920*, Sorun Yayınları, Şubat 2006.
- 7 Ayrıca bu konuyu işleyen tüm telif çalışmalarımızla **SORUN Polemik Dergî**'mizdeki tüm yazılarımızı eleştirel katkıya açık ve muhtaç haliyle inceleyebilirsiniz.

Komünistler ve “Anayasa” Tartışmaları

Osmanlı’dan T. C. devletine uzanan 200 yıllık “Batılılaşma” serüveninde girilen tüm “reform” hamleleri daima hüsrarla sonuçlandı. Toplumla zorla giydirilmeye çalışılan elbise hiçbir şeye yaramadı.

Günümüzdeki “anayasa” tartışmaları da hüsrarla sonuçlanacaktır. Çünkü sağlı “sol”lu burjuva partileri arasındaki bu tartışmalarla sistemin ne krizi aşılabilecektir, ne “iç savaş” sona erecektir, ne de sermaye sınıfı sömürücü imtiyazlarını terk edecektir...

İşçi sınıfı ile emekçi halklarımızın haklı taleplerine hiçbir yararı olmayan “anayasa” tartışmaları yıkılmaya yüz tutmuş yapının çatlaklarını alçı ile doldurup badanalamaya bile yetmemektedir...

Ayrıca, hâkim gerici sınıflar arasındaki çatışklara kama sokup suni gündem yerine hakikî gündemi dayatacak ve böylece ayrışmayı sağlayacak iktidar perspektifli bir **İSP** de sosyal pratikte yoktur.

Komünistler tarihselden-güncele kendilerini vareden ne bir anayasa ne de burjuvaziyle hesaplaşacak örgütlülüğe sahiptir. Bu olgu bir yana komünist iddialı grup, çevre ve örgütler kendi aralarında geçerli bir “iç hukuku” bile oluşturamamışlardır. Komünistler kendi özörgütlerini yaratmadan da bu türden “anayasa” tartışmalarına inandırıcı olmayan kuru ajitasyonun ötesinde giremezler.

Komünistler kısaca özetlenen bu türden gerekçelerimizle yapılan “anayasa” tartışmalarını doğru bir zemine çekmek durumundadır.

* * *

Küresel krizin boyutlandığı gezegenimizde emperyalist-kapitalizmin geldiği durak giderek şiddetli tarzda sorgulanıyor. Bu sistemin yerli ortağı-işbirlikçisi ve taşeronu olmayı becermiş T. C. devleti günümüzde “hukuk” ve “anayasa” tartışmalarıyla çalkalanıyor.

“Şeriatçı-laikçi” sahte gündemiyle kitleler yeniden kandırılmak isteniyor. Kapitalist anarşiden büyük zarar gören kesimler haklı talepleriyle ayağa kalkıp sistemi sorgulamaya başlıyor. İşçi sınıfı ve emekçi halklarımızın giderek haklı talepleriyle politikleşmesi AKP’yi kızdırıyor. Krizin

her alanda derinleşip hissedilmesiyle kitleler daha çok alanlara çıkmaya başlıyor. AKP “hukuk” ve “anayasa” tartışmalarıyla sistemin artık ay-yuka çıkmış “vukuatını” gizlemeye yöneliyor.

Sistemin işçi sınıfı ile emekçi halklarımıza “rahatlıkla” uygulayageldiği baskı, terör ve sömürü bu türden “anayasa” tartışmalarıyla asla giderilemeyecektir.

Hâkim gerici sınıflar arasındaki uzlaşır çelişki ve çatışkılar artı-değer sömürsünün paylaşımıyla ilgilidir ve dolayısıyla kapitalist devlet mekanizmasının devamına yöneliktir. İlişkindir.

Kapitalist devletin özüne ve devamına, artı-değer sömürsüne asla değinmeden yapılan “anayasa” tartışmaları karşısında “Sol Cenah”ın tavrı nasıl olmalıdır? Gerçi haklarını da yemeyelim. Başbakanımız 8 yı-la yaklaşan bir iktidar döneminin ardından işsizliği izah edebilmek adına Türkiye’de patronların “yoğun sömürü” yaptığını nihayet farkedebilmiştir. Oysa Erdoğan’ın ve hükümetinin “sömürüyle mücadeleden” ne anladığı binlerce TEKEL işçisinin kazanılmış haklarını ve maaşlarını yarı yarıya tırpanlamaktaki ısrarıyla, “tek hatamız fazla merhamet etmekti” söylemleriyle bir kez daha ortaya çıkmıştı. Nitekim patronlar da kendisine böylesine adaletsiz bir sistem, böylesine aşırı bir sömürü olmasa “adalet ve kalkınma partisi” diye bir partinin var olamayacağını uygun bir dille hatırlattılar.

Mevcut “sol” örgüt / partiler işçi sınıfının sendikal ve siyasal birliğini gerçekleştiren yapılar olmadığı için burjuvazinin açtığı bu türden tartışmalar karşısında ciddiye alınacak bir tavır sergileyememektedir. Böyle bir “sol”un hiçbir işe yaramayan sözüm ona “itirazları” da sisteme sivrisinek vızıltısı yerine geçmektedir.

Devrimci ve Marksist Sol Kadrolar dışında bu türden sorulara ilkel ve doğru cevap verenler de yoktur.

Hâkim gerici sınıfların kitlelere birer “yalancı meme” misali sunduğu “anayasa” değişikliği tasarısı karşısında temel olarak ikisinin de NATO’cu, Pentagon’cu, CIA’cı, IMF’ci, DB’ci, DTÖ’cü emperyalist sömürü ağına bağlı olan iki ana eğilimi ortaya çıkardığını görüyoruz. *Birincisi*: ABD, AB emperyalizmine kölece angaje olan iktidardaki AKP ve liberal “sol” akımların temsil ettiği koalisyon. *İkincisi*: ABD ve AB emperyalizmi ile temel bir çelişkisi olmayan TSK, Bürokrasi, CHP, MHP ve ulusal “sol” akımlar ittifakıdır.

AKP'nin uluslarötesi tekelci sermayeye olan kölece bağımlılığı doğaldır. Yoksa iktidarda kalmaz. AKP-TSK "çelişkisi" karakolda bitmediğine göre sistemin bekası yüzünden uzlaşır bir çelişkidir.

Öğrenci gençlik dönemlerinde sistemin varlıklarından asla rahatsız olmadığı ve de 12'li darbelerde "rahatlıkla" bertaraf ettiği sınıf dışı örgütlerin lider ve taraftarlarının, o dönemin devrim simyacısı, devrimci romantizm, silahlı ve ihtilâlcı örgütlerinde oldukça nal eskitip günümüzde hidayete erip birer "demokrasi" şampiyonu olduğunu da görüyoruz.

Böyleleri sistemin açtığı tartışma tuzağına balıklama atlamıştır.

Küçükburjuva "sol" akımların önceleri "devrim" diye titreşip sonradan sisteme entegre olmaları doğal bir süreçtir. Küçükburjuva "sol" kadroların öğrencilik yılları artık gerilerde kalmıştır. Dönemin öne çıkarıldığı gençlik kadrolarının o zamanki görüşleri zamanla evrim geçirerek değişmiş, kimi kadroları kapitalist anarşinin nimetlerinden yararlanmaya başlamıştır. Bu türden gençlerin ideolojik-sınıfsal kimlik, kişilik ve aidiyetleri hayatta-üretimde-sistemde yerlerini almaya başladıkça biçimlenmektedir. Böyleleri arasından burjuva sınıfına maharetle dâhil olanlar çıktığı gibi kismetlerini hâlâ "sol"da arayanlar da vardır. Bu cenahtan sosyaldemokrat, liberal, özgürlükçü, postmodern ve yeni-sol gibi örgüt / partiler kuranlar da çıkmıştır. Anılan örgüt sözcülerinin AKP'nin "anayasa" değişikliği taslağına, çeşitli gerekçelerle "olumlu" baktıkları da anlaşılmaktadır. Bunlar arasında AKP'nin çıkmazını "ikilem" olarak değerlendirenler de vardır. "Sosyalist sol" geçinen, binbir parçaya bölünmüş, aralarında programatik-reformist uzlaşmaz bir çelişki olmayan örgüt / partilerin, kapitalist devlete, üretim, mülkiyet ve paylaşım ilişkileri ağı gibi sömürü mekanizmasına asla dokunmadan "toplumun demokratikleşeceği" burjuva yalanına destek olduğunu görüyoruz.

Küçükburjuva katmanlardan gelip de Proleter Devrimci potada eski elbiselerini çıkarıp atarak eriyen ve yeni bir kalıba dökülerek yeni bir halita oluşturan kadrolara ebedî saygı duyuyoruz. Bu konu; devrimci mücadelede küçükburjuvazinin çifte karakterli, güvenilmez, kaypak sınıfsal kimliği konusuyla asla bir arada değerlendirilmemektedir.

"İç Savaşa harcanan askeri harcamalar eğitime, sağlığa ve ekonominin canlanmasına harcansaydı...", "Seçim barajı yüzde 5'e indirilseydi...", "Kürt, Alevi kimliği kabul edilseydi...", "Zorunlu din dersleri kaldırılseydi...", "Parti kapatma yetkisi meclise verilseydi..." , "Demokrasinin

tüm kurum ve kuralları işletilebilseydi...”, “Sivil toplum kuruluşlarına yetki verilseydi...” türünden fıstık gibi laflarla burjuvaziye akıl veren, önerilerde bulunan garip bir ‘solculuk’ türedi son yıllarda.

Bu durumda: “Halamin t...kları olsaydı amcam olurdu!...” demekten kendimizi bir türlü alamıyoruz.

Anlaşılan odur ki, bu türden ‘solcu’ takımı ne sınıflar mücadelesinden, ne tutarlı bir tarih ve sınıf bilincinden ve ne de uluslarötesi tekelci sermayenin yerli ortağı-işbirlikçisi-taşeronu olan günümüzdeki devlet tekelci kapitalizminin iktidarından ve onun ideolojik-sınıfsal konumuyla örtüşen gündeminden hiçbir şey anlamamış. Ya da anlamış anlamasına ancak bugün inancını ve bilincini yitirdiğini itiraf edip, saf değiştirdiğini söylemek yerine zırvalamaktadır.

Anılan cenahtan kimilerinin de AKP’nin sömürücü sınıfların çıkarlarını pekiştiren “anayasa” değişimi tasarısına korkak bezirgan kafasıyla “ehveni şer” ya da “ne koparırsak kâr” mantığı ile katkı sunduğu da görülmektedir!..

12’li askeri faşist darbe dönemlerinin ana ve baba yasaları, avuntular ve yağmalar düzeninin çerçevesini belirleyen -güvenceye alan metinlerden oluşmuştur. Bu metinler zamanla sistemin “bekası” için yer yer bazı değişikliklere uğratılmıştır. Şimdi sunulan taslak ile hem AKP’nin kendi hukuksal güvencesini sağlam bir kaziyeye bağlama, hem de tabandan gelen sınıfsal talepleri yumuşatmayı amaçlayan değişikliklerle kitleler avutulmak istenmektedir.

AKP’nin “anayasa” değişikliği manevrasına “evet” desen ne olacak demesen ne değişecek?

İçişleri bakanlığına dilekçe vererek kurulan 61 adet siyasî partiden 30’u “sol” iddialıdır. Sistem mevcut “sol”u ciddiye dahi almamaktadır. Mevcut “sol” örgütler ise, AKP’nin “açılım” ve “demokrasi” oyununu ne açığa vurmak ne de geri adım atmaya zorlamak için ortak amaçlarla bir araya dahi gelememektedir.

AKP’nin kara gerici, ırkçı, şoven ideolojik-sınıfsal kimliğini açığa vurarak, geri adım attırarak ve de sistemi devrimci yol ve yöntemlerle aşabilecek birleşik, güçlü, güvenilir ve donanımlı bir **İSP** sosyal pratikte henüz işbaşı yapamamıştır.

Sosyal muhalefet dinamiklerinin en ileri unsurlarının kütleli çıkışlarını sevk ve idare edecek kurmayı (**İSP**) yoksa, son tahlilde burjuva

demokrat dahi olamayan hâkim gerici sınıflar koalisyonunun dediği olacaktir. Öyle de olmaktadır.

Sistem o denli çürümüş ve çözülmüştür ki, “gerici reform” dahi yapamaz hale gelmiştir. Bu durumda AKP'ye “gerici reform” dahi yaptırılmamalıdır. Burjuvazinin sağlı “sol”lu partilerini kitlelerin sosyal taleplerini kapsayan reformları yapmaya zorlayan, bu yolda devrimci taktiksel esneklikleriyle ittifaklar politikasını gözetten donanımlı bir **İSP** yoksa, işçi sınıfı ve emekçileri nispeten rahatlatabilecek burjuva yasal iyileştirmelere gidilmesi de hayal olacaktır. **İSP** burjuva yasal iyileştirmelerle devrimci hareketi bir basamak öne sıçratabilmek amacıyla ve böylece yeni bir mevziye yerleşecektir; sistemden koparılan “taviz” demek olan yasal iyileştirmelerle asla yetinmeyecektir.

“Anayasa” tartışmalarında bu türden bağımsız sınıf tavrı gözeten ve de AKP'nin açmazını kitlelere anlatıp yol gösteren hiçbir güvencemiz yoktur.

Nihai amacı elbette siyasal-sosyal devrim olan donanımlı bir **İSP**, taktiksel açıdan bazı sosyal iyileştirmelere “evet” diyebilir. Sistemi buna zorlar. **İSP**'nin kurmaylığındaki bir sosyal muhalefet dinamiği ilke ve amaç birliğindeki güçleri seferber ederken, daima devrimci hareketin sınıfsal çıkarlarını gözetir. Devrimci-zengin taktiksel esnekliklerle gerektiğinde burjuva partileriyle dahi geçici, şarta bağlı ittifaklara girebilir. Fakat nihai amacını göz ardı etmez ve asla burjuvazinin oyunlarına gelmez. Kendisine açılan tuzak kanallara girmez. Kendi kanalını kendi öz-gücüyle açar... Bunları yapabilen kurumsal merkezi disiplinli aracın adı: **PARTİ**'dir.

T.C. devletinin kuruluşundan beri, burjuva resmî tarih anlayışı ile resmî ideolojisi kemalizmi tutarlı biçimde karşıya alacak, onunla tarih önünde hesaplaşacak ve de aşacak devrimci bir hareket bir türlü yaratılamadı. Kemalist rejim devlet eliyle burjuva yetiştirirken karşıdaki en büyük tehlike olan Tarihî TKP'nin kadrosunu katletti. Devrimci programını bilinçle karşıya aldı. İşçi sınıfının sendikal ve siyasal birliği yolundaki en ufak bir örgütlenme tavrı karşısında düşmanca saldırdı. “Hizaya gelmeyenleri” ya ortadan kaldırdı ya da kendine benzetmeyi becerdi.

İşçi sınıfının sendikal ve siyasal birliği davasının henüz yeterince bilince çıkarılmadığı -gerçekleşemediği- bir konjonktürde mevcut burjuva ve küçükburjuva “sol” akımların evlere şenlik “muhalefeti” AKP'nin

işçi ve emekçi halklar düşmanı politik çizgisini geriletmeye yetmemektedir. Yetmez.

Hâkim gerici sınıfların baskıcı, sömürücü politikalarını geriletmek stratejik amacı gölgelemeyen taktiksel bir konudur. Aslanan burjuva politikalarını tarihsel-sosyal haklılıklarımızla aşmaktır. Özetlersek: Siyasal-sosyal devrimdir.

Kolektifimiz Çalışanları lafzen “devrim” tekerlemeleriyle idare-i maslahatçılık yapanlardan değildir. Tarihsel-sosyal iyimserliğimizle siyasal-sosyal devrimlerin hem yasallıklarından hem de zorunluluklarından haberdardır. Bilince taşımaya çalıştığımız ilkesel tavrımızın arkasında durduğumuzu, şu aşamada kadrolar arasında yaratıcı diyalogların gelişmesinin iklim ve altyapısını oluşturmaya çalıştığımızı dost-düşman herkes bilmektedir.

T.C. devletinde sömürücü sınıfların diktatörlüğü açık faaliyet alanlarını devrimcilere, komünistlere hiçbir dönem kullandırmadı. Bu “düzeneği” bozmak için düşünce ve örgütlenme özgürlüklerimizi her koşulda büyük bedeller ödeyerek kullandık. Kullanıyoruz. Kadrolar bu yolda terini akıttı, canını feda etti.

T.C. burjuvazisinin sendikasız, grevsiz, **İSP**’siz bir ortamda gelişip güçlenerek uluslarötesi tekeli sermayenin yerli bir ortağı-işbirlikçisi-taşeronu olması geç, fakat güç olmamıştır.

Hâkim gerici sınıfların faşist-faşizan diktatörlüğü yalnızca devrimcileri, komünistleri değil, ulusal özgürlük talepleriyle sistemi zorlayan ve haklı talepleriyle öne çıkan Kürt, Arap, Laz, Çerkes vb. tüm emekçi halkları karşısına almıştır. Uygulanagelen inkâr-imha-asimilasyon politikalarıyla Ermeni, Rum, Yahudi halklarını tehcir ve göçe zorlamıştır. Komünal, komünizan inanç-kültür ve gelenekleriyle Kızılbaş-Alevi canlarımızı katletmiştir. Bir yandan fukara Müslüman’ı sahte din ve milliyet duygularıyla kabaca sömürürken, diğer yandan Alevi-Sünni kışkırtması -bölücülüğü- yaptığını unutmamalıyız. T. C. devleti bilinçli bir tercihle halkımızı zengin-fakir olarak bölerken, tekeli, militarist, polis devletini güçlendirmeyi ihmal etmemiştir. Haksız ve kirli savaş koşullarında 50 bin insanımız hayatını kaybetmiş, 17 bin insanımız keyfi ve fiilî infazlarla katledilmiş, Kürt-Türk karşıtlığı ile düşmanlığı tahrik edilmiştir.

Kara gerici, ırkçı, şoven ve sömürücü temellere dayalı rejim gerici reform yaparak mı krizden çıkabilecektir? Ana ve Baba yasalarında ya-

pılmak istenen sözde değişikliklerle sistemin sömürücü kimliği gizlenebilecek midir? Kimilerince dillendirilen “Barış, demokrasi, hukukun üstünlüğü, halkların kardeşliği” gerçekleştirilecek midir? İşçi sınıfının gaspedilen hakları geri alınabilecek midir? Hakikî komünistler açık alan faaliyetlerinde bulunabilecek midir? Sayıları 14 bine ulaşan siyasî tutsaklarımız F Tipi cangıllarından kurtulabilecek midir?

Sistem hiç çekinmeden kendisini vareden hukuksal-yasal meşruiyetini dahi hini hacette çiğneme cüretini tüm süreçlerde açıkça göstermiştir. T. C. devletinde bu yöntem bir gelenek hâline gelmiştir. Asker, polis, yargı ve bürokrasi rahatlıkla birer siyasî parti gibi hareket etmektedir.

Sistemin nasıl çürük temellere oturtulduğu her olay ve olguda açıkça görülmektedir. Fukara TEKEL işçisinin doğrudan demokrasi ve direniş haklarını kullanması karşısında politikacıların sınırları bozulmuştur. Polis devleti, haklı talepleriyle alanlara çıkanlara vahşice saldırmakta bir sakınca görmemiştir. Oysa TEKEL işçisinin hak arama eylemi AKP'nin “açılım”, “demokrasi” ve “anayasa” değişikliği balonuna batırılmış bir işnedir yalnızca.

AKP, **İSP**'nin kurmaylığında gerçekleştirilen tutarlı bir iktidar mücadelesi ile organik ilişkili işçi-kitle, köylü-kitle, gençlik-kitle çalışmaları karşısında kaçacak delik arayacaktır.

İşçi sınıfı ve emekçilere hiçbir yararı olmayan “anayasa” tartışmaları sınıflar mücadelesine ve burjuvaziye zarar vermeyecek bir zeminde yapılmaktadır. AKP'ye hizmet etmek dışında bir marifeti olmayan liberal “sol” akım temsilcileri Marx-Engels-Lenin'den yaptığı, özsüz, ruhsuz eklektik, pragmatik alıntılarla AB'ye, AKP'ye bağımlılıklarını kanıtlama yarışına girmiştir. Çeşitli “Sol Cenah” örgütlerinden kopan liberal “sol” aydınlar topluluğu henüz bir siyasî parti oluşturma becerisini dahi göstermemiştir. Fakat *Taraf* vb. gazete ve dergi çevrelerinde, sanal internet sitelerinde kümelenerek “namus belası” türünden “ilkesiz birlik cephesi” kurmuşlardır. Örgütlü, örgütsüz kadrolarıyla basbayağı politika yapmaktadırlar.

Ulusal “sol”cular da (nasyonal-“sol” ya da faşist), ulus-devletçi, kamucu, kemalist, Ergenekoncu, ABD, AB ve İsrail'e bilimsel antiemperyalist argümanlar yerine aslında yine onlardan esinlenen demagojik şoven ve sosyalşoven temelde karşı çıkmaya çalışan siyasî argümanlarıyla politika yapmaktadır.

“Sol Cenah”: İşçi sınıfı hareketini, sosyalist hareketi, emekçi kadın hareketini, ilerici-devrimci gençlik hareketini, Kızılbaş-Alevi hareketini, Kürt ulusal hareketini, fakara Müslüman ve yoksul köylülüğün politik arayış ve yönelişlerini uyumlandıramadığı için kitlelerin muhalefeti anılan bu iki kutup arasında yalpalamaktadır.

“Şeriatçı-Laikçi” yörengesine oturtulmak istenen sahte gündemi bozacak devrimci bir hareket yoksa, henüz yaratılmamışsa, burjuvazinin çıkarlarına hizmet edecek bir “anayasa” tartışmasına haklı gerekçelerimizle ve de baştankara bir mantık ve anlayışla girmeyeceğiz. Geçmişte de girmedik.¹

Çünkü proletaryanın bağımsız sınıf siyaseti henüz **Parti** biçiminde ete kemiğe kavuşmamışken, proleter devrimci güçlerin egemen sınıf içi çelişkilerden yararlanabilecek tarzda **taktik manevra** yapmasının (yani proleter olmayan geniş emekçi yığınları seferber etmesinin) mümkün olmadığını, bütün ülkelerin tarihsel deneyimine ve deneyimden damıtılan bilime rağmen bunun mümkün olduğunu savunanların **Partisiz “Üçüncü Cephe”** çağrılarının nasıl birer aldatmacaya ve kuyrukçuluk çağrısına dönüşmek zorunda olduğunu çok iyi bilincindeyiz.

Devrimciler, komünistler her şeyden önce ideolojik-teorik-politik ve örgütsel kendi kozalarını örecekle ve örgütsel güvencelerini yaratacaklardır. Yaratmalıdırlar. “Sol Cenah”ın ayrışıp bütünleşmesi, **Komünistlerin Birliği** sorunsalının ete kemiğe bürünmesi davasını bir kenara itip AKP’nin “anayasa” oyuncağı ile oyalanmamalıyız. Gerici reform dahi yapamaz bir duruma gelen sistemi devrimci yol ve yöntemlerle aşma görevini daha görkemli biçimlerde bilince çıkarmalıyız.

Dipnot Açıklamaları:

- 1 TSK 27 Mayıs 1960’ta askeri darbe yaparak iktidara el koymuş, parlamentoyu ve anayasayı feshetmiş, DP ileri gelenlerini “Vatana ihanet” suçlamalarıyla Yassıada Mahkemelerine sevk etmişti. DP’nin işçi ve emekçi halk düşmanı politikalarına karşı giderek yaygınlaşma istidadi gösteren geniş halk kitlelerinin hoşnutsuzluğu ve kütleli çıkışlar politik önderlikten yoksundu. Yeraltı faaliyeti gösteren TKP’nin kit-

lesel desteği de zayıftı. Açık faaliyet alanlarında ilerici sendika, dernek, kitle örgütü kurmak resmen yasaktı. Askeri darbe yetkililerinin “demokrasi” ve yeni bir anayasa vaatleri kitleler nezdinde görece olumlu karşılanmaya başlanmıştı. 27 Mayıs 1961 Anayasası’nı “işçi sınıfına ve emekçilere yukardan verilmiş hak ve özgürlükler manzumesi” olarak niteleyen küçükburjuva “sol” unsurlar bu anayasayı yüceltme yarışına girmişti. O dönemin komünist kadroları ise devrimcilerin, komünistlerin temel hak ve özgürlüklerini yasaklayan, işçi sınıfının sendikal ve siyasal örgütlenme haklarını, grev hakkını sınırlayıp darbeleyen, emekçi halkların taleplerine yer vermeyen 27 Mayıs Anayasası’nı burjuvaziyi rahatlatan bir anayasa olarak niteledi. Arabesk kimliği ile kendi iktidarını pekiştirecek olan bu anayasa bile yerli burjuvazimize “bol” gelmişti. Moskova’dan yayın yapan Bizim Radyo da bu doğrultuda yayın yaparak “Anayasaya Hayır!” kampanyasını başlatmıştı. Bizler de o günkü sınırlı bilgilerimizle disipline uymuş ve TKP’nin çağırısı doğrultusunda hareket etmiştik. O dönem çeşitli gerekçelerle “Hayırda hayır vardır” propagandasıyla “Anayasaya Hayır!” diyenler genellikle DP, CKMP gibi siyasî parti taraftarları ve kara gerici, ırkçı ve şoven kesimlerdi. Komünistlerin gerekçesi elbette bu kesimin gerekçeleriyle örtüşmüyordu. T. C. devletin komünistler üzerinde uygulayageldiği baskı ve terör politikası ile İslâmi kesim üzerindeki aynı değildi. Bizlerin haklı gerekçelerle öne sürdüğümüz “Anayasaya Hayır!” eylemleri bizi yol arkadaşım Halit Karça ile birlikte önceki Harbiye Kışlası hücrelerine daha sonra Balmumcu Sıkıyönetim Askeri Cezaevine götürmeye yetmişti... Yakınlarımız bizlerin nerede olduğunu dahi öğrenememişti... 27 Mayısçılar bizi bu türden “vukuatımız” nedeniyle DP taraftarlarına yöneltilen “düşük” sıfatlılarla aynı kefeye koyarak “İnkılâp Düşmanı” nitelemesiyle yargılamıştı. Kemalister cumhuriyetin kuruluşundan, Mustafa Suphi ve Yoldaşlarının katledilişinden beri komünistlerden korkuyordu. Yapılan duruşmalarda 27 Mayısçı kemalist hâkimlere yönelttiğimiz; “Burada neden yargılanıyorsunuz?” sorumuza “Baş kesmemek için burun kanatıyoruz!..” diye cevaplar veriliyordu. Askerî hâkimler toplu mahkeme duruşmalarında sıraya dizdikleri “İnkılâp Düşmanı” sanıkları, cübbelerini çıkarıp sille tokat dayaktan geçirdikten sonra cübbelerini giyerek tekrar yerlerine dönüyorlardı!..

Gün geçti ve devran döndü, fakat devrimciler, komünistler yine topun ağzındayız. Kriz şartlarında da “günah keçisiyiz”. Her sosyal altüst oluşta adımız “vatan haini, anarşist, bölücü ve teröriste” çıkıyor. Yine

yargılanıyoruz. Daha sonraki yargılanmalarımızda TCK'nın "Bir sosyal sınıfı diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakküm kurmak..." , "Anayasal düzeni taşıyır ve ..." ve TMK'nın özel yorumları yapılarak çeşitli iddialarla mahkûmiyetimiz sağlanmıştı. Artık o dönemdeki gibi komünistleri yargılamaya niyetlenen hâkimler cüppelerini çıkarıp sille tokat üzerimize yürümüyorlar. Bu sefer daha inceltmiş "şık" yöntemlerle, mevcut hukukun özel yorumlarıyla yargılanıyoruz. O dönemlerin savcılarını Marx-Engels ve Lenin'den sayfalar dolusu ilgisiz alıntılar yaparak "Bizimkileri" ketenpereye getirmenin yolunu araştırıyordu. Şimdiki ilgili savcılar ise, kes, kopyala, yapıştır türünden hazır iddianamelerle Devrimcileri, Komünistleri yargılamaya yelteniyor! Yeri geliyor "Bizimkiler" F Tipi cezaevlerini dolduruyor. Yeri geliyor kütleli çıkışlarda gaz bombası yemekten kurtulamıyoruz. Yeri geliyor kütleli çıkışlarımızda polislin kütleli dayak seanslarından geçiriliyor. Yeri geliyor siyasî cinayetlere kurban ediliyoruz... Yeri geliyor elimizdeki **Kurum** ve **Araçlar**ımız idarî, kanuni, hukukî, cezaî, icraî, keyfî ve fiilî yöntemlerle kuşatılıp tehdit ediliyor.

Allahın şu işine bakın ki AKP'nin dümen suyuna yerleşen liberal "solcu" takımı da ayağının tozuyla devrimci ve Marksist Sol Kadroları V. İ. Lenin'den yaptıkları eklektik, pragmatik alıntılarla "Niye AKP'nin Anayasa değişikliği taslağına 'evet' demiyorsunuz?" diye sorgulamaya yelteniyorlar!?..

15/16 Haziran 1970'den Günümüze

Yıl: 1970, yıl: 2010. Aradan 40 yıl geçti. Sosyal değişim ve dönüşümler açısından bakıldığında 40 yıl bir yanıyla çok az, diğer yanıyla çok uzun bir zaman dilimidir.

Sınıflar mücadelesi tarih ve devrimci geleneklerimizi sulandırmaya aday sağ ve “sol” teslimiyetçi oportünist eğilimlere meydanı boş bırakmamak için 15/16 Haziran'ın her yıldönümünde çeşitli etkinlikler düzenlemeyi gelenek haline getirdik.¹ Sınıflar mücadelesinin keskinleştiği kültürel çıkışların yaygınlık gösterdiği 2010 yılında ne yapmalıyız? Tarih-selden-Güncele nasıl devrimci bir mesaj vermeliyiz diye düşünüyoruz.

1970 - 15/16 Haziran Direnişi'mizin² yaşamakta olan bir sanığı ve tanığı olarak henüz aşılamayan tarihsel direnişimizin 40. yıl dönümünde “Sol Cenahımıza” neleri hatırlatmalıyız? Gündeme neyi getirmeliyiz? Bu süreçten çıkardığımız çok yönlü ders ve sonuçları kimlere ve nasıl anlatmalı ya da paylaşmalıyız? Sosyal pratikte eksikliği duyulan **İSP**'nin (**İşçi Sınıfı Partisi**'nin) oluşturulması dersimizi günümüz kadrolarına nasıl bir basınç uygulayarak hatırlatmalıyız? diye düşünmek durumunda kaldık.

Günümüz 1970'lerin dünyası değil. Bu 40 yılda tarihsel-sosyal önemli olay ve olgular gerçekleşti. En başta insanın ve insanlığın sosyal-evrensel kurtuluş mücadelesinde büyük önemi olan Ekim Devrimi'nin gerçekleştirildiği topraklardaki SSCB deneyimi ile Sosyalist Sistem -sosyalist uygulamalar- geçici olarak çözüldü. Kapitalist-emperyalist sistem bu tarihsel trajedinin getirdiği fırsatları değerlendirmekte gecikmedi. Bilimde, teknik ve teknolojiadaki yenilikleri de yanına alarak vitrinini onarma becerisini gösterdi. Kapitalizmin “YDD” ve küreselleşme projesi krizle birlikte yeniden gelip duvara dayandı. Kapitalist sistemin ideologları insanın ve insanlığın tekrar ayağa kalkacağını biliyor. Tarihsel-sınıfsal açıdan yeni Ekim'lerin gerçekleşeceğini bizlerden bile daha net olarak bilincindedirler. Bu yüzden de siyasal-sosyal devrime gebe bölge ve toplumlarda tahkimatlarını güçlendiriyorlar.

Bu süreçte Marksist metodolojiyi doğru okuyup yorumlamaya aday tüm kadrolar Ekim Devrimi'nden daha görkemlisini gerçekleştirmenin gündemde olduğu bilincinden asla geri adım atmadı. Kapitalizm devrimci yol ve yöntemlerle mutlaka aşılacaktı!..

Kapitalist-emperyalist sisteme kölece angaje T. C. devleti uluslarötesi teknelci sermayenin yerli ortağı-işbirlikçisi-taşeronu kimliği ile işçi sınıfı hareketini, sosyalist hareketi içinden ve dışından girilen kuşatmalarla işlevsiz bir duruma getirerek finans-kapitali iyice palazlandırdı.

İçinden ve dışından kuşatılan işçi sınıfının sendikal ve siyasal birliği davasına büyük darbeler vuruldu. Sendikalar grev ve toplu iş sözleşmesi yapamayan birer devlet sendikasına dönüştürülürken, "sol" örgüt / partiler ise sınıf dışında ve düzeniçi "demokratik" kurumlar haline getirildi.

Devrimci harekete kurmaylık etmesi beklenen Devrimci ve Marksist Sol Kadroların yaşadığı "Öndersizlik Krizi" hâlâ aşılamadı. Dolayısıyla yığınağın nereye yapılması gerektiği³ yeterince bilinince çıkarılmadı ve önemli bir birikim çarçur edildi. "Sol Cenahta" genel bir devrimci hesaplama-sorgulama geleneği yaratılmadığından, devrimci kuruluşlarda kimi rol ve sorumluluk alan kadroların teşhisi, mümkünse tedavisi, değilse gözünün yaşına bakılmadan tecrit ve teşhiri mücadelesi de yeterince etkili olamadı.⁴ Bilimsel Sosyalizm-Komünizmin⁵ teori pratiği hazmedilemedi ve bu coğrafyada yeniden üretilmedi. Zaman ve mekân gözetilmeden yapılan disiplinsiz yayın furyasıyla pragmatik, eklektik bilgi kırıntılarıyla yetinen örgütler yaşadığımız coğrafyanın insanını vareden tarihini, kültür ve geleneklerini, din, dil, inanç sistemlerini öğrenemedi. Öğrenemediği için de öğretmedi. Bu nedenle de dünya devrimci pratiğinden basit taklit yöntemiyle uyarlanan ve söze "dedi ki" diye başlayan dinsel ayinler misali politika yapmayı denedi. Marksist-Leninist Öğretinin⁶ devrimci özü ve ruhu kavranamayınca sosyalist-komünist lafza önem veren devrimci grupların teori pratikte bozgunlardan bozgunlara uğratılması, dediklerinin tam tersini yapar hale getirilmesi güç olmadı.

İlerici-devrimci gençliğin dinamizmi yabancılaştırılarak politika dışında, bireyci, benmerkezci, umutsuz ve ufuksuz bir duruma getirildi. Oysa bundan 40 yıl öncelerinin, 15/16 Haziran'ın kadroları sürekli olarak "**Gençliğin Yolu İşçi Sınıfının Yoludur.**" özdeyişlerimizle ilkeli, samimi, dürüst, militan ve özverili gençliği işçi sınıfının koruyuculuğuna çekmenin kavgasını veriyordu!

15/16 Haziran Direnişisi o dönem “bizde işçi sınıfı var mı”, “kır mı kent mi”, “öncü parti” türünden soyut, hiçbir şeye yaramayan özsüz tartışmaları tamamen bitirerek Proletarya-Burjuvazi uzlaşmaz çelişkinsini somut biçimde ortaya çıkarmıştır. Günümüzde ise sosyal sınıf ve sosyolojik emekçi halk gerçekliği yerine resmî ideolojinin bir versiyonu olan “Şeriatçı-Laikçi” türünden sahte gündemlerle insanlarımız bölünmeye çalışılarak işçi sınıfı ve emekçi halkların haklı talepleri inkâr edilmek istenmektedir.

15/16 Haziran Direnişisi'nin kadroları Proletaryayı kadın-erkek, Alevi-Sünni, Kürt-Türk-Arap-Ermeni-Rum-Çerkez-Laz kimlik ve kişilikleriyle değil, burjuvazinin baskı ve terörüne karşı sınıfsal aidiyetleriyle harmanlayarak, taleplerini öne çıkararak sevk ve idare etmeyi başarmıştı. Günümüzde ise inanç ve etnisite temelindeki örgütler öne çıkarılmaktadır. Alevilerle Kürtler hızla kendi örgütlerini kurup politikleşerek haklı talepleriyle sisteme karşı tavırlarını almaktadır. Ancak sistem güçleri tarafından yapılan tüm “çözüm” edebiyatına rağmen bu haklı taleplerin enternasyonal proletaryanın kurmaylığıyla buluşmadan ve kapitalist-emperyalist sistem ortadan kaldırılmadan gerçek bir çözüme kavuşturulamayacağı unutulmakta / unutturulmaktadır. Tarihsel pratik ise bu gerçeği er ya da geç tekrar tekrar hatırlatmakta üstüne düşeni fazlasıyla yapıyor.

Politika sahnesinde sahte Müslüman, sahte milliyetçi, sahte sosyaldemokrat ve bir de sahte sosyalist-komünistler peydahlanmıştır! Oysa 15/16 Haziran Direnişisi'ni tabanda ören, eylemde öncülük yaparak hareketi nihai amacına taşımaya çalışan nüveler, poliste, işkencede ve cezaevlerinde devrimci direngenliğin gereğini yerine getirmişti. Mahkemelerde 15/16 Haziran Direnişisi'nin tarihsel-sosyal haklılığı ile sosyalizmin onurlu sesini haykıran kadrolar, bu eylemlerden sonra politikada tutulacak **Ana Halka**'yı bizzat sosyal pratikleriyle göstermişti. “Bizimkiler” bu direnişten **Parti, Partileşme Sorunu, Komünistlerin Birliği**'nin gerçekleştirilmesi dersini çıkarmıştı.⁷ 15/16 Haziran'dan çıkardığımız derslerin uzantısında konuyu incelediğimizde günümüzde hâlâ politika sahnesinde **İşçi Sınıfı Partisi (İSP)**'nin kurmaylığının eksikliği hissedilmektedir.

15/16 Haziran Direnişisi'nin sendikal-ideolojik-politik-örgütsel konumunu, toplumda yarattığı sorunları ve izlerini dost-düşman herkes ideolojik-sınıfsal aidiyetlerine göre bilmektedir. Bilinenleri tekrarlamak niyetinde değiliz.

Kendi payımıza ifade edeceksek: 15/16 Haziran Direniş'i'nin "sanığı ve tanığı" olmakla asla yetinmedik. Bu süreci hayat ve mücadelenin bizlere öğrettiğini sandığımız tüm yönleriyle belgeleyip kitaplaştırdık. Kadroların eleştirel katkısına sunduk. Yaptığımız tahlil ve değerlendirmeleri, eleştiri-özeleştirimizi, önerilerimizi tüm devrimci ve komünist kadrolarla nasıl paylaşacağımızı düşündük. Paylaşabilmeyi umduk.

Fakat "Sol Cenahımız" henüz daha ne ayrışabilmiş, ne de **Komünistlerin Birliği** temelinde buluşup bütünleşebilmiştir. Bu eksikliğimizden ötürü *Kolektifimiz*'in ısrar ve süreklilik içinde gündeme getirdiği konu ve sorunlar olması gereken yerlerde -Devrimci Oturum disiplinleriyle- tartışılmadı. Devrimci grupların Marksist açıdan değerlendirmesini gerçekleştirmek yerine katledilen kadrolarının birer "idol" haline getirilmesiyle yetinildi. Devrimci hareketimizin "çıkış hattı"nın ideolojik-teorik-politik temelleri bir türlü atılmadı. Anılan niyetlerle sunulan bu yoldaki çalışmalarımıza hiçbir Marksist eleştirel katkı yapılmadı. 15/16 Haziran'a nağmeler dizildi. İşçi sınıfının sendikal ve siyasal birliği konusu gizlenmeye çalışıldı. Sendikalizm ile parlamentarizme prim verildi. Dahası burjuva ve küçükburjuva "sol" kulvarlarda kümelenen örgüt / partilerin tamamının Proletaryanın davasını her türden kuşatmaya karşı savunan *Kolektifimiz Çalışanlarına* karşı "düşmanca" bir tavır içine girdiği görüldü. Bu durumdan asla yakınmadık. "Bizimkiler" sınıfsal kimliklerine yakışan sosyal / enternasyonal ideolojimize hizmet ediyordu(k). Gündemimizde bu türden kuşatmalara karşı da hazırlıklı olmalıydık. Hazırlığımız da vardır.

Proletarya Devrimcilerinin siyasal-sosyal devrimden neyi ve nasıl algıladığı ile avantürüye soyunanların teori pratiği nesnel gerçeklikle ve de her sosyal altüst oluş döneminde yeterince denenip sınıandı.⁸

"Sol Cenahımız"ın bu tarihsel-sınıfsal değeri büyük olan direniş deneyimini nasıl değerlendirdiğini yakından biliyoruz.

Bu 40 yıllık zaman diliminde "Sol Cenahımız" nasıl bir konumdaydı? 15/16 Haziran'ı nasıl ve hangi amaçlarla anmaya kalkışmıştı?

Marksist bakış açısıyla bu konuyu her zaman gündemde tutmaya çalıştık. Tarihselden-güncele işçi sınıfı hareketiyle sosyalist hareketin buluşup bütünleşmesini, Komünist bir hareketin ancak böylelikle yaratılabileceğini bıkmadan-usanmadan tekrarladık. Bilince çıkarmaya ve sosyal pratiğimizle göstermeye çalıştık. İşçi sınıfının sendikal ve siyasal

birliğinin son derece hayatî bir mesele olduğunu da tüm süreçlerde gündeme taşıdık. Bunun kavgasını verdik. Hâlâ da vermeye devam ediyoruz.

Anılan-anılmayan ideolojik-politik çalışmalarla işçi-kitle çalışmaları yaptık. İşçi sınıfının malı olan *Kolektifimizi* sağlı “sol”lu tüm kuşatmalara rağmen ayakta tutmayı başardık. Konuyu tüm yönleriyle irdeleyen-yanıtan ve de kolektif biçimde üretilen telif kitap, dergi, gazete, broşür vb. araçlarımızla devrimci geleneklerimizi kurda-kuşa yem etmemenin kavgasını verdik. Tartışmaya değer önemli malzemeler sunduk. Deneyimimizi aktardık. Sınıfsız sendika, sınıfsız parti, sınıfsız sanat-estetik ve politika yapanların karşısında kurumsal merkezi disiplinli araçlarımızın yetkinleşmesine çalıştık. Aradan 40 yıl da geçse, **Komünistlerin Birliği** sorunsalından bir milim olsun gerilemedik. “Meşrebimizce” iddiamızın arkasında durduk. Dışımızdaki kadrolara bu temeldeki çabalarımızla bir basınç uygulayamadık. İrağında olmadığımız bir eksikliğimizdir. Fakat bu durum mutlaka aşılacaktır.⁹

Bu süreçte 15/16 Haziran Direnişinin Proleter Devrimci duruş ve onurunu, saygınlığını ve prestijini kabaca sömürenler de çıktı. Bunlar arasında hakketmeden “Haziran edebiyatı” yapanlarla “sponsorlu 15/16 Haziran anmalarını” mizahla karışık duygularla izledik. Özellikle de hayatın ve mücadelenin asla doğrulamadığı ideolojik-politik-örgütsel perişanlıklarını “15/16 Haziran” adıyla örtmeye girişen ve başta Mihri Belli, Rasih Nuri ve Sarp Kuray olmak üzere birileriyle yeterince hesaplaşmadık. Bu türden faydacı yaklaşımlarla örgüt kurma “atak”larını yeterince açığa vuramadık.¹⁰

Kimilerinin: 15/16 Haziran’ın her yıldönümünde yasaksavar biçimde bu süreci hamasetle andığını; İşçi sınıfının kendisi için sınıf olma kavgasında Proletarya Devrimcilerinin aklını, bilincini, eylemini ve yüreğini ortaya koyuşunun hangi manaya geldiğini bir türlü kavrayamadığını; İşçi sınıfının bağımsız sınıf tavrı karşısında ideolojik-politik yanılıklarını düzeltme cihetine gitmediğini gördük.

“Devrimci Sendika” diye söze başlayanların bu süreçte birer devlet sendikasına dönüştüğünü; “devrim” diye titreşen küçükburjuva avantüryelerin burjuvazinin kendilerine açtığı kanallarda “yorgun demokrat”, “liberal-solcu”, “nasyonal-solcu” kulvarlara girdiğini ya da “dava”dan döndüklerini gördük.

Günümüzde işçi-kitle, köylü-kitle ve gençlik-kitle çalışmaları giderek yaygınlaşıyor. Devrimci, Sosyalist, Komünist, Bolşevik iddialı grup, çevre ve örgütlerin sosyal pratiği yeniden sınıyor. Kütlesel çıkışlarda ilkeli, dürüst, samimi, militan ve özverili nüvelerin ataklarını ileri ve anlamlı bir sese dönüştürme görevi öne çıkıyor. Bu memlekette her şeye rağmen büyük bir devrimci potansiyel güç olduğu her olay ve olguda görülmektedir. Bu birikimleri geliştirip güçlendirmek, enerjiye çevirmek ve de yığınağı mümkün olan bir ve tek yere yapmak da bizim elimizdedir, kötürümleştirmek de... Bir yandan burjuvazinin diğer yandan içimizdeki "eloğulları"nın kuşatmalarını 'politik açığa vurma' yöntemlerimizle aşmak ve yenmek gündeme gelmiştir. Kütlesel çıkışlardaki nüvelerin kullandığı inisiyatifler şimdi ideolojik-teorik-politik ve örgütsel alanları da kapsayacaktır. Kapsamalıdır. Bahar aylarının anlamlı yıldönümlerini, 8 Mart, 21 Mart, 1 Mayısların coşku ve heyecanını, tüm kütlesel çıkışları, grev ve direnişleri 15/16 Haziran'ın devrimci coşku ve ruhuyla buluşturup bütünleştirebildiğimizde, özlenen merkezi kurumsal disiplinli bir hareket de yaratılabilecektir. Komünistlerin biricik güvencesi bu türden **Kurum** ve **Araç**'ların üretilmesindedir çünkü.

15/16 Haziran Direnişimiz'in 40. yıldönümünde pratik örgütçü geleneklerimizi yeniden diriltip harmanlamak dışında daha ayrıntılı tahlillere bilmem ihtiyaç var mıdır?

Dipnot Açıklamaları:

- 1 Ayrıntılı bilgi için bakınız: S. Ö., *Şimdi Söz Yapanlarda!.. GELENEKTEN GELECEĞE 15/16 HAZİRAN VE GÜNÜMÜZ*, Eylül 2008, Sorun Broşür Dizisi: 8 (15/16 Haziran'ın 38. Yıldönümü dolayısıyla **SORUN Polemik Dergisi** 32. Sayısının eki olarak yayımlandı; kütlesel biçimde grev ve direnişlerde dağıtıldı.).
- 2 Ayrıntılı bilgi için bakınız: S. Ö., *İŞÇİ SINIFI-SENDİKALAR VE 15/16 HAZİRAN - Olaylar-Nedenleri-Davalar-Belgeler-Anılar-Yorumlar*, 2. Baskı, Ekim 2001, Sorun Yayınları.
- 3 Ayrıntılı bilgi için bakınız: S. Ö., *Marksist Sol Yığınağı Nereye Yapmalı?*, Temmuz 2001, Sorun Broşür Dizisi: 13.

4 Ayrıntılı bilgi için bakınız:

- 1.) S. Ö., *İŞÇİ SINIFI-SENDİKALAR VE 15/16 HAZİRAN -Özellikle Anılar Bölümü-*, Sorun Yayınları.
- 2.) S. Ö., *12 Mart 1971'den Portreler*, C: I,1. Baskı: 1993, 6. Baskı: 1999, C: II. 4. Baskı: 1994, C: III. 4. Baskı: 1997, Sorun Yayınları.
- 3.) S. Ö., *Oportünizm Yargılanıyor*, Şubat 1980, Sorun Yayınları.
- 4.) S. Ö., *İlerici Yayımcılığımızın Sorumluluğu*, Ekim 1985, Sorun Yayınları.
- 5.) S. Ö., *Devrimci Siyasî Terbiye-Diplomasi-Ahlak*, Ocak 2001, Sorun Broşür Dizisi: 12.
- 6.) S. Ö., *"Terörist" in Günlüğü*, Ocak 1995, Sorun Yayınları.

5 Ayrıntılı bilgi için bakınız: Friedrich Engels Enstitüsü, *Marksist-Leninist Parti'nin TEMEL EĞİTİM DERSLERİ*, I. Baskı: Nisan 1979, II. Baskı. Temmuz 1996, Sorun Yayınları.

6 Ayrıntılı bilgi için bakınız:

1.) Cevdet Alsan, *LENİNİST PARTİ ÖĞRETİSİ*, Kasım 1979, Sorun Yayınları (Toplatıldı-Yargılandı).

Cevdet Alsan, *LENİN VE KOMÜNİST ENTERNASYONAL* Kasım 1977, Sorun Yayınları (Toplatıldı-Yargılandı).

7 15/16 Haziran'ın kadroları, geçmişi saymazsak, günümüzle birlikte 40 yıldır 19. yy. başlarında Çarlık Rusyası'nda V. İ. Lenin'in önderliğinde oluşturulan RSDİP gibi 10 Eylül 1920'de Bakû'de oluşturulan Tarihî TKP'nin **I. Tüm Türkiye Komünistleri Kongresi**'ni örnek alarak bu **Leninist yöntemi** günümüz koşullarında nasıl yeniden üretebiliriz gibi devrimci bir çabanın -ütopyanın- içinde olduk. Bizler hiçbir dönem "dar grup kültü" ile yola çıkarak, disiplinsizce örgüt kurup "vahiy" geleneği ile kurulan örgütlerini parti ilan edenlerden olmadık. Tüm süreçlerde Marksist-Leninist ilke, kural ve yöntemleri yaşadığımız coğrafyada yeniden üreterek, kurullarda sosyalist demokrasiyi ve devrimci normları sürekli işleterek **II. Tüm Türkiye Komünistleri Kongresi**'nin oluşturulmasını düşündük. Devrimci ve Marksist Sol Kadroları bu amaçla düşündürmeye, kadrolar arası yaratıcı diyalog ve ilişkilerin ilkeli olmasına çalıştık. Sürekli olarak ilişkilerin iklim ve altyapısını oluşturmayı öne çıkardık. Devrimci birimlere asla zarar vermedik. Bu türden ilkeli duruşumuz biliniyorken bizlere "Niçin 15/16 Haziran Direnişi sonrası, bu birikimi arkanıza alarak partiyi kurmadınız?" türünden sözüm ona eleştiriler yöneltildi. Nedeni çok açık. Nasıl mı?

Birincisi: Partinin kolektif çabalarla ve Kongre yöntemiyle oluşturulmasını düşünüyorduk.

İkincisi: “Parti kurma” fillini çekmiyorduk. Sürekli biçimde oluşturma ve inşa etme diye söze başlıyorduk.

Üçüncüsü: Komünist Manifesto’nun disiplinine uygun hareket ediyorduk. Yani Parti varken parti kurulmazdı. **PARTİ**’den kastımız sah-te ve naylon komünist örgütler değil, Tarihî TKP idi.

Dördüncü olarak günümüzün ihtiyaçlarına cevap verecek **PARTİ**; devrimci tarih ve geleneklerimizin uzantısında mutlaka birleşik, güçlü, güvenilir ve donanımlı olmalıydı. Mevcut “sol” örgütleri değil, mücadelenin tüm biçimlerine göre örgütlenmiş, tutarlı bir iktidar programına sahip **İSP**’yi kastediyorduk.

15/16 Haziran’ın kadroları olarak devrimci tarih ve geleneklerimizin isim ve sıfatlarını kimileri gibi hak etmeden, hesapsızca kullanma “suçunu” işlemedik. Hiç kimse de bizlere yukarıda sıralamaya çalıştığımız gerekçelerle “Neden Haziran isimli parti kurmadınız?” türünden bir soru yönelmez. Parti oluşturma zor zamanların işidir. Kolay ve ucuz çağrışımlarla parti kurulmaz. Küçükburjuvaca ataklarla kurulan örgütlerin encamını görüyoruz. **PARTİ**; mücadelenin ateşinden gelen sinanıp denenmiş kadroların kolektif iradesiyle oluşturulur. Kurulmaz.

- 8 Denenip sınanma konusunda, burada iki ilginç örnek verilmesini uygun buluyoruz:

Birincisi; “1973 Atılımı” diye Harici Büro’nun kendisini “TKP” olarak ilan etmesiyle binlerce insan bu türden idealizasyon ve mistifikasyonlara inanarak kervana katılıp “Bilen Yoldaş Çok Yaşa” çığlıklarıyla koroya uydu. **PARTİ**; “Yaşasın-kahrolsun” türünden ucuz slogan-cı yöntemlerle değil, ideolojik-teorik-örgütsel tutarlılıkla oluşturulur. Günümüzde hayat ve mücadele bu türden partileşmelerin bireylere ve topluma neye mal olduğunu acımasızca gösterdi. İşçi sınıfı hareketiyle sosyalist hareket bundan çok büyük zarar gördü. Geriye ne kaldı? Bu sorunun cevabını verecek hiç kimse yoktur!.. (Yaşanan bu türden gerçekliği çeşitli panel-söyleşilerimizde dile getirdiğimizde ise, kimilerinin ahmakça saldırdığını ve sataştığını görüyoruz. Böylelerine bir türlü **PARTİ** mikrobu aşılayamıyoruz, çünkü “dar grup kültürü”, “örgüt kurma” virüsü öylesine bilinçlerini tahrip etmiş ki...)

İkincisi; Kürdistan İşçi Partisi’nin örgütlenmesini incelemek durumundayız. PKK gerillaları binleri bulunca bu harekete katılanların sayısı da artmıştı. Ne zaman ki PKK ideolojik-politik açılardan çeşitli kırılmalar gösterdi ve Kürt burjuvazisinin programını savunmaya baş-

ladı, örgüt zayıfladı. PKK'nin her şeye rağmen halen önemli bir kitle-
si vardır. Harici Büro'yu "TKP" olarak ilan eden avantüryelerin ise
hiçbir işe yaramayan hizipleri dışında bir varlığı söz konusu dahi de-
ğildir.

II. Tüm Türkiye Komünistleri Kongresi'ni örneklemek, tarihimizde
bir ilk olan **I. T. T. K. K.** birlik kongresi yöntemini gündeme taşımak,
bu türden denenip sınanmış örgütlenme anlayışlarını aşan, bu örnek-
lerle asla kıyaslanamayacak olan Marksist-Leninist Öğretiye sıkıca ba-
ğlı bir projedir.

- 9 Ayrıntılı bilgi için bakınız: "**SORUN Polemik Dergi**'mizin 40. Sayısı
Üzerine" (**S. P. S:** 40, s. 3-9) başlıklı yazımızla sürecin ayrıntılı bir de-
ğerlendirmesi yapıldı. Bu yazımızla aynı zamanda işçi sınıfına, okur-
larımızla ve kadrolara düzgün bir hesap verilmesi düşünüldü.
- 10 15/16 Haziran Direnişi'ni gerçekleştiren kadrolar 1970'li yıllarda ve
bu sürecin uzantısı 12 Mart 1971 askeri faşist darbesinin işbaşı yap-
masıyla önceleri İstanbul Kartal Maltepe 2. Zırhlı Tugay askeri ceza-
evinde, ardından 1. Ordu Selimiye Kışlası'nda tutsak olarak bulun-
yordu(k.). Mihri Belli arkadaş (M. B.) pek çok kez olduğu gibi "kaçan
kurtuluyor" mantığı ile yine yurtdışındaydı. MDD anlayışına angaje
örgütleri de ve diğer devrimci gruplar gibi bu süreçte büyük darbeler
almış, kadrolarını kaybetmişti. M. B.nin MDD anlayışına kölece an-
gaje olanlar kendisine "Şimdi ne yapacağız?" türünden bazı sorular
yönelince o da, yurtdışına giderken "Örgütlenin" öğüdünde bulun-
yor. "Nasil örgütleneceğiz?" sorusunu da "Haziran Hareketi" biçimin-
de cevaplıyor. "Haziran Hareketi" adlı örgüt iddiasıyla cezaevine ge-
tirilen kimseler arasında Rasih Nuri İleri, Hasan Kıyafet, vb. isimler,
hiçbir zaman ve hiçbir devrimci grup tarafından ciddiye alınmayan
kimlikleriyle tanınıyordu. M. B. dâhil bu insanlar hayatları boyunca
da burjuva resmî tarih anlayışı ile resmî ideoloji kemalizm'den kop-
mamıştı. Yine ayrıca, bu türden bir örgüte üye olma iddiasıyla pek
çok genç insanın başı "belaya" girmişti.

Günümüzde Rasih Nuri İleri basında çıkan ilanlardan öğrendiğimize
göre 90. yaş günü kutlama törenlerine katılıyor, pastasını kesiyor!
Kendisine sisteme sunduğu üstün katkılar ve de devrimci tarih ve
geleneklerimizi çeşitli idealizasyon ve mistifikasyonlarla çarpıtması
nedeniyle daha nice uzun ömürler diliyoruz!

Bu bay 1970'li yıllardaki Demokratik Devrim Derneği (DDD) ve İs-
tanbul İşçi Birliği başkanlığı yaptığını duyuruyor internet sitesinde.

Bay Mahir Kaynak MİT görevlisi kimliği ile o dönem hem ilerici gençlik kesiminde, DDD'de hem İPSD'de cirit atıyordu. Komünist geçinenler onu Sosyalist ülkelerin düzenlediği 'Dünya Gençlik Konferansı'na Türkiye'den yetkili delege olarak göndermeyi de uygun bulmuştu! Mahir Kaynak DİSK'te ve T. Maden-İş Sendikasında "uzman" yani "öğretmen" olarak görev de almıştı! SADA ve KDİKB örgütlerimizin o dönem DİSK'e ve T. Maden-İş Sendikası yöneticilerine ve tüm ilerici-devrimci kuruluşlara Mahir Kaynak'ın MİT görevlisi olduğunu sözlü ve yazılı biçimde bildirmemiz üzerine Kocaeli bölgesindeki sendikal eğitim çalışmalarına "hoca" olarak onu değil, yerine (ve önerimiz üzerine) Fethi Naci'yi göndermişti.

Bu memlekette Rasih Nuri İleri gibi "polisije işlere meraklı" ve resmi ideolojiye bağlı biri İşçi Birliği gibi 15/16 Haziran Direnişi'ni tabanda ören örgütlerden birinin başına kendiliğinden, vahiy geleneği ile başkan olabiliyorsa, birileri de bu olayı açığa vurmuyorsa vay o memleketteki işçi sınıfı hareketinin başına!.. İstanbul, Kocaeli, Adana ve proletaryanın yoğun olduğu illerde kurulan işçi ve köylü birlikleri 15/16 Haziran Direnişi'ni örgütleyen nitelikleriyle bilinmektedir. Dolayısıyla sınıf bilinçli kadrolar bay R. N. İleri'ye bu türden kuruluşlarda bir sorumluluk vermemiştir.

R. N. İleri "tarihçi" geçinen tahrifatçı kimliği ile Tarihî TKP ve Mustafa Suphi'lerin katledilişi üzerine de diğer meslektaşları gibi kemalist rejimi aklamayı üstlenmiştir! (12 Mart 1971'den Portreler kitaplarımızda kendisinden söz ettiğimiz için burada kimliği hakkında ayrıntıya girmeyi uygun bulmuyoruz. Fakat genç araştırmacıların bu türden tarihçilerin günümüzde tiftiğini attığını sevinerek görüyoruz. Bunlardan birisini zikretmeliyiz: Osman Özarslan, *Kemalizm Sovyetler Sosyalizm*, 2008, Ceylan Yayınları.)

'Politik açığa' vurma görevimizi yerine getirirken anmak gerekiyor; Rasih Nuri İleri, TSİP'lilerin 12 Eylül sonrası çıkardığı *Görüş* dergisinde entrikacı-polisije yöntemlerle şahsıma sataşmayı denemiştir. *Görüş* dergisi ancak basın kanunu yoluyla bizim tekbimiz yayınlamış, fakat konuya adı karıştırılan (*Öncü Kitabevi Yayınları Sahibi*) kardeşim Zeki Öztürk ve Temel Demirel'in tekziplerini ise yayınlamamıştır. Böylece *Görüş*'çüler bay R. N. İleri'yi korumaya yeltenmiştiler! (Ayrıntılı bilgi için bakınız: **SORUN Birlikte Sosyalist Dergi**, Sayı: 1989-9, s.71-79, S. Ö., "Görüş Dergisi R. Nuri İleri ile Neyin Peşinde? Ya da 'Eleştirilirlik Sınırı' mı Yoksa Ciddiye Alınabilirlik Sınırı mı?" başlıklı yazı. Yine **SBSD**, Sayı: 1989-10, s. 59-62, Temel Demirel

rer, “R. N. İleri’ye Açık Mektup” başlıklı yazı. Ve yine **SBSD**, Sayı: 1989-10, s.63-65, Zeki Öztürk. “İşin Özü Bir Nitelik Kavgasıdır: Devrimci Kanat Oportünist Kanada Karşı Zafer Kazanacaktır!..” başlıklı yazı (Burada bir not daha düşelim: Günümüzde TUSİAD Görüş isimli bir dergi çıkarmaya başladı. Himaye ettiği kadrosunda kimler var? sorusunu varın siz inceleyip-araştırın!..).

R. Nuri İleri’nin kemalist ideolojiyi “sol”dan tahkim etmeyi, kemalizmin komünistlere, ilericilere, işçilere ve emekçi halka karşı estirdiği terörü gizlemeyi amaçlayan kitabı, nihayet tam yerini bulmuş ve “türk solu” adını kullanarak “Kürt sorunu yok, Kürt istilası var!” şeklinde yayınları yapan ultra-faşist, açık kafatasçı bir ekibin yayınevinden yayınlanmıştır.

“Haziran Hareketi” sanıklarından Hasan Kıyafet de tıpkı R. N. İleri yoldaşı gibi hayatları boyunca sosyalist, komünist geçinen (TİP, TEP, “TKP”, TBKP, ÖDP, SİP-“TKP”) tüm örgüt / partilere girmiş ve de 15/16 Haziran Direnişi ile asla uzak yakın bir ilişkileri olmamıştı. Bu memlekette Hasan Kıyafet’in kapısını çalmadığı yayın kuruluşu neredeyse kalmamıştır. Şimdilerde ise, ayağının tozuyla Kürtlerin gazetelerinde, tv.lerinde icra-i zenaat etmektedir.

15/16 Haziran Direnişi’nin saygınlığını ve adını (16 Haziran Örgütü) kullanma hakkını kendinde görenlerden biri de Sarp Kuray’dır. 12 Mart 1971 sonrası, askerî faşist darbenin şalı kitlelerin üzerinden aralanırken, örgüt kurma furyasında, 83 sanıklı Deniz Kuvvetleri Davası’ndan hüküm giyip tahliye olan Sarp Kuray da ‘16 Haziran’ isimli bir örgüt kurmuş, 12 Eylül 1980’den sonra yurt dışına gitmiş ve 1993 yılında Türkiye’ye dönmüş, Hava Alanında tutuklanmış ve 2.5 ay tutuklu kalmış, “Tek başına T. C.yi yıkmak” suçundan yargılanmıştır. Sarp Kuray 1987’de ‘16 Haziran Örgütü’ ile ilişkisini kesmiştir. Bu dava sanıklarından hâlen aranan ve yurt dışında bulunan Serdar Kaya’nın dosyası ayrılmış, örgüt ile ilgili yargılanma sürmektedir.

Andığım bu isimlerin hepsiyle çeşitli zamanlarda hapishane arkadaşlığımız oldu. Devrimci gelenek ve isim sömürsü konusunu bu kimselerle oturup konuşma-tartışma ve sorgulama “şansını” bir türlü yakalayamadık. Sarp Kuray şimdi Sincan F Tipi Cezaevinde. Kurduğu örgüt yüzünden yalnızca kendisi hüküm giymiştir. Hapisteki birine şimdilik bu kadar yazmayı uygun buluyoruz. Sarp Kuray, ideolojik-teorik-politik-örgütsel görüşlerine katılmasak da yukarda isimlerini andığımız şahıslardan farklı bir kimliğe-kişiliğe sahip bir insandır. Hiç olmazsa hapishane arkadaşlarına selam verir, biçimsel de olsa

saygı göstermekte kusur etmez. Arayıp hal-hatır sorar. Mektup yazar. Devrimci Gençlik döneminin kimi isimlerinin (ki, onlarla da aynı cezaevlerini ve kötü günleri yaşamış-paylaşmıştık) bunu dahi yapacak yüreklerinin olmadığını görüyoruz. Sarp Kuray'a Dergilerimizi ve kitaplarımızı gönderiyoruz. Dileriz bu hapislik döneminden düşünce-davranışta ileri bir gelişme gösterir. Komünistlerce geçerli bir özelleştiri verir.

Devrimci tarih ve geleneklerimizi kimler sömürmedi ki? Bunlardan birini daha anarak şimdilik bu bahsi kapatalım: TSİP isimli bir örgütü 16 Haziran 1975 tarihinde kurup "Haziran" ve parti çağrışımı yapan Ahmet Kaçmaz, Yalçın Yusufoglu, Oya Baydar, Tektaş Ağaoğlu vs. gibilerinin "vukuatını" öne çıkarmak insana sıkıntı veriyor.

Haziran geleneğimizi kimler destursuz kullanmadı ki? Dünyanın hiçbir ülkesinde sınıflar mücadelesinin bu görkemli direnişini burjuva ve küçükburjuva yöntemlerle belleklerden bu düzeyde silmeye yeltenen çıkmadı.

Haziran Direniş'i'mize güzellemeler dizenler, "Haziran" isimli yayınevi kurup bağımsız sınıf tavrı üzerine hiçbir eser üretmeyenler, "Haziran" diye söze başlayarak "edebiyat" yarışmaları düzenleyip yapanlardan söz etmeyenler, sendikacı bürokratlarla işçi aristokratlarına mikrofon uzatıp bu geleneğin kazanımlarının üstünü küllemeye çalışanlar... Bilmem ki hangi birinin kaydını düşmeli?

Özetlemeye çalıştığımız bu örnekler politikada kendiliğindenliğin, küçükburjuva avantüryeye soyunanların konumunu anlatmaya yetiyor. Birileri de özünde siyasî bir hareket olan 15/16 Haziran Direniş'i'ne "kendiliğindenlik" yaftasını vurarak kendiliğinden örgüt / parti kurma suçunun üstünü örtmeye yeltendi.

15/16 Haziran ve "örgüt kurma" bahsinde şahsımıza yöneltilen soruları bilmem ki cevaplayabildik mi?

1 Mayıs'ın Sınıfsal Anlamını Kavramak

Emperyalist-kapitalist blok, küresel politikalarıyla, topyekûn işçilere ve ezilen halklara saldırıyor. Bu saldırı, sınırlı ve bölgesel değil; küresel, boyutları esnek ve siyasî iktisadî, ideolojik cepheden yapılan bir saldırdır. Dün Afganistan, bugün Filistin, Emperyalist-kapitalist bloğun silahlı işgaline uğradı. On yıllardır “kanayan yara” olarak tutulan bu bölgeler, adeta soykırımın deney alanı oldu.

Emperyalist-kapitalist blok, bugün, küresel terörüne bahane buldu; İslâmcı terörizm. Emperyalist terörizm; İslâmcı teröre karşı “kendi ülkesinin çıkarlarını” savunma bahanesiyle hükmünü sürdürüyor. Sömürge halkların katli, çeşitli nedenler ileri sürülerek gerçekleştiriliyor. Sömürge ülkelerde, emperyalist bloğun çıkarlarına doğrudan bağlı kukla yönetimler oluşturularak, bölgesel egemenlikler pekiştiriliyor. Venezüella gibi ülkelerde, darbeler açıktan organize edilerek ve gerçekleştirilerek küresel düzeyde gericilik egemen kılınmak isteniyor.

Ülkemizde yaşanan ekonomik ve siyasî krizin gerçek sorumluları olan emperyalist tekeller, politikacılar, uluslararası iktidar odakları ve onların önerdikleri çizgiden sapmayan ve iktisadî kazanımları birlikte paylaşan Türk işadamları, siyasetçiler, bankacılar; bugün “sütten çıkmış ak kaşık” örneği şatafatlı savunularla ortaya çıkıp, krizden çıkma formülleri sunuyorlar. Krizden çıkma formüllerinin hepsinin özünde faturanın işçilere-emekçilere ödetilmesi var. İşçiler, emekçiler gerçek anlamda alternatif iktidar olarak organize olamamaları nedeniyle, boyun eğerek bu faturayı ödüyorlar.

Emperyalist-kapitalist bloğun küresel saldırısı, ekonomik, siyasî, askerî cepheden sürdürülürken, ideolojik alanda da burjuva medyası küresel ve bütünsel bir söylemle bu saldırıları meşrulaştırıyor. Egemenlerin saldırıları; ezilenlerin yanılısamalı bilincinde “haklılık” onayı alıyor; ezilenlerin çoğunluğu emperyalist saldırılara rıza gösteriyor. Emperyalist-kapitalist bloğun toplumsal alanlardaki saldırısı; dinsel ve ulusal eksenli “savunma” ve karşı saldırı ile önlenemiyor. Emperyalizmin saldırısına karşı burjuva ulusal ve dinsel “direniş” nihai olarak başarısızlıkla

sonuçlanıyor. Hatta bu direniş ve saldırı, emperyalist saldırıyı ve saldırının ideolojik dayanağını güçlendiriyor.

Dün olduğu gibi bugün de; Emperyalist-kapitalist bloğun, küresel ve topyekûn saldırıya karşı direniş savaşımının, emeğin kurtuluşu ekseninde ve enternasyonal öze gerçekleştirilmesi zorunluluğu daha da açığa çıktı.

19.Yüzyılın sonunda, emeğin kurtuluşu savaşımıyla başlayan süreç, 20. yüzyılda emek eksenli devrimlerle taçlandı. 2.Emperyalist Paylaşım Savaşı yılları; dünyadaki emek-sermaye güçleri arasındaki çatışmanın vardığı durumun zorlamasına, boyun eğen ülkelerde, “ulusal” yönü öne çıkan sosyalist kurumsallaşma ve aynı dönemde sömürge ülkelerde gerçekleşen ulusal kurtuluş savaşlarının ulaştığı boyut; sosyalist hareketlerin, kurumların enternasyonal savaşımını ve uluslararası emekçiler dayanışmasını gölgeledi. Dolayısıyla sosyalist hareket, enternasyonal değerlerden uzaklaştıkça, sosyalizmin kuruluşu, tüm uluslardan işçilerin ve emekçilerin sorunu olmaktan çıktı. Ve yüzyılın sonunda Dünya işçileri; ulusal “işçi iktidarlarının” çözümleri ve kapitalist bloğa teslim olmaları karşısında sessiz kaldılar. Ulusal sosyalizm kurgusu, diğer siyasî ve iktisadî nedenlerle birleşince yenilgi kaçınılmaz oldu. Bu süreç boyunca emperyalist-kapitalist blok, öncelikle emeğin kurtuluşu eksenli enternasyonal dayanışma bağlarına ve değerlerine ideolojik ve siyasî cepheden saldırdı. Dünya işçilerinin, sosyalist iktidarları “kendi savaşımının dışında bir olgu” olarak görmesi ve bağlarını gevşetmesi oranında, emperyalist bloğun bu saldırısı başarılı oldu.

Emperyalist-kapitalist bloğun; emekçilerin, işçilerin enternasyonal dayanışmasını ve savaşımını köreltme ve iğdiş etme tavrı bugün daha açıktan ve net biçimde sürüyor. Tekelci burjuvazi işçi sınıfının örgütlü bir “güç” olarak alanlara çıkmasının emekçi kitlelerde yaratacağı devrimci ruhu boğmak istiyor. Dünyanın önemli bir kesiminde işçiler ve emekçiler gitgide yoksullaşarak ve yoksullaştıkça da aşağılanarak; örgütsüz kaldıkça ve sınıfsal birlik ruhunu yitirdikçe, kanları ve terleriyle milyonlarına milyonlar kattıkları bir avuç bankacının, fabrika patronunun hizmetine girmek için birbirleriyle yarışıyorlar. Burjuva “ulusal” çıkarlar uğruna, tüm dünya ülkelerinin işçileri, emekçi halkları birbirlerine düşman ediliyor. Ulusal çıkarlar için mücadele dünya işçilerini birbirinden uzaklaştırıyor; oysa bütün ülkelerin işçilerin çıkarları, düşmanları ve mücadele yönleri aynıdır. İşçiler, ortak düşmana karşı, kendi çıkarları için mü-

cadelede zafere ulaşmak için, sınıfsal karakterleri nedeniyle burjuva ulusal önyargılardan kurtulmalıdırlar. İşçiler kendisi için sınıf bilinci ve eylemi nedeniyle asıl olarak milliyetçilik karşıtı olmak zorundadırlar.

Üretimin toplumsal niteliği, işçilerin sınıf birliğinin yolunu açıyor. Gezegeneğimizin her ülkesinde, işçilerin toplumsal durumu, işçilerin enternasyonal kardeşliğinin kurulmasının zeminini oluşturuyor. Finans kapital, Dünya işçilerinin aralarını bozmak ve birbirlerine düşman kılmak için ve dolayısıyla küresel kapitalist kölelik düzenini sürdürmek için, iktisadî, siyasî, ideolojik alanlarda büyük çaba gösteriyor. Sermaye sahipleri, küresel ölçekte ideolojik ve politik saldırı ve örgütlü girişimlerle; İşçi sınıfının enternasyonal değerlerinin, tarihsel kazanımlarının ayaklar altına alınması ve işçilerin, emekçilerin burjuva değerlerini kutsaması, küresel sömürü sistemine boyun eğmesi için elinden gelen her eyleme başvuruyorlar ve kapitalizmin yıkılmasını gerçekleştiremeyecek olan her “radikal” eyleme ve örgütlenmeye “hoşgörü” gösteriyorlar.

Kuşkusuz, ezilen ulusların kurtuluşu sorunu, toprak sorunu, azınlıklar ve laiklik sorunu, kadın ve gençlik sorunu, kentleşme ve çevre sorunu, vb. kapitalizmin getirip çıkmaz sokağa bıraktığı ve çözümünü devrimci sosyalist hareketin önünde, demokratik bir sorun olarak durduğu için, işçilerin bu sorunlara ilgisinin olması ve bu sorunların çözümünü önemli görülmesi normaldir. Devrimci sosyalistler kapitalist sisteme karşı demokratik hakları için mücadele edenler karşısında olmadılar ve her dönemde bu hareketlerin destekçisi oldular. Ancak bu demokratik sorunların, emekçilerin sınıfsal kurtuluşunu gölgeleyecek biçimde ele alınması ve her çevrenin bu sorunlardan birini baş ve özel önem atfedilen sorun ilan etmesi ve özellikle emeğin kurtuluşu sorunundan bağları kopartmak için çaba göstermesi görmezlikten gelinemez. Bu toplumsal gruplar, sorunlarını dile getirirken; burjuvazinin para kasaları ile dini inançları arasına sıkışan vicdanına seslenmeyi stratejik hedefe koyuyorlar ve dolayısıyla sorunlarının çözümünü; vicdanı sızlatılan burjuvazinin insafa gelmesine bağlamak istiyorlar. Kapitalist sistemin bekası için canla başla mücadele veren burjuva siyasîlerini, ideologlarını ve sermaye sahiplerini, kızdıracığı, gözlerinin dönmesine, ağızlarının köpürmesine ve azgınlaşmasına neden olacağı gerekçesiyle; bu toplumsal gruplar, işçi sınıfının burjuva hegemonyasını parçalayacak devrim istemini bastırmak için “utangaç” bir çaba gösteriyorlar. Bu nedenle, burjuva unsurları kızdırmayacak ölçekte devrimci sosyalist hareketten

uzak durmak için gösterdikleri çaba karşısında yüksek sesle; devrimden uzak duran her muhalif hareketin burjuva düzeni güçlendireceğini açıklamak gerekiyor.

Sınıf mücadelesi tarihinin gösterdiği; işçi sınıfı ile burjuvazi arasında gerçekleşen her savaşta küçükburjuvazinin, kimi zaman “devrimci” ve kimi zaman “uzlaştırıcı” rol kapmak için canını dişine takarak uğraştığıdır. İki güçlü rakibin kavgaya tutuştuğu her dönemde zayıflar, tarihin yazgısını değiştirebilecek güç edasıyla her iki tarafa akıl vermek ve kavganın gidiş yönünü belirlemek için araya girerek rol kapmak istediler. Ancak bu gerçekleşemez bir istekti ve bu unsurlar, kavganın asıl taraflarının çatışmanın seyrini belirleyen rollerini ellerinden alamadılar. Süreç, kavgayı yürüten asli unsurların çizdiği yola girerek, bu yol üzerinde kendilerine düşen, uzlaştırıcı ya da devrimci vasıftaki küçük rolü; kavgayı lehine çeviren sınıfın değirmenine su taşıyarak gerçekleştirdiler. Küçükburjuvazi 100 metre koşucusu olarak; yakıcı barutunu kısa bir an için kullanır ve tüketir. Küçükburjuvazinin eylemi genel anlamda, maraton koşusuna katılan koşucuların dikkatini dağıtır, ama büyük koşunun seyrini değiştiremez ve uzun erimli koşuyu durduramaz. Kuşkusuz hiç kimse 100 metre koşusunun yapılmasını engelleyemez. Toplumsal maddî kökleri olan bir hareketi teorik mülahazalarla ortadan kaldırmaya iddia eden bir teorisyenin beklentisinin tam tersine, maddî, toplumsal koşulları var oldukça, toplumsal fikirler ve bu fikirlerin pratik ifadesi olan eylemlerde var olmayı sürdürür. Proleter devrimin bir maraton koşusu olduğu bilinciyle; maratona koşmanın gerektirdiği sabır, azim, kararlılık ve cesaret ile kavgaya girerek, bu uzun koşunun diğer tüm kısa mesafe koşucularını etkileyen niteliğe ulaşması sağlanabilir. Bu mümkündür.

İşçilerin enternasyonal dayanışmasının zorunluluğunu asla göz ardı etmeksizin toplumsal pratiğe ilişkin denilebilir ki; 1 Mayıs gününün vasfını belirleyen; işçi sınıfının dayanışmasını ve kendisi için sınıf bilincine sahip olmasını sağlayan eylemlilik olmasıdır. 1 Mayısın bu içeriği, eylemin devrimci vasfını belirler. 1 Mayısı organize edenlerin düzen dışı ya da düzen içi sosyalist, devrimci partiler, sendikalar olması, her toplumsal grubun, kendi demokratik talepleriyle katılımı; 1 Mayısın özüne uygun gerçekleştirilip, gerçekleştirilmediğinin kıstası olamaz. Bu önemlidir ama daha önemli olan; işçi sınıfının devrimci yürüyüşüne güç veren, mevzii kazandıran politikanın bu örgütler tarafından sürdürülüp

sürdürülmediğidir. Bu duruma bakarak gerçekçi bir sonuca varmak mümkün olabilir. DİSK'in, Türk-İş'in ya da Hak-İş'in ya da başka demokratik örgütlerin 1 Mayıs'ı kutlaması; onların işçi sınıfının gerçek devrimci çıkarlarının savunusunu yapan örgüt olduklarını göstermez. Bu sendikalar işçilerin gerçekleştirdiği her eylemi, kendi değerlerine su taşımak amacıyla kullandılar. Kuşkusuz sorunun farklı şekilde tartışılıyor olmasının önemli bir nedeni devrimci sosyalist çizgide ve işçi sınıfının fiilen siyasî örgütü olan bir **Komünist Parti**'nin olmayışıdır. İşçilerin devrimci sosyalist partisi olsaydı; her çeşit ve her renk sınıf örgütünün gerçek niteliği ve onların soruna hangi kaygılar taşıyarak yaklaştıkları konusunda, emekçiler ikircikli davranmaktan uzak durabilirdi.

1 Mayıs da dahil emekçilerin tüm eylemliliklerinde, küçükburjuva devrimcilerinin cesaretle savaş alanına girerek umutsuz bir kavgaya katılmasını, provokasyon diye nitelendirmek ve eylemi gerçekleştiren unsurlara küfretmek; her dönemde burjuva hükümetlerle aynı dili kullanmak noktasında duruşu ifade etti. Bir sınıfın var oluşuna ilişkin fikri ve eylemi, ideolojik teorik çözümlerle ortadan kaldırmayacağını sanan sosyalist ideologların; küçükburjuvazinin, alt katman oluşunun kaçınılmaz sonucu gerçekleştirdiği devrimci eylemin vasfını anlamaları mümkün olmadı. Küçükburjuva devrimciliğini lanetlemek; devrimci sosyalist işçilerin işi değildir, olmamalıdır. Ancak küçükburjuva devrimciliğinin, küçükburjuva sosyalist hareketin diğer kanadı olan reformculuğun ekmeğine yağ sürdüğü unutulmamalıdır. Küçükburjuvazinin devrimciliği, teorik kuşatmayla ya da karşı eylemlerle söndürülemez, var olmasının önüne geçilemez. Ayrıca, devrimci sosyalist işçiler, küçükburjuva devrimciliğini ortadan kaldırmayı politik görev edinemez. Ancak işçi sınıfının burjuvaziyle çatışmasında, toplumsal bir güç olarak devrimci sosyalist işçi hareketi, burjuvaziye karşı üstünlük kurarak, egemen sınıf gücünü felç ederek; küçükburjuva devrimcilerinin siyasî bir güç olarak, proletarya devrimi lehine hareket etmesini sağlayabilir. Bu güne kadar sınıflar çatışması tarihinde bu durum çokça gerçekleşti ve bundan sonra da gerçekleşecektir. Diğer yanılla küçükburjuva devrimciler, gerçekleştirdiği eylemleriyle; işçi sınıfına, tutulmaması gereken yolun ne olduğuna ilişkin somut örnek sundu. Bu yönüyle de küçükburjuvazinin devrimci pratiği, işçi sınıfına yarar sağladı. Ama o kadar. Küçükburjuva devrimciliğini kavramak ve bu eylemin kaçınılmaz gerçekleşeceğini söylemek ayrı bir şey; onun eylemini sahiplenmek ayrı şeydir. Devrimci sos-

yalist işçilerin sahiplenmesi gereken sınıf eylemleri var. Ülkemizde de, ayaklanma konusunda işçilerin yeterli deneyimi gerçekleşti. Küçükburjuva devrimcilerinin ve reformistlerin pek de hatırlamak istemedikleri ve burjuvazinin de, işçilerin kendilerine güvenini kırmak için kolektif bilincinden silmek istedikleri ve hatta bunu gerçekleştirmek pahasına, küçükburjuva devrimciliğini öne çıkararak, perdelemek istedikleri 15-16 Haziran ayaklanması, işçi sınıfı devrimciliğinin ve savaş gücünün niteliğine ilişkin açık bir perspektif sunmaktadır.

Devrimcilerin ve sosyalistlerin bölündüğü ve burjuva partilerinin ve ideologlarının da sınıf mücadelesinin niteliğini bozmak için, 1 Mayısı sahiplenerek emekçilerin kafasını karıştırdıkları aşılabilir bir gerçeklikken; ve kuşkusuz bu noktada işçi sınıfı saflarında çözülmenin, sosyalistleri serseme çevirdiği, devrimci pratiğini bozduğu açık bir olgu iken yapılacak şey; siyasî birey ve grupların, alanlarda işçilerin sınıfsal bilincini yükseltici olgunlukta hareket etmesidir. 1 Mayısı kapitalist sistem içerisinde, burjuvazinin sınırlarını ve olgunluğunun sınırlarını zorlayarak kutlamak "demokrasi" mücadelesinin bir parçasıdır. Demokrasi mücadelesi de düzen içi bir mücadeledir. Bu noktada 1 Mayısı kutlamak işçi sınıfına devrimci bir ayrıcalık sağlamadı; ama işçi sınıfının "kendisi için sınıf olma bilincini" yükseltmek doğrultusunda gerçekleştirildiği ölçüde, 1 Mayıs; işçi hareketinin devrimci niteliğe ulaşması açısından anlam kazandı. 2009 yılı 1 Mayıs günü; DİSK yöneticilerinin söylediklerinin arkasında durmayıp çark etmesinin teslimiyetçilik olduğu görülmelidir. (DİSK başkanının; "Biz polis bu kadar saldırgan olacağını düşünmüyorduk" sözleri burjuva devletin, kendine saldırmayacak nitelikte olduğunu sanan bir reformistin trajik komik ve acı verici itirafıdır). Bu ikircikli tavır, kendi gücüne inancını bozduğu ölçüde, işçilerin kendisi için sınıf olma bilincini köreltti. Ancak bu tavır, işçilere; kapitalist sistem içerisinde sendikaların ve sendikacıların durduğu yeri somut bir biçimde kavratmış. Sendikaların yapısal vasfını, işçilerin somut verilerle kavramaları çok önemlidir. 1 Mayıs'ı çatışarak kutlayacağız sözleri bireyi devrimci kılmaz. Ama savaş gücünü aşan sözler ettikten sonra; karşı saldırı esnasında, hedefinden çark etmek "zor" kullanan karşısında boyun eğmeği ifade eder. Bu tavrın yarattığı moral çöküntüsü ağır bir travmadır. Sözler afaki ve keskin olduğu için değil; pratik karşılığını bulduğu ölçüde büyür ve önem kazanır. Eyleme önem kazandıran şey; somut koşulların sunduğu olanağı azami ölçüde değerlendirerek ve gerçekleştirme

gücünü hesaba katarak alınan karar doğrultusunda, nasıl bir duruş gösterildiğidir.

1 Mayıs'ı mücadele günü olarak kutlama hakkının kazanılması; demokratik savaşıma ilişkin bir adımdır. Demokrasi mücadelesi verdiklerini iddia eden sendikaların ısrarlı (!) ve tutarlı (!) duruşu ile emekçilerin bu hakkı kazandığı görüntüsü aldanma yarattı. Düzen içi bir adımda olsa her demokratik kazanım, işçilerin doğrudan mücadelenin yürütücüsü olmasına bağlıdır. İşçiler, düzen içi sosyalist partilerin ve sendikaların varlığının ifadesi olan sınırlayıcı tavırlarına bağlı kalmadan, "çizmeyi aşarak" harekete geçtikleri ve burjuva hükümete de bunu hissettirdikleri ölçüde demokratik haklarını elde edebildiler. Dünya'nın tüm ülkelerinde, İşçi sınıfı, savaş mevziisini kendi kazdığı ve bulunduğu mevziide ödünsüz bir savaşım verdiği zaman, kendisi için sınıf bilincine sahip oldu ve tarihin yönünü çizdi ve kapitalizmin emekçilere çizdiği yazgıyı değiştirdi.

Kutlamaların 1 Mayıs Meydanı'nda yapılması hakkı, burjuva hükümetin bağıışı olmadı. 1 Mayıs öncesi günlerde gerçekleştirilen TEKEL Direnişi, işçilerin kendilerine güvenini ve kendisi için sınıf olma bilincini artırdı. TEKEL işçilerinin direnişi, işçilerin ve emekçilerin burjuva devletin içyüzünü kavramasını sağladı. Sağ ve "sol" bütün burjuva siyasî partilerin, birbirine karşı ağız dalası; işçilerden yana gözükme rolünü oynayarak, "hareketi düzen içi hale nasıl sokabilirim" fikrinin açığa çıkmasını sağladı. İşçilerin eylemini bozarak, çözerek, bu durumdan nasıl yararlanabilirim fikri, çatışma halindeki burjuva fraksiyonların ortak amacı idi. TEKEL eylemi, sınıf çatışmasında işçilerin kendi ayakları üzerinde durabileceği bilincini olgunlaştıran büyük bir deneyim oldu.

Diğer yandan TEKEL işçilerinin direnişi, ekonomik krizin, genel anlamda işçilerin, burjuva sistemden, bir ayaklanmaya girişecek ölçüde umut kesmediklerinin ve bu durumun gerçekleşmesinde, sözde devrimci, sosyalist partilerin ve sendikaların düzen içi umutları besleyen tavır ve fikirlerinin önemli rolünü açığa çıkardı. Daha önemlisi, TEKEL direnişi, işçilerin sınıf gücünün neye kadar olduğunu burjuva hükümete öğretti ve dolayısıyla işçilerin istekleri karşısında daha temkinli ve ılımlı davranması gerektiğini belletti. Uluslararası arenada işçi sınıfı ile mücadele halinde olan küresel sermayenin, "emekçileri kucaklayarak burjuva parlamenter sistemin içerisinde tutmasının", kapitalist sistem açısından çok daha güvenli bir yol olduğuna ilişkin öngörüsü, deneyimi ve diğer ülkelerin burjuva hükümetlerinin uyguladığı mücadele taktikleri, ide-

olojik saldırı yöntemleri; T.C. hükümetinin 1 Mayıs'a ilişkin yaklaşım tarzını etkiledi. Kuşkusuz dünya işçilerinin sermaye karşısında kazandığı zaferler de; her kapitalist ülke hükümetinin politik programını etkileyen unsur olduğu gibi, T.C. hükümetinin de "uzlaşma yoluna girmesinde" önemli rol oynadı.

Bu durum işçi sınıfının sorunlara enternasyonal tavrıyla yaklaşmasının gerekliliğini bir kez daha ortaya serdi. Ancak, İşçilerin uluslararası siyasî dayanışması ve birlikteliği burjuva devletleri hiç de hoşnut kılmıyor. Bu nedenle işçi sınıfına enternasyonal dayanışma bilinci kazandıran değerler; küresel ideolojik saldırı ile köreltiliyor. Burjuvazi, Dünya emekçi kadınlar gününü, Dünya kadınlar gününe dönüştürerek iğdiş ediyor. 1 Mayıs'ın, enternasyonal özünü körelterek; "ulusal" biçimde kutlanan güne dönüştürmek için çok özel bir propaganda yürütüyor. 1 Mayıs enternasyonal dayanışma ve mücadele günü nedeniyle bir kez daha hatırlatmakta yarar var; Bugün sosyalizmin enternasyonal değerleri, tek tek "ulusal kimlikler" öne çıkartılarak deforme edilmektedir. Burjuva ideologları, "Nazım Hikmet"i Komünist ve Enternasyonal kimliğinden arındırarak "ulusal" bir kimlikle adlandırmak için "özel" bir çaba gösteriyorlar. Bu oyunu bozmak gereklidir. "Nazım Hikmet"ler enternasyonal ve komünist kimlikleriyle, dünya emekçilerinin değeridirler. Onları bu vasıflarından arındırarak "ulusallaştırmak" Dünya sosyalist hareketinin enternasyonal değerlerini bozma ve yok etme girişiminin bir parçasıdır. Elbette ki kapitalist hükümet ve burjuva siyasî partiler; demokrasi aşığı küçükburjuva sosyalist, demokrat partilerin, burjuva demokrasisinin işçiler için vazgeçilmez değerde olduğu iddiasını güçlendirmek istiyorlar ve burjuva demokratik devletin "yüce vasfına" binaen, işçilerin kurtuluş umutlarını "demokratikleşme" ile sınırlı tutulmasını sağlamak için canla başla çalışıyorlar.

Sosyalist işçiler, emekçiler, aydınlar sermayenin, iktisadî, siyasî ve ideolojik saldırısını boşa çıkartmakla yükümlüdürler; 1 Mayıs'ın işçilerin ve emekçilerin enternasyonal dayanışma ve savaşım günü olduğu vurgusu daha da önem kazandı. İşçiler ve emekçiler enternasyonal dayanışmayı ve savaşımı arka plana attıkları sürece, savaşımalarının gücü azalacak ve burjuvazi karşısında yalnızlaşmaları ve yenilgiye uğramaları kaçınılmaz olarak gerçekleşecektir.

Ezilen halkların emperyalist saldırıya karşı savaşımalarının başarı ile sonuçlanması, savaşımın emek eksenli enternasyonal özde sürdürül-

mesine bağılıdır. Devrimci sosyalist işçiler, ezilen ve sömürülen halklardan yana bir tavır geliştirmenin yolunun enternasyonal söylem ve savaşla olanaklı olduğunu unutmamak zorundadırlar. Bu tarz duruş bugün her zamankinden daha çok gereklidir. Emek eksenli, enternasyonal karşı duruşun, ulusal ve dinsel savunuyla sulandırmasına, revize edilmesine izin vermek yenilgiyi işin başından kabul etmek demektir.

Türk, Yunan, Filistin, Kürt, Ermeni, İsrail, İngiliz, İrlanda, Fransa, Cezayir vb. ulusların işçilerinin enternasyonal kardeşlik türküleri, emperyalist kapitalist sisteme karşı savaşta hep bir ağızdan söylendikçe, uluslar arasındaki çatışmayı körükleyen savaş naraları bastırılabilir.

Emperyalist saldırılara karşı, siyasî, iktisadî, ideolojik, felsefî ve sanatsal alanda birleşik, enternasyonal devrimci karşı duruşu gerçekleştirmek, 1 Mayıs gününü gerçek içeriğiyle kavramanın ve yaşamının gereğidir.

29 Nisan 2010- Ankara

Bölünmeler Üzerine

Bölünme dediğimizde, Türkiye devrimci hareketinin en belirgin özelliklerinden birini dile getirmiş oluyoruz. Kuşkusuz dünyanın birçok bölgesindeki devrimci hareketler de bölünme sorunlarıyla karşı karşıya kalmışlardır. Devrimci hareketler açısından bölünmeler bir bakıma kaçınılmazdır diyebiliriz. Sonuçta hareketler insanlardan oluşmuş yapılardır. İnsanlar ise birbirine benzemeyen özelliklere sahip olan varlıklardır.

En uyumlu yapılarda bile çeşitli çelişkiler varlıklarını sürdürürler. Bu çelişkilerden ortaya çıkan eğilimler sürekli birbirleriyle çatışma ve mücadeleye halinde olurlar. Her çelişki mutlak bölünme getirir diye bir kural yoktur. Bazı durumlarda çelişkiler ve çatışmalar hareketin yetkinleşmesinde rol oynayabilirler. Gelişmenin dinamosu çelişkidir. Hareket varsa çelişki de vardır. Çelişki varsa gelişme olasılığı da vardır, gerileme olasılığı da vardır. Çelişkinin gelişmeye veya gerilemeye yol açması; içinde bulunulan koşullara ve bu koşullar altında varlık sürdüren insan öznesinin niteliğine bağlıdır.

Bu nedendir ki, her coğrafyada gerçekleşen bölünmeler o coğrafyanın genel yapısına uygun biçimlerde olmuştur. Kimi yerlerde yaşanan bölünmeler teorik, politik nedenlere dayanırken, kimisinde de daha çok örgütsel sorunlara ve kişisel çekişmelere dayanmaktadır.

Sınıf mücadelelerinin devamı olarak kurulan Mustafa Suphi döneminin TKP'si irili ufaklı birçok grubun birleşmesiyle oluşmuştur.

Mücadelenin yükseldiği dönemlerde devrimci gruplar birleşme ve birlikte hareket etme işine daha fazla önem vermiştir. Mücadelenin tılandığı ve zayıf seyrettiği dönemlerde sorunlar, çelişkiler artmış ve bölünmeler gerçekleşmiştir.

Marksizm, fikir mücadelelerinin ateşininin içinden, zahmetli bir çözümlenmenin sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Marksizm'in yaratıcıları olan Marx-Engels döneminde, hareket içinden bir bölünme olmamıştır. Fakat Terzi Vaytling gibi önce Marksların arkadaşı iken sonradan Marksları, "kendi çıkarları için işçi sınıfı üzerinde diktatörlük kurmak is-

temek” ile itham edenler olmuştur. Marksların kurmuş oldukları Birinci Enternasyonal’de yaşanan en büyük bölünme Bakunin ile yaşanan bölünmedir. Ancak bu bölünme Marksizm’in içinden yaşanan bir bölünme sayılmaz. Çünkü anarşizm Marksizm öncesinde de olan bir fikir akımıdır. Zira Marksizm bu akımla da hesaplaşarak gelişimini sağlamıştır. Dolayısıyla Bakunin’in Birinci Enternasyonal’i ele geçirmeye çalışmasıdır burada olan. Marksizm içi bir bölünme burada söz konusu değildir.

Türkiye devrimci hareketinde, mücadelenin dönüm noktalarında kaçınılmaz bölünmeler olmuştur. Bu bölünmeler bir anlamda zorunlu bölünmelerdir. Meselâ devletin 1970’lerde DİSK’i kapatıp, kendisi için yararlı gördüğü Türk-İş’in önünü açmak istemesi, işçileri DİSK’ten istifa edip Türk-İş’e kaydolmaya zorlamak istemesi sırasında yaşanan bölünme 15/16 Haziran Direnişi’nin yaşanmasına yol açmıştır. Dolayısıyla bu bölünme olumlu sonuçlara yol açmıştır.

Gene 1971 devrimci çıkışını gerçekleştiren hareket o dönemin TİP’in gençlik örgütünün içinden bölünerek çıkmıştır. 1971 devrimci çıkışı harekete bir dinamizm kazandırmıştır. Parlamentarizmle tıkanan mücadelenin önünü açan bir özellik taşımıştır. Fakat aynı ‘71 hareketi, maceracı ve taklitçi özelliklerinden dolayı kendisini geriletken bölünmeleri de yaşamıştır. TİP’ten kopan Dev-Genç, reformculuk ile devrimcilik arasında yaşanan bölünmenin devrimci tarafını temsil ediyordu. Fakat burada TİP’in yarattığı siyasal iklimin Dev-Genç için bir altyapı oluşturduğu gerçeğini göz ardı etmemek gerekir. Ayrıca Dev-Genç’in sekteler yanlarını ve sol içi mücadelede başvurduğu şiddet yöntemlerini de mahkûm etmek gerekir.

‘71 çıkışından sonra ortaya çıkan devrimci gruplar daha çok başka ülkelerde gerçekleşen devrim denemelerinin taklitleri üzerinden bir saflaşma yaşamışlardır. Rusya, Çin, Latin Amerika, Arnavutluk vb. yerlerde yaşanan devrim denemeleri şablonlaştırılarak taklit edilmeye çalışıldı. Bu ülkelerdeki partilerin birbirleriyle yaşadıkları tartışma ve ayrışmalar, bu partileri taklit eden Türkiye’deki gruplar arasında da tartışma ve saflaşmalara yol açtı. Başka coğrafyalarda, başka nedenlere bağlı olarak, başka partilerin yaşamış oldukları bölünmelerin yansımaları taklitçileri üzerinde etkili oldu. Dolayısıyla Türkiye devrimci hareketinin daha çok bu nedenlere bağlı olarak yaşamış olduğu o dönemin bölünmeleri yapay bir bölünme olarak tanımlanabilir. Başka koşullara göre kendisini konumlandıran gruplar böylelikle üzerinde yaşadığı koşulların tahlili-

ni doğru olarak yapabilmenin önüne kendi elleriyle birer engel koymuş oldular. Bazı görüşlerinin eleştirilmesi gereken Dr. Hikmet Kıvılcımlı, bu coğrafyanın kendi koşullarını tahlil etme ve bu koşullara uygun bir teori geliştirme işine ciddi olarak girişmiştir. Ne var ki Kıvılcımlı, diğer devrimciler tarafından pek anlaşılammıştır. Kıvılcımlı ömrü boyunca hep anlaşılammaktan yakınmıştır.

Devrimci gruplar arasında çokça tartışılan ve ayrılık gerekçesi yapılan konulardan biride; demokratik devrim ve sosyalist devrim stratejisidir. Bu tartışma da, bölünme gerekçesi olan diğer tartışmalar gibi daima soyut bir tartışma olmuştur. Esasında pratik bir sorun olan bu konu teorik bir meselemiş gibi ele alınarak tartışılmıştır. Gerçekleşecek devrimin karakterinin demokratik mi yoksa sosyalist mi olacağı, devrimin gerçekleşmekte olduğu tarihsel koşullara bağlıdır. Devrimin hangi tarihte gerçekleşeceğini tespit etmek ise pek olanaklı değildir. 1970'lerde tartışılan bu mesele aradan kırk yıl geçmesine rağmen hâlâ aynı şekilde ele alınarak bölünme gerekçesi yapılmaktadır. Oysa bugün ne dünya ekonomisi aynı ekonomidir, ne de Türkiye ekonomisi aynı ekonomidir. Demek ki bu meselede belirlenimci bir bakış açısıyla ele alınmıştır. Oysa Marksizm'de mutlak belirlenimcilik yoktur. Elbette ki herkes sosyalist devrim gerçekleştirmek ister. Ancak devrim anının kapıya dayandığı tarih ve koşullar sosyalist devrime el vermiyorsa pratik olarak çeşitli önlemler alınır, uygulanır. Farklı ittifaklara ve ekonomik önlemlere başvurulabilir. Dünya çapında devrim mücadelelerinin geri konumda olduğu bir dönemde, hangi tarihte olacağı belli olmayan olası bir devrimin karakterinin tanımlanması üzerinden bir bölünme sanal bir bölünmedir. Bu gerekçeyle bölünmenin pratik bir nedeni bulunmuyor.

Bölünmelerde rol oynayan diğer etkenler de; şehir, kır, silahlı, silahsız gibi çeşitli mücadele biçimleridir. Oysa gerek diyalektik materyalist bakış açısı, gerekse de bugüne kadar birikmiş olan mücadele deneyimleri ışığında bakıldığında; hiçbir mücadele biçiminin reddedilemeyeceği ve hiçbir mücadele biçiminin mutlak, tek bir yol olmadığı anlaşılmaktadır. Hangi biçimin devreye sokulması gerektiğini, içinde bulunan nesnel ve öznel koşullar tayin eder. Başından itibaren mutlak ve tek bir biçim belirlenemez.

Hangi sınıf veya tabakalar içinde çalışmaların yoğunlaştırılması gerektiği konusunda da gene koşullar ve güçler belirleyici olmaktadır. Teorik olarak işçi sınıfı içinde çalışmaların esas alınması gerektiği gibi

bir belirlemenin ortaya konulması, bunun bu şekilde olduğu anlamına gelmiyor. Tersten örnekler daha fazladır. Teorik olarak esas almadığı sınıf ya da tabakalar içinde çalışmalarını yoğunlaştırmış olan grupların sayısı oldukça fazladır. İşçi çalışmasını esas aldığı iddia eden bir grup; semt veya köylüler içinde daha fazla etkin olabiliyor. Ya da köylü çalışmasını esas aldığı söyleyen bir grup; işçi sınıfı içinde daha etkin olabiliyor. Öğrenci çalışmasını kimse esas çalışma alanı olarak görmez. Hatta “küçükburjuvalar” diye buralarda örgütlenmeyi eleştirirler. Fakat neredeyse tüm gruplar öğrenci hareketi içinde daha fazla bulunmaktadır. İşin doğası gereği bu böyledir. Nerede varlık gösterebiliyorsan orada örgütleniyorsun. Orada belli bir güç seviyesine ulaşıyorsun. Belli bir grup, istediği kadar belli bir alanı temel çalışma alanı olarak tespit etsin, eğer söz konusu grup o alanda yoksa bu tespit hiçbir anlam ifade etmez.

Devrimci grupların bazı sınıf, bölge, tabaka vb. içinde daha fazla varlık göstermiş olmalarının çeşitli tarihsel, sosyal ve öznel nedenleri vardır. Meselâ, 1980 öncesinde devrimci hareket öğrenciler içinden gelişerek diğer halk tabakalarına doğru bir yayılım göstermiştir. Şehirlerde ve köylerde belli bölgelerde daha fazla, belli bölgelerde ise daha az varlık gösterebilmesinin sınıfsal, etnik, kültürel vb. nedenleri vardır.

1980 öncesi dönemlerde yaşanan bölünmeler çoğunlukla başka ülkelerdeki partilerin çizgilerine göre kendini konumlandırmaktan kaynaklıydı. Daha sonra ise gruplardaki bölünmeler daha çok örgütsel sorunlardan kaynaklandı. Çok ciddi düzeylerde teorik politik tartışmalar olmadı. Hem dünyadaki sosyalizm denemelerinde yaşanan geri düşüş hem de 1980 askeri faşist cuntanın yarattığı tahribat, devrimci hareketleri bir tıkanmanın içine sokmuştu. Her koşula göre kendisini hazırlamış olan devrimci gruplar, tıkanmaları aşamadılar. Çelişkiler kendi içlerine doğru yönelmeye başladı. Grubu oluşturan bireylerin kavrama kapasiteleri, etnik kökenleri vb. etkenler bu bölünmelerde belirleyici nedenler olmaya başladı.

Hapishanelerde, uzun süre aynı koşuшта kalan kadroların birbirleriyle yaşadıkları gündelik sorunlar bile bölünme nedenleri arasına girmeye başladı. Kişisel sürüşmelerden ortaya çıkan sorunlar zaman içinde hizipleşmelere, tasfiyelere yol açtı. Bölünme gerçekleşikten sonra da her taraf kendi konumlanmasına uygun politik gerekçeler üretmeye başladı. Daha önce hiçbir şekilde sorun olarak görülmemiş ve dile ge-

tirilmemiş olan konular, bölünme gerçekleştikten sonra birer bölünme gerekçesi olarak sıralanmaya başlanmıştır.

Her bölünme aynı zamanda devrimci harekette genel bir kan kaybına yol açmıştır. Felsefî ve bilimsel tartışma kültürü oluşmadığı için, bireysel sorunlardan kaynaklanan bölünmeler sırasında taraflar birbirine karşı, düşman aşiretlerin çatışmalarındaki benzer bir biçimde saldırıya geçmişlerdir. Şiddet kullanımı ve yıpratıcı suçlamalar sonucunda birçok insan devrimci safları terk etmiştir.

Çizgileri birbirlerine yakın olan gruplarda, bir grup bölünme yaşadığı zaman yakın çizgideki diğer grup bu durumdan faydalanmaya çalışarak, bölünenlerden kadro kazanmaya çalışmıştır. Rekabet kültürü, gruplar arasında verimsiz bir etkilenim ortamı oluşturmuştur. Bir grubun gelişim grafiği izlemesi diğer grubu sevindirmemiştir.

Kültürel ortam gelişkin olmadığı için tartışmalar genellikle içgüdüsel düzlemlerde gerçekleşmiştir. Kadroların şekillenmesi de buna göre olmuştur. Sahada karşılaşılan kadrolar birbirlerine çeşitli şiddet araçlarıyla saldırmışlardır. Tartışmalar felsefî ve bilimsel zeminlerde sürdürülmüş olsa, o zaman kadroların şekillenmesi de farklı olacaktır ve belki de zamanla gruplar evrim geçirerek, yeni kadrolar yetiştirerek grupçuluk hastalığını tedavi yöntemlerini keşfedebilecektir.

Her grup teorik olarak sol içi şiddete karşı çıkmıştır. Başka gruplarda yaşanan şiddet kullanımını eleştirmiştir. Ancak, aynı yöntemi kendisi de şu ya da bu gerekçelerle uygulamıştır. Her grup kendisinden kopanlara karşı uyguladığı şiddeti; “ama bizimkinin haklı nedenleri var” diyerek bir gerekçelendirme oluşturmuştur. Artık öyle bir aşamaya gelmiştir ki, başka grupta uygulanan şiddet yöntemi eleştirilemez olmuştur. Çünkü eleştirecek olan grubun kendisi de aynı yöntemi uygulamış durumdadır. Böylelikle sol içi şiddet normal bir durum olarak algılanmaya başlamıştır. Ancak az sayıda da olsa, varlığı boyunca sol içi şiddete bulaşmamış ve bulaşanlara karşı tutum almış olanlar da vardır.

Rutin faaliyetler sürecinde uygulanmayan tüzüksel işleyiş, bölünme dönemlerinde de devre dışı kalmaktadır. Kişilerin algılama yeteneğine bağlı olarak sürdürülen faaliyetlerde, yaşanan sorunlar da gene kişilerin algılama yeteneğine bağlı olarak ele alınıp çözümlenmeye çalışılmıştır. Kişilerin algılama yeteneği zayıf, yanlış ta olabilir. O zaman yürütülen faaliyet veya sorunların çözümlenmesi de yanlış zeminlerde ol-

maktadır. Bu durumda ortaya çıkan sonuçlar; hizip, tasfiye, keyfî suçlamalar biçiminde olmaktadır. Grubu oluşturan kadrolar ve grubun genel kitlesi de kişi kültürüne göre şekillendiği için bölünmeler sırasında, önceden hangi kişiye bağlı olarak şekillenmişse o kişinin bulunduğu tarafta yer almaktadır. Halbuki, tüzüksel işleyiş tam da bunun için gereklidir. Herkesin tabi olduğu bir normlar bütünüdür tüzük. Keyfî uygulamaların önünü kesmek için tüzüksel işleyiş bir zorunluluktur.

Bu coğrafyada gruplar dönemi henüz aşılamamıştır. Bazı gruplar bunun tersini iddia ederek, Türkiye’de gruplar çağının aşıldığını, öncü partinin var olduğunu iddia etse de gerçek yaşam bu iddiayı doğrulamamaktadır. Gruplar çağının aşılması bir yana, her gün tabloya yeni gruplar eklenerek; bölünme ve gruplar çağı artarak devam etmektedir.

Yenilgiler ve sınıf mücadelesinin gerilediği dönemler, bölünmeler ve gruplar çağının oluşmasını tetikleyen bir diğer etkidir. Sınıf mücadelelerinin yükseldiği dönemlerde fiilen bir aynı saflara dizilme durumu zorunluluk haline gelmektedir. Gruplar bu dönemlerde ister istemez işçi sınıfının yükselttiği mücadele temposuna ayak uydurmak zorunda kalmaktadırlar. Yükseliş dönemlerinde gruplar arasındaki çelişkiler arka planda kalmaktadır. Fakat mücadelenin düşüşe geçtiği dönemlerde, bu çelişkiler yeniden ön plana çıkmakta ve bölünmeler katlanarak devam etmektedir.

Bölünmüşlüğü Yenmek İçin Neler Yapılabilir?

Bu coğrafyadaki devrimci hareketin bölünmesinin birinci nedeni, başka ülkelerin partilerinin çizgisine göre kendisini yapılandırmasıdır. Demek ki bu sorunu ortadan kaldırmak için ilk yapılacak işlerden biri bu duruma son vermek olacaktır. Zaten kendi koşulları içinde oluşmuş olan başka coğrafyalardaki söz konusu partiler artık mevcut değildir. Koşullar da artık onları ortaya çıkartan koşullarla aynı değildir, değişmiştir. Devrimci hareketin kendi köklerine geri dönmesi gerekir. Bunun için de kendisinin üzerinde var olduğu tarihsel, kültürel koşulları ayrıntılı bir biçimde tahlil etmesi gerekir. Kendi yapılanmasını bu koşullara göre yeniden düzenlemesi gerekir. Baştan aşağıya hareketin değişimini gerektiren bir yemlenmeye ihtiyaç vardır. “Somut koşulların somut tahlili” yönteminin artık uygulamaya geçmesi gerekir. Şimdiye kadar bu yöntemin tersi uygulanmıştı. Bu formül tersine çevrilerek; “soyut koşul-

ların soyut tahlili” biçiminde uygulanmaya çalışılmıştır. Gruplar bu hatalı yöntem nedeniyle, üzerinde yaşadığı coğrafyada hep yabancı bir varlık olarak algılanmıştır. Bir türlü yaşamla güçlü bağlar kuramamıştır. Bölünmeler de soyut nedenlere dayanmıştır. Bölünmeler, bu coğrafyanın koşullarından kaynaklı değil, başka koşulların ve başka coğrafyaların partilerinin yaşadığı sorunlara bağlı olmuştur.

Marksizm algısının değişmesi gerekir. Bugüne kadar genellikle Marksizm, bir doğa bilimi gibi mutlak ve belirlenimci şekilde algılanmıştır. Dolayısıyla devrimci hareket, strateji belirlemeyi, devrimci güçlerin mevzilendirilmesini; bir bütün olarak programını bu hatalı yöneme göre yapılandırmaya çalışmıştır. Devrimci hareket henüz önüne gelmeyen, henüz karşılaşmadığı sorunlar nedeniyle bölünmeler yaşamıştır. Devrimin demokratik mi, sosyalist mi olacağı, kırdan mı şehirden mi başlayacağı önceden tayin edilmeye çalışılmıştır.

Marksizm, kendi başına bir doğa bilimi değildir. Marksizm toplum bilimleri içinde değerlendirilebilecek, bilimsel bir metoddur. Ayrıca, doğa bilimleri ile de çelişmeyen bir teoridir. Mutlak belirlenimci bakış açısı Marksizm’in kendisiyle çelişen bir bakış açısıdır. Dolayısıyla, devrimin ne zaman ve ne şekilde olacağını önceden tayin edemeyiz. Hatta devrimin olup olmayacağını bile bilemeyiz. Devrimden bir olasılık olarak söz edilebilir ancak. Belki de insan türü bir doğa olayı nedeniyle tamamen yok olacaktır, insan türünün varlığı devam edeceği sürece ve sınıflı toplum var olduğu sürece devrim gerekliliktir. Olabilirliği ise bir olasılıktır. Ancak insana yakışan en iyi yaşamın sınıfsız komünist yaşam olduğunu düşündüğümüz için bu uğurda mücadele veriyoruz. Oraya varabileceğimizin mutlak bir garantisi bulunmuyor, insan türünün en uzun süre içinde yaşadığı toplum uygarlık öncesi sınıfsız toplumdur. Kendi doğallığı içinde yaşanmıştır. Sınıflı toplumlarda da buna ulaşmanın mücadelesi verilmektedir. Sosyalizm denemeleri olmuştur. Fakat bu denemelerden geriye düşülmüştür. İnsan ve sınıflar var oldukça, sınıfsız topluma ulaşma mücadelesi hep sürecektir. Ancak oraya varılıp varılamayacağı konusunda mutlak bir kestirimde bulunamayız. Bu kesinsizlik, bizi, gerekli olan sınıfsız toplum düşünden ve mücadelesinden alıkoymaz, insan ömrünün anlamlı kılınması için bundan daha güzel bir uğraş bulunmuyor.

Marksist tarih anlayışının eksik anlaşılması, bölünmelerdeki diğer etkenlerden biridir. Her grup kendisini özne ilan ederek tarihin yapıcısı

olarak tarif etmektedir. Bu bakış açısı Marksist tarih anlayışına aykırı bir bakış açısıdır. “Özne benim, her şey benden sorulur” türünden; gerçeklik dışı bir bakış gruplara sirayet etmiştir. Aynı veya benzer iddiada olan yüzlerce grup vardır. Tarih, bireylerin ya da grupların kafa etkinliği değildir. Tarih sınıfların çalışmasıdır. Mevcut grupları ancak sınıfın içinde çeşitli kümeler olarak tarif edebiliriz. İrili ufaklı gruplar diyebiliriz bunlara. Bir sınıf önderliği, ya da başka bir deyişle bir **Proletarya Partisi**, yaşamın gerçekliğinde şimdilik yoktur. Olmayan bir şeyi varmış gibi tarif etmek, benmerkezci ve yanılısamalı bir bakış açısıdır. Gerçekliğin tarifi gerçeğe uygun yapılmayınca temel bir yığın şeyde de yanılısamalar ortaya çıkmaktadır. Devrimci hareketin kendisini tarif ediş biçiminde gerçekliğe dönüş yapmayı göze alması gerekmektedir. Aksi takdirde yanılısamalı bir hayat, kronik bir biçimde devam edip gidecektir. Var olan yüzlerce gruptan herhangi biri olmasa da tarih yazılmaya ve işlemeye devam edecektir. Gruplardan birinin “bensiz tarih yazılmaz” demesi bir anlam ifade etmez. Bu bakış Marksist tarih anlayışıyla çelişen bir bakış açısıdır. Bir yanılısamadır.

Tarihin düz bir hatta ilerlemesi söz konusu değildir. Tarih inişli çıkışlı bir seyir izlemektedir. Tarihte arızalar, aksamalar ve sıçramalar söz konusudur. Bu nedenle sınıf çatışmalarının hangi yönde akacağı önceden pek belli olmuyor. Bazen yeni gelişmekte olan sınıfın galibiyetiyle, bazen de her iki sınıfın hatta içinde bulunulan uygarlığın toptan yok olmasıyla sonuçlanabiliyor.

Devrimci hareket, dünya çapındaki geriye düşüşlerin de etkisiyle bir tıkanma içindedir. Teorik ve pratik sorunlarına çözüm üretememesi, her geçen gün harekette bölünmelere yol açmaktadır. Bölünmeleri aza indirmek için devrimci hareketin ayağına bağ olan engellerden köklü bir kopuşu gerçekleştirmesi gerekmektedir. Bu kopuşları gerçekleştirdiği zaman baştan ayağa kendi konumlanmasını ve kendisini tarif biçimini değiştirmesi gerekmektedir. Dolayısıyla devrimci hareketin bu türden bir yenilenmeyi başarabilmesi pek kolay gerçekleşebilecek bir şey değil. Ancak tıkanma ve çevresel etkenler de bu yenilenmeye her kesimi zorlamaktadır. Ya yenilenecek ya da bölünüp etkisizleşecek. Bu seçeneklerle baş başa kalan devrimci hareket, bilinçli ve deneyimli kadroların da basıncıyla bir yenilenme sürecinin içine girebilir.

Başka coğrafyalarda gerçekleştirilmiş olan sosyalizm denemelerinin eksisiyle fazlasıyla, her kesimi ikna edebilecek düzeyde tahlil edil-

mesi gerekir. Böylelikle, oralardaki pratikler, buralardaki hareketin bölünme gerekçesi olmaktan çıkarılmalıdır.

Türkiye'nin sosyoekonomik yapısının yeniden tahlil edilmesi gerekir. 1970'lerde oluşturulan yarım programlarla artık idare edilemez. Hem dünya çapında hem de Türkiye'de sermayenin işleyişi yeniden incelenmelidir. Buna bağlı olarak, emek gücü ve ortaya çıkan yeni emek biçimleri de tahlil edilerek, buna uygun örgütlenme ve örgüt modelleri oluşturulmalıdır. İktisadî ve sosyal koşulların doğru bir biçimde çözümlenmesi aynı zamanda somut koşullara uygun örgütlenme modellerini de ortaya çıkartacaktır. Böylelikle önceden belirlenmiş modellere, somut koşulları uydurmaya zorlamanın oluşturduğu bölünmüşlük, kendiliğinden gereksizleşecektir.

Devrimci hareket çoğunlukla başka yerleri taklit etme yöntemini izlediği için, kullandığı dil, yayın isimleri, halk kültürlerine karşı yaklaşımları da üzerinde yaşadığı koşullarla çelişkili bir seyir izlemiştir. Bu durumu fırsat bilen karşı devrim odakları çok kolayca devrimci hareketi kitlelerden yalıtma işinde başarı sağlamışlardır. Meselâ devrimciler için, "bunlar dış mihrakların taşeronudur. Bunlar dinsiz, kâfirlerdir. Bunlar bayrak, Kuran düşmanıdır" gibi söylemler kolaylıkla kitleler tarafından onay görmüştür. Devrimci hareket, üzerinde yaşadığı halk inançlarını ve kültürlerini çözümlenerek buna uygun bir dil ve yaklaşım geliştirmeliydi. Karşı devrimcilerin yukarıda saydığımız söylemlerini boşa çıkartacak üslup, dil ve yöntemleri bilinçli olarak uygulaysaydı, bu söylemlere kitleler itibar etmezlerdi. Devrimci hareketin bu konularda uyguladığı yanlış yöntemler, halkla arasında bir bölünme yaşanmasına neden olmuştur. Oysa yaşanmış sosyalizm denemelerinde bu sorunlarla pratik olarak karşılaşıldığında, bu koşullara uygun çözümler denenmiş ve etkili olmuştur. Meselâ, Bolşevik Partisi, tüzüğünden, ateizm maddesini çıkartmıştır. Bunu yapmamış olsaydı, Kafkasya bölgesinde yaşayan Müslüman halklar arasında bu kadar yaygın örgütlenemez, kabul görmezdi. Bu deneyimlerin ışığıyla hareket eden Mustafa Suphi ve arkadaşları da bu konularda oldukça dikkatli davranmışlardır. Dolayısıyla Müslüman halklar içinde çok rahatlıkla örgütlenmişlerdir. Kimse onlara karşı dinsiz, kâfir vb. söylemleri kullanamamıştır. Tam tersine bu halklar, devrimcilerin İslâm esaslarına uygun bir sistem kurmak istediklerine inanmışlardır. Bakû'de gerçekleştirilen Birinci Doğu Halkları Kurultayı'nda¹, kurultay salonuna Kuran'dan ayetler asılması doğru algı-

lansaydı, devrimci hareketle kitleler arasındaki bölünmeler bu kadar kalıcı olmazdı.

Bölünmenin ortadan kalkması, gruplar arasındaki matematiksel bir birleşmeyle olmayacaktır. Devrimci grupların bugüne kadar oluşmuş olan kültürel yapısının köklü bir değişime uğratılması gerekir. Grupçuluk hastalığı; sınıfsal çıkarların ve Marksizm'in doğru algılanmasının önünde bir engel olarak durmaktadır. Her alanda yaşanan tıkanma, devrimci hareketin yapısında köklü bir biçimde değişim yapmaya zorlamaktadır. Ancak koşullar ne kadar zorlarsa zorlasın, bu değişimin kendiliğinden ve kolaylıkla olmayacağı açıktır. Somut yaşamda, yeni bir tarzın belirgin bir biçimde var olmaya başlaması ve bu kuvvetin sistemli bir zorlaması olmadan devrimci hareket alışlagelmiş yapısında değişime uğramayacaktır. Bu durumun farkına varan kadroların sayısı her geçen gün artmaktadır. Bilinçli ve ısrarlı bir çabayla, devrimci hareket, zaman içinde köklü değişimlere uğrayacaktır.

2 Nolu F Tipi Cezaevi-Kandıra-Kocaeli

04 Nisan 2010

Dipnot:

- 1 Ayrıntılı bilgi için bakınız: *Gün Doğumunu Görmek - Birinci Doğu Halkları Kurultayı - Bakü 1920*, 2006, Sorun Yayınları.

Sınıf Egemenliği ve Devlet

Kapitalist toplumda var olma olanağı bulan, burjuva parlamenter cumhuriyet rejimlerinde, “egemenlik millettir” sözü temel düsturlardan biridir. Burjuva demokrasilerinde egemenliğin milletin elinde olduğuna ilişkin toplumsallaştırılmış düşünce yaygınlaştırıldı. Burjuva demokrasilerinde, devletin işleyişini kurallara bağlayan anayasa, bu düstur üzerinden biçimlendirildi ve devletin her aygıtında ve burjuva siyasîlerinin ve ideologlarının her söylevinde, “egemenliğin millete ait olduğu” sözü özel önemle vurgulandı. Kuşkusuz burjuva demokrasisi biçimsel de olsa; egemenliğin millete ait olduğuna ilişkin düsturu toplumsallaştırdığı ölçüde olgunlaştı. Bu durum aynı zamanda rejimin, kendisi için öngördüğü pratiğine ilişkin tutarlılık göstermesinin ölçütü sayıldı. Ancak siyasî ve ideolojik alanda egemenlik sorununa ilişkin, genel kabul gören söylem, üretim ilişkilerinin düzenleniş rejimi karşısında iflas etti.

Egemenlik Millete Ait Değildir

Tüm toplumsal alanlarda yoğun kullanılan “egemenlik millettir” söylemine karşın; egemenliğin millete ait olduğuna ilişkin fikrin, pratik ifadesini mümkün kılmayan koşullar kapitalist toplumda da var oldu. Öncelikle belirtmek gerekirse, toplulukların bir pazar etrafında ortak amaçla organize olmasını sağlayan zemin var oldukça; millet olmak, bir arada yaşayan insanların arasında güçlü bir bağ kurmayı sağladı. Ancak büyük toplulukların bir arada olmasını mümkün kılan faktörlerden biri olan millet homojen bir tümlük olamadı. Millet içerisinde yer alan unsurlar, iktisadî olarak farklı konumlanmaları nedeniyle, aynı ülkede ve tek bir milletin unsurları olmalarına karşın her zaman birbirlerinden ayrı konumlandılar. Aynı milletin mensubu olmalarına rağmen; yaşam sürecinde aldıkları rol nedeniyle sınıflar, toplumsal yaşam biçimleriyle de birbirlerinden ayrıldılar. Dolayısıyla millet çatısı altında bir araya geliyor olmak, (ümme olmak da) iktisadî konumlanışları ve dolayısıyla toplumsal yaşamları itibarıyla birbirlerinden oldukça farklı olan sınıfların, topluluğun bileşeni oldukları kadar, birbirleriyle çatışma halinde oldukları

gerçeğini ortadan kaldırmadı. İktisadî yaşam içerisinde aldıkları konum, toplumsal yaşamın tüm alanlarında insanların yükleneceği rolü belirledi. Toplumun organizasyonunda önemli faktör olan devletin de biçimlenmesi; sınıfların toplumsal konumundan kopuk değildi. Olamazdı da. Aynı millet içerisinde yer alan farklı sınıflar, toplumsal yararın kendi lehlerine döndürülmesi için birbirleriyle çatıştılar. Bu çatışma durumu toplumdaki tüm kurumların yapılanmasını pratik olarak etkiledi. Bu etkileme, her sınıfın iktisadî ve dolayısıyla siyasî, ideolojik gücüyle doğru orantılı gerçekleşti. Sınıfın iktisadî, siyasî, ideolojik gücü, devletin biçimini belirleme rolünü artırdı ya da azalttı. Toplumsal güç, toplum olma durumunun yarattığı değeri, sınıfın kendi yararına kullanma katsayısını belirledi. Bu belirleme tüm toplumsal alanlarda geçerli oldu. Toplumsal değeri kendi yararına kullanma gücüne sahip sınıf, devletin de, kendi sınıfının hizmetine gireceği formda oluşmasını sağlayan güç olarak önemli rol oynadı. Bu durum; devleti kendi yararı doğrultusunda yapılandırılmayı başaran sınıfın, siyasî iktidar aygıtlarını kullanma gücünü de elinde tuttuğunu ifade etti. Devleti kendi yararı doğrultusunda kullanan sınıf, iktisadî hayatın egemeni olan sınıftı. Yapısal var oluşunu doğrudan üretim tarzına borçlu olan devlet; üretim tarzının sürdürülmesi ve korunması yükümlülüğünü de üstlendi. Bu durum aynı zamanda devletin; üretim tarzına bağlı olarak egemen olan sınıfın iktidar aygıtı olmasının nedeniydi. Toplumsal egemenlik; topluluk halinde yaşamının sağladığı olanakları ve değerleri kendi hizmetine sokma ve kullanma olanaklarına ve gücüne sahip sınıfa aitti. Dolayısıyla egemenlik, milletin değil, toplumsal ilişkileri düzenleme gücüne sahip sınıfın diktatörlüğünü ifade etti. Kapitalist toplumda egemenlik burjuva sınıfın oldu. Bu egemenlik, yalnızca devlet aygıtlarını kullanma ile sınırlanmadı; sınıf egemenliği, toplumsal var oluşun içerdiği, iktisadî, siyasî ve ideolojik tüm alanlara ilişkin bir hegemonyayı ifade etti.

Kendisi için sınıf halinde örgütlenmeyen ezilen ve sömürülen sınıf üyeleri; kendi hayatını idame ettirme gücüne, yani kendi yazgısını belirleme egemenliğine dahi sahip değilken, toplumun siyasal iktidar aygıtlarını kullanması ve dolayısıyla devlet aygıtının sahibi ve egemeni olması mümkün değildi. Ancak ezilen sınıflar, organize bir eylemlilik durumuna bağlı olarak, egemenliğin sahibi sınıfın eylem gücünü etkiledikleri ölçüde; egemenlik aygıtlarının biçimlendirilmesinde rol alabildiler. Bu aygıtları biçimlendirme rolü; aygıtın var olma halini ve egemen sınıfın ikti-

dar aracı olması durumunu etkilemedi. İktisadî anlamda yoksul olan halk, siyasî ve ideolojik egemenlik gücünden de yoksun kaldı. Ancak buna karşın, bir bütün olarak “halk” pratik anlamda asla karşılığı olmayan fetiş değer kazandı. Egemenlik anlamında “hiç” tanımının ifadesi olurken, söylemde halk; her şeye muktedir ve egemenliğin sahibi güç olarak tanımlandı. Bu değerlendirme, “tanrının” toplumsal pratiğe müdahalesi ya da egemenliği söz konusu değilken; söylemde, her toplumsal gelişmenin yolunu çizen, toplumu var eden ve ona yön veren güç olarak sayılmasına benzer bir yaklaşımdı. Söylemde, egemenlik halesini başında taşıyan, tanrı ve halk iken; kral ve burjuvalar toplumsal pratiğin gerçek efendisi oldular. Tanrı, sanaldı ve tanrı adına hareket edenler, tanrıya atfedilen “güçten” etkilendikleri ölçüde eylemlerini biçimlendirdiler. Ama toplumsal pratik kendi yolunu çizdi. Tüm toplumsal ilişkilerde; kendilerini tanrının yeryüzündeki temsilcileri ilan eden iktidar sahipleri; muktedir, egemen güç olarak tarih sahnesinde yerlerini aldılar. Din şeriatına dayalı devletin var olduğu ülkelerde dahi; siyasî iktidarı, özel mülkiyetinin selameti için araç olarak kullanma olanaklarına sahip sınıflar, egemen güç olarak toplumu çekip çevirdiler. Bu toplumlarda da gerçek egemen güç sermaye sahibi kapitalistler ya da mülk sahibi aristokrasiden başkası değildi. Bu ülkelerde, toplumsal pratiğe yön veren egemenliğin tanrıya ait olduğu büyük bir yalandı. Aynı biçimde, tüm sınıflı toplumlarda halk, kavramsal olarak güç sahibi sayıldı. Ancak toplumsal pratikte halk, sanal egemenliğini; kendilerini halkın temsilcisi olarak gösteren yönetici vekillere devretti. Sanal bir egemenliğin devri de sanal oldu. Dolayısıyla milletvekilleri ve bu vekillerden oluşan parlamento (meclis, kongre) da egemenliğin gerçek sahibi olmadı. Egemenlik sanal olunca, halkın biçimsel anlamda seçtiği vekiller de, gerçek egemenliğin sahibi olan sınıfların yönetim aygıtı olan devletin yasama organında yer alarak; dolaylı bir biçimde, devleti çekip çevirme olanaklarını ve araçlarını kullanma gücünü elinde tutan egemen sınıfın hizmetine girdiler.

Kapitalizm, egemenliğin sınıfsal olduğunu örten bir siyasî düzenlemeyi de yarattı. Burjuva devlet, sınıflar üstü vasfa sahip olduğu izlenim verecek şekilde dizayn edildi. Bunun nedeni, toplumu oluşturan diğer sınıfların da; istemlerini gerçekleştirebilme güçleri ölçüğünde toplumsal ilişkilerin düzenlenişinde rol alıyor olmasıydı. Sınıfların çatışma hali; devletin biçimlendirilmesini etkiledi. Sınıflar arasındaki çatışmanın bo-

yutuna ve o anki denge durumuna devletin formu karşılık geldi. Dolayısıyla devlet, pratik anlamda burjuvazinin egemenlik aygıtı olmasına rağmen toplumsal yasalar, egemenliğin tüm sınıfların olduğuna ilişkin yanılısama yaratacak biçimde yazıldı. Ancak toplumsal yaşam, gerçekliğin ifadesi olmayan tüm yasa ve söylemleri pratik olarak geçersiz kıldı. Gerçekliğin ifadesi olmayan tüm yasa, ilke ve söylem, yalnızca burjuva sınıf için pratik gerçekliğin ifadesi olurken diğer sınıflar için aldatılmanın aracı oldu; Egemenliğin tüm topluma ait olduğu fikri pratik olarak iflas etti. Sınıf hegemonyasının önemli aygıtı olan devletin fonksiyonel durumu biçimsel gerçekleşti. Devletin tüm toplumun hizmetinde olduğu ilkesi; ezilen ve sömürülen sınıf açısından biçimsel değer taşıdı; emekçiler bu ilkeyi çerçeveletip aldanmanın ve avunmanın belgesi olarak, önlerine kurulan duvarlara astılar.

Burjuva parlamenter rejimlerinde siyasî aygıtlar doğrudan sermaye sahipleri tarafından değil; “seçimler aldatmacasıyla” vekalet alan profesyonel yöneticiler tarafından kullanıldı. Ancak devlet aygıtlarında görev alan; atanmış yargıçlar, polis şefleri, valiler, generaller, bürokratlar ve sözde seçilmiş milletvekilleri, demokratik kitle örgütleri yöneticileri vb. görev aldığı makama ilişkin bir güce sahip oldu. Bu verili iktidar hali geçici bir konumdu. Yönetici birey, görev süresince emir verme ve iş yaptırma gücüne sahip oldu, bulunduğu konumu güç kullanma dayanağı yaptı. Kapitalist sistemde yönetici bireyler, lokal topluluğun itaati ve boyun eğişi nedeni ile yanılısama yaşadılar ve egemenliğin kendilerinde olduğu kanaatine ulaştılar. Kuşkusuz onların bu kanaatini güçlendirecek ölçüde ve göreceli güç sahibi olmaları söz konusuydu. Siyasî iktidar aygıtı yöneticileri, kimi zaman devlet aygıtının kendilerine sağladığı gücün ve imtiyazın büyümesine kapıldılar. Yöneticiler, ideolojik ve siyasî terbiye (ıslah) olma sürecinden geçerek, rejimin sürdürülmesi için gereken eylemleri organize etme ve araçları kullanma konusunda uzmanlaştılar. Uzmanlık durumu, yöneticinin rejime hizmet bilincini geliştirdi; ama aynı zamanda kendi uzmanlık alanının, tüm toplumsal süreci belirleyen esas alan olduğuna ilişkin bir kanıya erişmesini de sağladı. Bu kanı, siyasî aygıtların farklı organları arasındaki çelişki ve çatışmayı besleyen unsurlarından biri oldu. Öyle ki yöneticiler, iktidar organlarının birbirine ilişkin konumunu değiştirmek ve siyasal iktidarın tek sahibi olmak için, diğer alan yöneticileriyle dalaşma ve çatışma içerisine girdiler. Toplumsal koşulların elverdiği ölçüde bunu başardılar da. Bu çatış-

ma bazen, öylesine büyük gürültü çıkardı ve devlet aygıtlarını yönetme görevi öylesine şatafatla gerçekleştirildi ki; toplumsal düzenin gerçek egemen unsurunun, devlet aygıtlarının yöneticileri olduğu sanal fikri daha da güçlendi. Bu sanal iddia çoğu zaman, devletin gerçek sahibinin, onu hizmetine sokabilmenin maddî olanaklarına sahip kapitalist sınıf olduğu ve hegemonyanın da bu sınıfa ait bir toplumsal ilişki olduğu gerçeğini gölgeledi.

Özellikle belli bir üretim tarzının tam egemen olmadığı ülkelerde; egemen sınıfın iktidar sahipliği durumu silikleşti. Bu ülkeler de “devlet yöneticilerinin egemenliğin sahibi oldukları” yanılsaması daha fazla gerçekleşti. Ancak bu, geçici bir durumdu. Bir dönem sonra, öge durumunda olan ve üretim tarzının kendilerine sunduğu olanakları kullanan sınıf üyeleri ve devletin yönetim kadrosunda yer alan bazı unsurlar, siyasî iktidar organlarının kendilerine sunduğu araçları da kullanarak mülk sahibi oldular ve egemenliği bu mülk sahipliğiyle ilişkilendirdiler. Kuşkusuz bu geçici dönem de dahi devlet yöneticileri; mülk sahipleri yararına görev yaptılar ya da siyasî iktidar olmanın amacı olarak ilan edilen mülkiyet ilişkilerinin geliştirilmesi doğrultusunda; sermaye sahiplerinin lehinde önlemler aldılar. Bu istisna bir durumdu. Kaldı ki emperyalizm çağında, küresel sermayenin egemenliği söz konusuydu ve bu tür ülkelerde devlet, küresel sermaye egemenliğini tanıdı ve onun “ulusal pazara” girmesi için tüm kapıları araladı. Devlet, ulusal sermayenin olduğu kadar ve aynı zamanda küresel sermayenin kullanımına uygun bir aygıt olarak yapılandırıldı.

Devletin biçimi ne olursa olsun; devletin bir organının diğer organlar üzerinde otorite kurması halinde dahi; devlet yöneticileri toplumun gerçek anlamda egemeni olamadılar. Çünkü devlet, bir iktisadî üretim tarzının bekasını amaç edindi ve bu nedenle gücünü iktisadî ilişki tarzından alan bir sınıfın kullanımına uygun iktidar aracı olarak biçimlendi. Devlet; onu kullanma gücüne sahip sınıfın egemenlik rengini büründü. Bir üretim tarzına tekabül eden devletin formunu etkileyen bir değişim; üretim ilişkilerine doğrudan bağlı olarak iktidar olan sınıfın egemenlik gücünü ve olanaklarını hiçbir koşulda yok edemedi. Devletin büyümesi, güçlenmesi ya da biçimsel değişimi, onun araç olma ve kullanılma vasfını değiştirmede. Her durumda toplumsal araç, kendisini kullanacak bir toplumsal gücün var oluşu ile ilişkili kaldı. Aracı kullanma gücü, mülk sahibinde olduğu sürece, araç o sınıfın hizmetine girdi. Mülk sahi-

bi, siyasî iktidar aracı olan mülkün (devletin) de sahibi oldu. Dolayısıyla toplumun efendisi, devlet yöneticilerin de efendisi olduğunu pratik olarak gösterdi. İktisadî üretim ilişkilerinin güç verdiği sınıf; bu üretim tarzını korumakla yükümlü devleti kullanma gücüne de sahip oldu.

Egemen sınıfın, sömürülen sınıfları baskı altında tutmasını sağlayan iktidar aracı olması itibarıyla devlet, otoriter bir yapıda organize edildi. Devletin otoriter yapısı ve iktidar aracı olması nedeniyle; devlet aygıtlarında görev alan yöneticilerinde, görevceli “güç” sahibi olması gerçekleşti. Egemen sınıfın yararı doğrultusunda toplumsal düzeni sağlayan araç olan devletin yöneticileri; aygıtın vasfı nedeniyle “sınırlı güç” elde ettiler. Kuşkusuz bu güç, yönetici unsurlara iktidar aracının sağladığı bağıştı. Bu otorite, devleti kullanma gücüne ve olanaklarına sahip sınıfın egemenliğinin tümleyicisi olarak yöneticiler tarafından kullanıldı. Egemenlik hali süreklilik vasfına sahipti. Oysa devlet yöneticisi bireyin, görev süresince elinde tuttuğu güç; dönemsel ve geçici nitelikte kaldı. Siyasî iktidar yöneticiliği, sınırlı güç edinme durumuydu ve babadan çocuğa miras kalamazdı. Bu olgu, devlet aygıtında görev alan yöneticilerin gerçek egemenler olmadığını göstergesiydi. Devlet aygıtlarının yöneticiliği bireye devlet gücünü kapitalizm lehine tasarruf hakkı verdi. Ancak tasarruf hakkının sahiplilik olmadığı açıktı. Aygıt yöneticileri tasarruf yetkisini, iktisadî rejimin çıkarlarının tanımlandığı sınırlar içerisinde kullandılar. Bu aygıt yöneticilerinin kim olduğu ve görevi yüklenme tarzı, toplumsal egemenliğin vasfını belirlemedi. Devlet de dahil tüm toplumsal iktidar aygıtlarının kimin yararına yapılandığı ve kime iktidar olma olanağı sunduğu, doğrudan üretim tarzına bağlı olarak belirlendi. Egemen üretim tarzı, toplumsal hegemonya sahibi sınıfın yaşam olanaklarını sağlayan, yenileyen ve ona iktidar gücü sunan ortamdı. Dolayısıyla, iktisadî hayatın ve toplumsal yaşam pratiğinin “egemen unsur” olmasına şans tanımadığı halkın onayını alarak seçilen yöneticilerin, hükümetlerin; kapitalist toplumun gerçek efendisi olabileceği iddiası en büyük yalan olarak; burjuvazinin hizmetine girmiş şövalyelerin zırhına yazılı olarak kaldı. Şövalyeler kavgaya kralların izniyle katıldılar ve kendilerine nispi otorite sağlayan kılıçlarını kral adına ve yararına kullanarak kazandıkları zafer, her zaman kralların ve derebeylerin zaferi olarak tarihe geçti. Savaşları, savaş alanına sürülen halk kazandı ve iktisadî savaş alanında meta üretimini halk gerçekleştirdi. Savaşa ve meta üretim sürecine yön veren siyasîler, hükümet üyeleri, generaller, bürokrat-

lar ve üniversite, fabrika, banka yöneticileri, pazarlama müdürleri, sendika şefleri, paylarına düşen; unvan, şöhret ve büyük ölçekte kemik elde ettiler. Savaş ve üretim; aynı zamanda halkın mülksüzleştirilmesini sağladı. Savaş ve üretim ganimetlerinin çoğu, ideologların ve din adamlarının takdis ettiği araçlarla iktisadî sistemin asıl sahibi efendilerin hazine odalarına ve banka kasalarına taşındı. Hazine odalarının ve banka kasalarının kapısına şu cümle yazılıydı; Devlet, mülksüzleştirilenlerin mülkünün koruyucusudur.

Devlet Egemen Sınıf Mülkiyetini Korumakla Yükümlüdür

Devlet sınıf egemenliğinin aracı olarak ömrünü sürdürdü. Birlikte yaşamı organize etmenin aracı olarak ortaya çıkan devlet; giderek kendini yaratan topluluğun üzerinde bir güce dönüştü. Toplumsal ilişkinin pratik ifadesi olan devlet; topluluk halinde yaşam düzenleyicisi, kurallar koyucu ve uygulayıcı aygıt oldu. Topluluk kendi yarattığı devleti, kendisinin topluluk olarak kalmasını düzenleyen fetiş kurum olarak kabul etti. Topluluğu sevk ve idare eden devlet, bireylerin topluluk halinde yaşamak uğruna tahakkümü altına girdiği otoriter güç olarak organize edildi. Devlet, ortaya çıktıktan ve toplum adına toplum üzerinde tahakküm kurma aracı haline geldikten sonra; insanın yaşamını kolaylaştırıcı aygıt olmak amacından uzaklaştı ve topluluğun hemen hemen tamamına yabancılaştı. Devlet; birey yaşamının ve özgürlüğünün, topluluk halinde yaşamak uğruna feda edilmesinin kurumsal ifadesi olarak tezahür etti. Ezilenlerin, sömürülenlerin hiçleştiği oranda, devletin gücü de büyüdü. Devleti, ezilenlerin toplumsal bilinç yanılması, köleliği ve sınıf egemenliğine boyun eğişi besledi.

Devlet her ne formda olursa olsun, toplumun sevk ve idaresini sağlayan bir araç olarak yapılandı. Kuşkusuz bu devasa aygıt toplumun sevk ve idaresini, toplumun içerisinde, üretim tarzına bağlı olarak güç kazanan ve bu hegemonya gücü sayesinde devleti kullanma olanaklarını elinde bulunduran sınıfın hizmetine girdi. Toplumun tümünün iradesini devralan devlet, bu yetkisini, devleti sevk ve idare etmenin iktisadî olanaklarına ve maddî gücüne sahip sınıf adına kullandı. Toplumun iradesini devralan devletin, toplumun üzerinde ama zahiri olarak, toplumun tamamının hizmetinde bir organizasyon görüntüsü sunması gerçekleşti. Devletin formuna bağlı olarak, bazı toplumlarda devletin kurumlarında görev alan birey ve gruplar; devletin araç olma gücünden

yararlandılar ve kendi idealleri doğrultusunda devletin biçimini değiştirme gücüne ulaşabildiler ve biçimsel değişimi gerçekleştirdiler. Doğrudan toplumsal koşullara bağlı olarak, devletin organlarından biri dizginleri ele alabildi ve devletin diğer organları üzerinde bir güç odağı olabildi. Bu organ, devlete kendi rengini verdi ve yeniden biçimledi. Bu eylem, devletin sınıflar üstü olduğu kanısını güçlendirdi. Devletin bir kurumunun diğer kurumlarını ikinci plana atarak siyasî iktidarın baş aktörü olması; devletin sınıf egemenliğinin aygıtı olması gerçeğini etkilemedi. Devletin “bağımsız” ve “kendisi için” güç olması zahiri olarak var oldu. Devlet, egemenliğin gerçek ifadesi ve sahibi olmadı. Egemenlik aygıtı olma durumu; devletin, iktisadî olarak gücü elinde bulunduran sınıfın toplumsal hegemonyasının aracı olmasını ifade etti. Egemenlik aracı olarak devletin düzenleniş biçimi, toplumun hiyerarşik düzenlenişini değiştiremedi. Yani devlet, toplumsal hegemonyanın sahibi değil; topluluğun tamamı üzerinde diktatörlüğünü kuran sınıfın egemenlik durumunu sürdürmekle yükümlü aygıt olarak yapılandı.

Devlet, egemenlik aracı olması itibariyle, egemen olan güç görüntüsü verdi. Hatta devlet çoğu zaman toplumun kendisi olarak algılandı. Bu büyük bir yanılsama idi. Çünkü devlet, sınıf diktatörlüğünün önemli bir aygıtı olmasına karşın; topluluğun adını tanımlayan olmadığı gibi diktatörlüğün öznesi de olmadı. Topluma egemen olma olanaklarını elinde bulunduran sınıfın toplumsal hegemonyasının (diktatörlüğünün) önemli bir aracı olan devlet; topluluğun var olmasına ilişkin ve hiyerarşik bir forma sahip topluluğu yönetebilme olanaklarını elinde bulunduran sınıfın kullanımına hazır devasa bir organizasyondur. Topluluğun organize olma durumu; topluluğun var olma durumunun önüne geçemedi. Yani, topluluğun organize olma durumu, siyasası değişebilir, dönüşebilir ve parçalanarak yeniden düzenlenebilirdi, ancak hiyerarşik düzenlenişe sahip toplum var olmadan devletin varlığı gerçekleşemezdi. Toplum yok olursa, onun organize edilme şeklinin de bir anlamı kalmazdı. Demek ki devlet bir araç olarak değişebilir ve parçalanabilir ve hatta devletsiz bir toplum mümkün olabilirdi ama bu durum toplumun yok olmasını sağlayamazdı. Devletin yıkılmasının, toplumun ortadan kalkması, yok olması demek olduğunu iddia etmek, egemen sınıfın hizmetinde çene yarıştıran siyasîlerin ve ideologların uydurduğu bir büyük yalandır. Halkın bilincinde büyük bir yanılsama yaratan bu aldatmaca; kölelerin, egemen sınıf iktidarının aygıtı olan devleti parçalama isteklerini törpüle-

di. Ayaklanma anı, isyancı kölelerin devleti yıkma konusunda ikircikli kalarak, tereddüt göstermesinde, ideolojik bir argüman olarak bu yalan belirleyici rol oynadı.

Toplumsal hiyerarşiyi ortadan kaldıracak bir altüst oluş gerçekleştiği anda, devletin yapısal değişimi ya da parçalanarak yeniden düzenlenişi gerçekleşebildi. Devletin yapısal dönüşümü ya da lağvedilmesi toplumsal bir devrimle mümkün olabildi. Toplumun düzeni, hiyerarşik bir yapıda ve bir sınıfın, diğer sınıfları sömürme araçlarını elinde tutmasını mümkün kılacak formda ise; devlet, her ne biçimde olursa olsun, er ya da geç ama mutlaka; iktidar araçlarını kullanma gücüne sahip sınıfın hizmetine girdi. İktisadî egemen olan sınıf, siyasî ve ideolojik olarak da egemen olan sınıftı. Kapitalist sistemde, burjuvalar iktisadî alanın mutlak egemeni olma olanaklarına ve araçlarına sahip oldular. Burjuvaziye muktedir kılan üretim ilişkilerinin var oluş süreci, egemen sınıf olma sürecini de belirledi. Burjuvazi sahibi olduğu olanakların ve araçların mülkiyet hakkını iflas etmediği sürece elinde tuttu. Sermaye sahibi mülkiyetini çocuğuna miras bıraktı. Mülkiyetin sahibi olma vasfının süreklilik hali, burjuvazinin gücünü ve devleti kullanabilme olanaklarına sahip olma halini sürekli kıldı. Kendi mensubu olduğu toplumun egemeni olarak, devlet aygıtlarını kullanabilme olanaklarını burjuvaziye kazandıran iktisadî ilişkiler tümlüğü, ülkenin sınırları dışına da taşabildiği ölçekte, burjuvazinin diğer toplumların devletine de egemen olmasını sağladı. Kraların mülk sahipliği kendi bayrağının dalgalandığı alanları kapsadı. Emperyalizm çağında sermaye sahipleri ise, küresel ölçekte iktisadî güce sahip olarak; bayrağının dalgalandığı ülkelerin yanı sıra bayrağının dalgalanmadığı ülkelerdeki mali egemenliğini ve ilişkilerini kullanarak, siyasî iktidarları kullanabilme olanağı elde etti ve dolayısıyla bu ülkelerin de yazgısını belirleyen etkin güç olarak egemenlik sınırlarını küresel ölçekte genişletti.

Burjuva Devlet Organları Bir Bütündür

Egemenliğin millete ait olduğu savı, ideolojik safsatadır. Diğer yandan egemenliğin devletin bir kurumuna ilişkin şey olduğu da yanlıştır. Egemenlik, iktisadî siyasî ve ideolojik alanların tümüne ilişkin bir durumun ifadesidir. Ancak çoğu zaman burjuva siyasetçilerin çoğunluğu oportünist tavırla; egemenlik milletindir düsturunun; sadece yasama organı (Millet meclisi) ve yürütmenin bir aygıtına (hükümete) ilişkin ilke ol-

duğunu iddia ettiler. Bunun nedenini ise, devletin bu organlarında yer alan kişilerin (milletvekillerinin) görevlendirilmesinin milletin seçimiyle gerçekleştiğine (!) bağladılar. Bu tutum tamamıyla kendi durumunu meşru kılma girişimi idi. “Egemenlik milletindir” ifadesinin toplumsal pratiği yansıtmadığı açıktı. Halkı aldatmanın aracı olarak kullanılan bu düsturun, ideolojik ve siyasî söylevlerin ana konusu yapılmasına ek olarak; devletin tüm aygıtlarının değil de, bir ya da birkaç aygıtının “millet egemenliğinin kurumsal ifadesi” olduğunu iddia etmek daha büyük bir yanılsama yarattı. Bu yaklaşım, burjuva demokrasisinin bir sınıf devleti olmasına karşın; kendi ilkeleriyle uyumlu işleyiş (iç tutarlılık) göstermesi gerekliliğini de yadsıdı.

Parlamentar demokratik cumhuriyet rejiminde; yasama organı üyelerinin seçilmesi eylemi (biçimsel olmakla birlikte) aynı zamanda bir bütün olarak sistemin kendisinin onaylanmasını kapsadı. Parlamento, cumhuriyet rejiminin bir organı olarak yükümlülük üstlendi. Parlamantonun meşruluğunu kabul ederek, üyelerini seçmek; dolaylı olarak, bu siyasî organın parçası olduğu rejimin de meşruluğunu kabul etmek anlamı taşıdı. Parlamento üyelerini seçme eylemine katılan ve dolayısıyla parlamentoyu onaylayan bir insan ya da halk, parlamenter cumhuriyet rejimini **onaylamama hakkını** da yitirdi. Parlamenter cumhuriyet rejimi, ona yaşam veren kurumların tümlüğü idi. Dolayısıyla, yasama, yürütme ve yargı kurumlarının tümlüğü olan ve bunlardan birinin olmaması ile vafsin ve yapısal formunu yitiren devletin bir kurumuna onay vermek, diğer tüm kurumlarına onay vermektir. Yasama organının üyelerini seçmek, yasama organını yapısal olarak onaylamak anlamına geldiği gibi, yürütme ve yargı organlarının **yapısal** konumunu onaylamayı da içerdi. Biçimsel olarak da olsa; Yasama organı üyelerini seçmek (!) aynı zamanda yürütme görevini üstlenecek hükümetin de onaylanmasını ifade etti. Bu kapsamda, yasama organını ve yürütme organının bir kurumu olan hükümeti onaylayıp; yürütmenin bir başka dairesi olan bürokrasiyi, orduyu, cumhurbaşkanını onaylamıyorum demek abesle iştigaldir. Aynı durum yargı organlarının onayı için de geçerlidir. Yargı ya da yürütme kurumlarının eylemi ve söylemiyle çatışan ve meclis çoğunluğunu elinde bulunduran bir partinin; milletvekili seçimlerini dayanak yaparak, parlamentonun ve hükümetin “millet egemenliğini temsil ettiğini”; devletin diğer kurumlarının “millet egemenliğini” temsil etmediğini söylemesi; kendi bindiği dalı kesmesidir.

Eylem ve söylemde devletin organları arasında çelişki ve çatışmanın yaşanması normaldir. Normal olmayan, bazı iktidar organlarını devlet kapsamında ele alırken; diğer organları milletin egemenlik aracı olarak tanımlamaktır. Burjuva cumhuriyet rejimlerinde; yürütme, yasama ve yargı organlarının tümü devleti oluşturdu ve egemenliğin kullanım aracı olarak dizayn edilen bu organlar tümlüğü; iktisadî egemenlik gücünü elinde tutan ve dolayısıyla siyasî ve ideolojik egemenliğini de kurma olanaklarına erişen kapitalist sınıfın hizmetine hazır halde varlığını sürdürdü. Yasama organı üyelerini seçmek eylemi; tüm organlarıyla birlikte devleti onaylamak ve dahası kapitalist sınıfın devleti baskı aracı olarak kullanmasını da onaylamaktı. Bu onay; devletin yapısal formuna ve sınıfsal vasfına ilişkindi. Devletin yapısal formuna ve sınıfsal vasfına ilişkin onay; devletin aksayan organlarındaki işleyişe ilişkin değişimlerin yapılmasını dışlamadı. Bu ayrı bir şeydi; parlamento üyelerinin seçimine ve dolayısıyla hükümetin kurulmasına kadar uzanan sürece onay verip; bu onayın, devletin tüm aygıtlarının ve sınıflarla devletin ilişkisinin onaylanmasını içermediğini söylemek ayrı bir şeydir. (Kaldı ki; “devlet ve sınıf ilişkilerinin düzenlenişi, her zaman, toplumun rızasına tabidir” şeklinde bir genel kural yoktur. Bazı dönemlerde, özellikle de, iktisadî ve siyasî krizin sınıf iktidarını sarstığı dönemlerde devlet yöneticileri, egemen sınıfın çıkarları gereği, toplumun tamamının göstermelik onayını alma gereksinimi duymaksızın da siyasî düzenleme yaptılar.) Parlamento gücünü kullanarak, devletin diğer organlarını, “millet adına” etkisiz kılma istemini, toplumsal ilişkilerin düzenlenişine ait gerçekliğin ifadesi olarak dile getirmek, halkı aldatmanın ve oy avcılığı yapmanın ideolojik siyasî argümanı oldu.

Burjuva demokratik cumhuriyet rejiminin bekası; çoğunluğun şu ya da bu nedenle kapitalist rejime rıza göstermesine doğrudan bağlı kaldı. Kapitalist rejim dışı eylemlilik içerisinde olmamak güvencesi vererek; çoğunluğun rızasına bağlı olarak devlet aygıtında görev alan toplumsal grup, parti, “devleti yıkıcı” eylem gerçekleştirmek için konuşlanma olanaklarını yitirdi. Sınıf egemenliğine son vermek üzere, “kapitalist devlet karşıtı” örgütlenmek; devletin tüm kurumlarını felç etme ve parçalama amacına ilişkin tutarlılığın ve devletin sınıfsal karakterini kavramanın ifadesi oldu. Ezilen sınıfın sokakta kurduğu iktidar, burjuva **devleti onaylamamanın** göstergesi olarak, ezilen ve sömürenlerin isyan tarihinde yerini aldı. Dolayısıyla egemen sınıf karşıtı bir duruşa sahip halk, ancak

devlet dışında bir g olarak örgütlendiği durumda, sınıf hegemonyası-
na da onay vermemek konumuna ulaştı. Böylesi bir durumda, sokakta
kurulan halk iktidarının, "taktik" olarak seçimlere katılması anlaşılabilir
bir şeydir. Ancak, taktik anlamda da olsa, burjuva parlamentosuna ye
seçmek eylemine katılmak ve parlamentoya ye göndermek; dönemsel
ve geçici de olsa burjuva parlamenter rejimin meşruluğunu kabul et-
mektir. Burjuva devlet aygıtı içerisinde güçlü bir mevzii elde etme eyle-
mini; stratejik olarak, devleti yıkma eylemine kadar genişletme istemi
ve iddiası; her zaman, teorik bir kuruntu olarak saçmalıklar müzesinde-
ki yerini aldı. Burjuva devletin bazı kurumlarında güç odağı haline gelip,
elde edilen konumu, işçilerin ve emekçilerin sınıfsal iradesi saymak ve
bu iradenin; sermaye sahiplerinin iradesine bağlı savaş araçlarına ve
asileri yok etmek için "zel" yapılandırılmış kurumsal olanaklara rağ-
men, devleti paralayabileceğini iddia etmek; olmayacak duaya amin
demektir.

29 Nisan 2010-Ankara

Ahmet Temizel

-Değerlendirme-

Çelik Sezer

H. Mutlu Öztürk

Yine Meslek Örgütlerimiz Üzerine...

Geçtiğimiz günlerde TMMOB'ye bağlı Odalarda bir kez daha Genel Kurullar yapıldı. (Mayıs sonunda da TMMOB Genel Kurulu yapılacaktır.) Delegeler otobüslerle Ankara'ya taşındı, otellerde kalındı, akşam yemekleri yenildi, içildi, söylevler verildi, kulisler yapıldı, sandıklar kuruldu, seçimler yapıldı. Bizler de oralardaydık, olanaklar ölçüsünde sözü müzü söyledik, konuşulan malumu bir kere daha dinledik. Genel olarak düşüncelerimizi değiştirecek bir durum yaşanmadı. Dostlar alışverişte görsün misali verilen sahte pozlar dışında bir şey yoktu aslında.

Poz deyince, 1 Mayıs günü kortejlerimiz yürürken pankart asılı şube binalarının önünde yöneticilerin durup çektiirdikleri fotoğraflarının altına ne yazacaklarını çok merak ediyoruz. Pankart ve flamalarını "asıl" üyelerine taşıtamadığı için öğrencilere ve Oda çalışanlarına taşıtan zihniyetin bundan önceki 1 Mayıslarda ve etkinliklerde sergilediği 'cengaver'likler sanılmasın ki bilinmiyor. Üstelik bu konuları *Dergimizin* sayfalarında yazmış, anlatmıştık...

Bugün meslek odalarında olan biteni anlamamızı kolaylaştıracak ipuçlarının izini yakın geçmişimizde sürmek ve sonuçlarını sizlerle paylaşmak istiyoruz öncelikle.

Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) '70'li yıllarla birlikte devrimci muhalefetin önemli mevzileri arasında yerlerini almışlardır. Toplumsal muhalefetin sınıf mücadelesi eksenli olarak yükselişi, diğer meslek örgütleri gibi bileşiminde emekçi unsurları barındıran TMMOB'yi de etkilemiş ve politikalarına yön vermiştir. 12 Eylül darbesi sonrası vurulan ilk devrimci mevziler arasında bu yüzden onlar da vardı.

'80'li yıllar boyunca egemenler; işçi sınıfı ile kaçınılmaz yeni vuruşmalar öncesinde tahkimatlarını arttırırken, yönetim aygıtları olan devletin tüm ana ve tali unsurlarını da baştan aşağı, incelikle yeniden tanımlama ve örgütleme yoluna gittiler. Dünya tarihinin, çok sonraları da ha-

tırılacak önemli “toplum mühendisliği” projelerinden biri böylece ustalıkla gerçekleştirildi, halen gerçekleştirilmekte.

Bu yeniden yapılanma projesinin en öne çıkan yanı; emekçilerin o güne kadarki mücadeleleriyle, nice ağır bedeller ödeyerek biriktirdiği örgütlenme ve özyönetim tecrübelerinin, kazanımlarıyla birlikte geri dönülmez biçimde belleklerden silinmesi, tekrarının da olanaksız kılınmasına yönelik uygulamalardı. Egemenlerin, gerek duydukça orasını burasını çekiştirerek yeni biçimler verdiği 12 Eylül anayasası ve bağlı yasal düzenlemelerle, “sözde demokratikleşme” yönünde görünüşte bazı adımlar atmış olmalarına karşın, işçi sınıfının meslekî ve sendikal örgütlenmesi önündeki engelleri günümüze ağırlaştırarak taşımış olmaları sınıf sezgisine sahip hiç kimsenin gözünden kaçmamaktadır. Evet sendikalar, meslek odaları ve dernekler bugün varlıklarını sürdürüyor. Ama hangi tüzük ve yönetmeliklerle ve hangi yasal düzenlemelerin cendesinde?

Yasakla, içini boşalt, yeniden tanımla, nihayet tekrar serbest bırak. O artık başka bir şeye dönüşmüştür. Zehirli meyveler ve baştan çıkarıcı tuzaklarla dolu yasal düzenlemelerin labirentinde devrimci emek soğurulur. Kirlenenler ödüllendirilir. Artık onlardan beklenen, içinde yüzükleri pisliği kutsamalarıdır. Ve onlar da aynı pislik içinde kutsanmışlardır zaten.

Kirlenmek, sınıfsal çıkarlarına ihanet etmek olarak tanımlandığında sendikalar ve diğer emek örgütleri için net ayrıçlar ortaya koyabilmemize karşın ‘Diploma Temelli Meslek Örgütleri’ ve TMMOB için durum o kadar açık değildir. Sorunun bir kısmı örgütlerin sınıfsal bileşiminde yani heterojen yapısında yatmaktadır.

12 Eylülle birlikte yürürlüğe giren yalnızca yasaklar, kıyım ve katliamlar değildi. Sermayenin bekası için, 24 Ocak kararları olarak anılan bir dizi “ekonomik reform” paketi hızla hayata geçirildi. Elleri kolları bağlanmış olan işçi sınıfı karşısında dikensiz gül bahçesindeymişçesine rahatlayıp hoyratlaşan sermaye örgütleri kapitalist piyasanın kurallarını, özüne dokunmadan, işlerine geldiği gibi yeniden düzenlediler. Uluslararası sermaye ile farklı düzlemde yeni ilişkiler kurdular. Bu ilişkilerdir ki, onları emperyalist-kapitalist hiyerarşi piramidinde bugün geldikleri noktaya taşıdı: İşbirlikçilikten taşeronluğa, altemperyalist bir güç olma-ya...

Tüm bunlar olurken Türkiye sınıfsal panoramasında da ilintili değişiklikler göze çarpmaktadır: “Serbest girişimcilik” göklere çıkarılır. Zamanında, tefeci / bezirgan güruhundan “modern burjuvazi ” yaratmak için oluşturulmuş olan KİT’ler, yeterince palazlanıp rüştünü ispat etmiş olan yerli finans kapitalin iştahını kabartmaya başlamıştır. Ticaret hızla “serbestleşir” ve “çeşitlenir”. Tabii ki çeşitlenen sadece ticaret değildir. Kitabına uydurulmuş hırsızlığın da en zengin örnekleri bu topraklarda boy atıyor, “bir dönemin prensleri” söz yerindeyse ortalığı kırıp geçiriyorlardı.

Bu dizginsiz sermaye birikimi döneminin meyvesi olan yeni küçük-burjuvazi de (yeni orta sınıf) dikkate değer bir küteselliğe ulaşıyordu. Hızla büyüyen sömürü pastasının kırıntılarından nemalanan bu sınıfsal katman içinde öne çıkan bir grup vardı ki; bir yandan gelişen sanayinin gerek duyduğu yan imalat ve hizmet alanlarında “girişimciliğiyle” etkin oluyor, bir yandan da burjuva iktidarının açık / gizli kurumlarında artan nitelikli kadro gereksinimini karşılıyordu. Burjuvazi, kendi öz örgütlerinde (TÜSİAD, TOBB, MÜSİAD vb.), elitleri vasıtasıyla üst düzey politika yaparken, yeni orta sınıf üyesi kalabalık bir koro da, işçi sınıfının geçmiş dönemlerde elde ettiği tüm somut kazanımlara ve değerlere saldıran, kirli, çürük ve adi bir kampanyayı yürütüyordu.

Tüm bu uzun saldırı yılları boyunca kendi özörgütü olan ***İşçi Sınıfı Partisi***’nden (***İSP***), sınıf sendikacılığından yoksun bırakılmış olan işçi sınıfı, kendisi için sınıf olma özelliğini kazanmasını sağlayacak toplumsal bilinçlenme süreçlerinin çok uzağına düşürülmüş, içlerinden bir çoğu idealizmin karanlık dehlizlerinde yolunu yitirmiş, her şeye karşın sınıfsal sezgisiyle, kültürüyle, inancıyla karanlığa direnenler ise sınıf adına mangalda kül bırakmayan sahte kurtarıcıların, resmî ideolojiyle zehirlenmiş sahte sosyalistlerin kucağına bilinçle ve kararlılıkla itilmişlerdir.

Bunun yansımaları tüm örgütlerde olduğu gibi mühendis mimar örgütlenmelerinde de çok belirgin bir biçimde hissediliyordu. ‘Meslek’ kavramının mümkün olduğu kadar az, ancak ‘meslekçiliğin’ ve ‘popülizmin’ bolca gündeme geldiği bir mecraya giriliyordu. Kapitalist pazarın istem ve ihtiyaçları toplumdaki her örgütlenmeyi şekillendirdiği gibi meslek odalarını da kendine uyumlu bir kalıba girmeye zorluyordu.

Bir yandan zorlarken yeri ve zamanı geldikçe de ödüllendiriyordu. Özal döneminin “Yeminli Mühendislik Büroları” oluşumu sözde kentlerdeki plansız yapılaşmanın, gecekonduların tasfiyesine, bu bölgelerin

planlanmasına yönelik idi ama, aslında bir yandan gecekondü sahibine kentsel rant kapısını aralarken diğeri yandan da ilgili meslek erbabına bir kazanç kapısı açmış oluyordu. Peki bunun sonucu ne oldu? Konduklar birer apartman, kondü sahibi rantıye, meslek erbabı ise "iki oda+bir salon" mimarlığı ve mühendisliği yaparak "iş adamı" oldular.

Daha yakınlarda ise 1999 depremlerinin ardından dağıtılan "uzman mühendis-mimar" belgeleri uygulamasını hatırlamalıyız. Devlet meslek örgütlerini devre dışı bırakarak, sadece beyana ve mezuniyet kıdemine göre uzman belgesi dağıttı. Dağıttı da ne oldu? Uzmanlar ne yaptılar? Uzun uzadıya yazmaya gerek yok. Aslında zaten bu uzmanların tarif edilen ve yapılması gereken işi yapamayacakları biliniyordu. Bir şey yapılması da beklenmiyordu; ne meslek erbabından ne de vatandaştan. Olay acıyı-korkuları unutturmak, tepkileri zamana yayarak yatıştırmak, halkta bir afet bilincinin yerleşmesini önlemek, taleplerin önüne geçmek idi. Uzmanların da burada bir rolleri olacak ve elbette ki biraz da para kazanacaklardı. Aynen de böyle oldu. Dönüp bir bakalım, 11 yıl geçti, nerede gerekli önlemler? Okullar mı güçlendirildi, yoksa hastaneler mi? Çürük güvensiz olanlar yıkıldı mı? Yerlerine yenileri yapıldı mı? Yoksa kentsel dönüşüm adı altında rant projeleri mi tezgahlanıyor!..

Aslında süregiden yağmalar ve avantajlar düzeninde sistemin iyileştirme, denetim, güvenilirlik adına yaptığı her düzenleme birer rant kapısıdır. TUS uygulamaları, şantiye şefliği, maden sahası sorumlulukları, yapı denetim sistemi, trafo sorumluluğu, basınçlı kaplar denetimi, asansör denetimi vb. bunlara örnektir. Her birinde istersen, vicdanın el verirse, hiç yapmadan, yerine dahi gitmeden, adresini bilmeden iş yapmış olabilirsin. Para da kazanırsın. Senden istenen ve beklenen de aslında bundan ibarettir.

İşte bu ortamda sol cenahın geniş yelpazesi içindeki bir grup da meslek odalarında kümeleniyordu. 80 öncesine ait görece kısa bir dönemin birikintilerinden kalanların üstüne bir takım yapılanmalar kurulmak isteniyordu. Ancak kurulmak istenen yapılanmalar hep 'bizden olsun, çamurdan olsun' anlayışının tezahürü şeklinde geliyordu. Zaman bu grupçu anlayışın aleyhine değil nedense hep lehine çalışmıştır. Ancak bu grubun büyüklüğü henüz 'tek' başına yetmediğinden hep bir ittifaklar ve pazarlıklar içinde Genel Kurullar vücut buluyordu. Peşi sıra ÖDP yapılanmasının yaşandığı bu süreçte müttefikler kimi zaman Kürtler, kimi zaman nispeten daha az sayısal güce sahip olan EMEP, "TKP"

ve benzerleri ya da gönüllü, muteber ve mutemet ÇBS'ler olmuştur. Bu-
raya dikkat, bizde ittifakların kitlendiği anda kurtarıcılar hep bu gönüllü,
muteber ve mutemet'lerden çıkar!.. İttifaklarda ilke mi dediniz, o da ne
demek?

Bu pazarlıkların temel amacının, meslek odalarında genel bir emek
cephesinin savunusu olduğunu sanan bazı iyi niyetli unsurlar ise hep ya-
nılığa düşüyordu. Daha önce de gündeme getirdiğimiz gibi Oda mer-
kezlerinde 4 duvar arasında devrimciyi oynayan birimler yörelerinde es-
naf ve eşraf ilişkileri içindeydiler. Hatta meslek alanını düzenleme (!) ko-
numunda bile olabiliyorlardı. Bunun bal gibi farkında olan merkezler ise
bulaşık bir ideolojinin sarmalında TMMOB'yi emek cephesinin en önem-
li bileşenlerinden biri olarak görüyor / gösteriyor, kendi bezine bakma-
dan üst perdeden sınıf hareketinin yöneticiliğine soyunabiliyordu.

PARTİ geleneğinin olmadığı coğrafyamızda o kadar çok yanlış var-
dı ki hangi birini sıralayalım: Kendiliğinden kurulmuş partilerinde der-
nekçilikle iştilig edenler, sıra meslek odaları, dernekler veya sendika-
lara geldiğinde ise partililik oynuyorlar. Kendi varlığını bir takım refe-
ranslara dayandırıp emek hırsızlığı yapıyor, doğası gereği o ortamlarda
bulunan siyaset dışı gönüllülerle veya mutemetlerle hemhal olup oda
yöneticiliklerini sürdürüyordu. CHP, SHP gibi malum partiler bu ortam-
lardan besleniyor il ve ilçe meclislerini buralardaki kadrolarından seçi-
yordu. Hatta parti tüzüğüne "meslek odalarında seçilmiş veya atanmış
yönetici olanların doğal delege olacağı" dahi yazılmıştı. Diploma Temel-
li Meslek Örgütleri'nde yöneticilik yapmış olmak bir dönem siyasete atıl-
manın ön koşulu sayılmaktaydı...

Buna karşın sözde, meslek odasının siyasetten 'bağımsızlığı' savu-
nuluyordu. Yöneticileri meydana getiren insan topluluğunun bileşeni
görüntüde daha solda pozlar verirken özde her türden 'bağımlılığın'
muhteviyatı artıyordu.

Başta da dediğimiz gibi bu sene yapılan Genel Kurullarda da de-
ğişen bir şey olmadı.

Başkanlar üst perdeden siyasî eleştirilerini başta iktidar partisine
yönlendirdiler, akabinde Odalarımızın ne kadar mühim yapılar oldu-
ğunu söyleyegeldiler. Delege pazarlıkları sonunda yarısından fazlası ne-
den orada olduğunu bilmeyen delegelerin tıkıştırıldığı küçük salonlarda,
nedense delege sayısından az koltuğu bulunan bir yerde (Ankara, İMO
Teoman Öztürk salonu) büyük Odaların Genel Kurulları yapıldı.

Burada yeri gelmişken Genel Kurul Delegatesi olmanın öneminden de biraz bahsetmek gerekiyor. Delege; tartışmalara bizzat katılması gereken, politikaların oluşturulmasında söz ve kararların alınmasında oy sahibi olan kişidir. Ama günümüzde delege olmak artık bir liyakat, paye, lütuf, yandaşları taltif derekesine düşürülmüştür. Artık delegelerden beklenen sadece öngörülen şekilde oy kullanmalarıdır.

Aslında Genel Kurulların mizansenini de belliydi: Yöneticilerin ardından sınırlı Genel Kurul süresinin önemli bir bölümünde "konuk konuşmaları" faslı ile her gelene kürsü ve mikrofon sunuldu. Önüne bu olanak sunulanlar kendi örgütlerinde belki de hiç bu kadar kalabalık topluluğa hitap etmemişlerdir. Fırsat bu fırsat içlerini dökerler. İşte bu uğurda bir tam gün harcanmış olur. Sonra ikinci gün sadede gelinir, ilk konuşmalarla el enseler çekilir, varsa muhaliflerin konuşmalarına nedense en liberal ve meslekçi şubelerdeki 'askerler' cevap vererek zevahir kurtarırlar. Son sözü hep yöneticiler söyler ve bir güzel herkesin ağzının payını verirler. Bunun adı yönetmelik gereği "Yapılan eleştirilere cevap hakkını" kullanmaktır. Ancak ağzının payını alanın da bir cevabı olabilir, ama bunu verecek bir olanak, mekanizma yoktur!... Bir sonraki seçimlere kadar kimler koltuk değneği olur onlar bir bir yoklanır. Asker delegelere talimat verilir; bak bu bizim adam o ne diyorsa onu yap o elini kaldırıyorsa kaldır. Söylenen, konuşulan, kimlik, kişilik hiç mühim değildir, önemli olan statükonun devamıdır. TMMOB Başkanımız sayın Mehmet Soğancı ne demiştir: "Biz sizin yerinize bunları oturduk tartıştık, karar aldık, size ne oluyor? Demokrasi mi? Bakın biz Demokrasi Kurultayında karar aldık, Mühendislik-Mimarlık Kurultayında karar aldık. Ey muhalifler bizi ve kürsülerimizi işgal etmeyin!" Kimse, hiç bir Allahın kulu da kalkıp bir zahmet bakmaz ki, hakikaten o Kurultaylarda kimler, ne konuşmuş, neler tartışılmış? Hangi kararlar alınmış? Peki bu gün yapılanlar nedir?..

Muhaliflerin hâli mi? Diğerlerinden farklı değildi ki; kimi meslek örgütünü siyasî partiyle karıştırıyor, kimi hiç emek vermediği bir ortamda en devrimciyi oynama derdine düşüyor, kimi ise ertesi günü TMMOB'nin ağababalarından yiyeceği kaziğe aldırmandan belki bir şey tırtıklarım diye koltuk değneğine balıklama atlıyordu.

Delegeden beklenen son şey; Pazar günü seçim yerinin önünde eline tutuşturulan "bizimkilerin" listesine oy ver, örgütsel demokrasiyi işlet...

Meslek odaları ne demokratik ne meslekî ne de kitlesel bir gelişim gösteriyor. Örnek mi; Tüm örgütlerde artan mülk, etkinlik ve eleman sa-

yısına karşın yeni üye oranlarındaki azalma. Örnek mi; ülkenin her yanında gelişen yağma ve avantajlar karşısında sonuçsuz, kısa mesafeli, nefessiz, ne dediğini kendisi de bilmeyen kampanyalar. Örnek mi; üyesinin katılımının önünde duran kasıntılar. Bugün TMMOB birimlerinde 7, 8 hatta 10 dönemdir (bir dönem iki yıldır) yöneticilik yapanların bulunması nasıl açıklanabilir? Ya bu kişiler çok yetenekli, becerikli ve vazgeçilmez kişilerdir, onlar olmazsa tümünden yokuz'dur, ya da bu camia kendini yenileme yeteneğinden yoksundur. O zaman da yok olmak mukadder değil midir?..

Örgütsel demokrasiye, temsiliyete dair güzel bir örnek İnşaat Mühendisleri Odası'nda yapılan yönetmelik değişikliğidir. Merkez Genel Kuruluna katılacak olan delegelerin oranı üye sayısının % 1'inden % 0.7'sine düşürülmüştür. Genel Merkezin önerisi ise % 0.5'e düşürülmesi idi. Gece geç vakit tartışmaları ve pazarlıklar ile % 0.7'ye bağlandı. Gerekçe mi istediniz; Genel Kurul maliyetlerinin yüksekliğinden, üye sayısının ve dolayısı ile delege sayısının sürekli artmasından, teknik olanaklara kadar say sayabilirsen... Çocuk mu kandırıyorsunuz, sayıyı düşürerek yöneticilerin seçme-eleme şansını artırdığınızı ortada...

Hiç münafıklığa ve oyun bozanlığa gerek yok. Gerekli olan bu yapıların mevcudiyetinin korunması (statükonun devamı)dır. Gerekli düzenleme (kulis, ittifak, spekülasyon, karalama vb) bunun için yapılmaktadır. Bu kişiler de işte bu gereklilik için bir dönem daha fedakârlıkta bulunmaktadırlar!.. Efendim delege nasıl olunur ya da seçilir dersiniz elbette ki talip de olunur, pazarlıklar, görüşmeler de yapılır (ama açık görüşme değil tabii ki). Fakat sonunda delegeleri yöneticiler seçer; layık olunur, layık görülür, taltif edilir... Genellikle...

Bunların değişmesi için umutsuz olmaya gerek yok. Ancak umutlu olmak için; popülizmden uzak, meslek odalarını yerli yerine koymuş, emekçi karakterde, her ortamda mevcut üyeleriyle güçlü bağları olan, üstyapı ilişkileriyle dünyanın değişeceğine inanmayan, diplomasının kazandırdıklarını halk ile paylaşabilecek, elitist varlığını inkâra hazır ve emek cephesinin mütevazı bir bileşeni olabileceklerle birlikte yapılabilecek çok proje bulunmaktadır. Tüm bu yazılanlar bunun bilinciyle kaleme alınmıştır. Tarihi bakalım kimler yazacak?

11 Mayıs 2010

Gençliğe Dair

Gençlik, belirli bir yaş aralığını ifade etmekle birlikte bir dinamizmi, hareketi, değişimi, dönüşümü yani hayatın bizzat kendisini ifade eder. Diğer bir ifadeyle tohumun bitkiye dönüşümünü simgeler. Yaş kategorisi, insanın üretimine göre de değişiklik arz etmektedir. Örneğin, 60 yaşında bir ihtiyar delikanlı teorik, pratik üretimle, toplumsal mücadeleyle uğraşırken; 25 yaşında genç ihtiyar hayatın hiçbir alanına müdahil olmamaktadır ki bu da yaşın gençlik üzerindeki belirleyicilik kriterinin sorgulanmasına neden olmaktadır.

Gençlik dendiğinde genelde sol kesimlerde (her ne kadar sol tanımlı muğlak da olsa ülkede ve dünyada sosyalist, Marksist etiketlerin bolluğundan dolayı bu terimi kullanmayı yeğliyorum) algılanan üniversite ve biraz da lise gençliğidir ve sol cenahın ilgi alanını bu kesimler işgal etmektedir. Asıl düşünülmesi gereken de bu noktadır. Bu algı kânimca değişmek zorundadır. Çünkü gençlik esas itibarıyla ilköğretim düzeyindekileri de kapsmalı ve sol, bu yönde proje geliştirmelidir. O yaşlarda asgari düzeyde de olsa kavram tam oturma da demokratik bir sosyal çevre, ortam, eğitim-öğretim görmüş birinin daha ileriki yaşlarda farklı yanlara kayması daha zordur. Bu zorluğu belirleyen de elbette ki devrimcilerin faaliyetleri, bu alan ile ilgili üretip uyguladıkları, yaygınlaştırıp geliştirdikleri projeler belirlemektedir, belirleyecektir. Bu anlamda bugün sosyalistlerin bu tür bir projesinin olduğunu söylemek doğru olmaz. Gençler yazın kuran kurslarında, okulda eğitim-öğretim sırasında (sosyalist öğretmenlerin çabası bile yeterli gelmemektedir), hafta sonu dershanelerde, hayatın her alanında sokakta, yazılı ve görsel basında bir gericileştirme kampanyasının en önemli özneleri durumundadırlar. Bu yaşlarda dini gericiliği, ırkçı saldırganlığı gayet doğal gören biri olarak yetişince ileride değişmesi, dönüşmesi çok zordur. Tarikatlar, cemaatler ve onların okulları, dershaneleri, kursları vs. bu alanı doldurmakta ve kendilerine uygun şekilde geleceğin insanlarını yetiştirmektedirler. Okulda, sokakta, komşuda, televizyonda her yerde bey-ni dumura uğratılan gençlerin gençliği de böylece alınmakta, biat eden, sermayeye sadık kullar olan, tarikatların çizdiği çerçevede sosyal ve si-

yasal hayata katılan nesnelere olup çıkmaktadırlar. Bu son derece planlı, programlı ve destekli bir projedir. Buna karşılık, gençleri bu bataktan kurtarması gereken devrimcilerin, sosyalistlerin bir projesi yoktur.

Fettullah'ın ve diğerlerinin okullarının, yurtlarının yerine konacak bir şey yoktur. Her şeyin metalaştırıldığı kapitalist sistemde bunların sundukları hizmetler gençlere ve ailelerine çok daha cazip gelmektedir. Elbette onurlu yaşamayı değil de kolaylığı seçtikleri, kendi iradelerini teslim ettikleri, insanlığa bile yakışmayan bir harekette buldukları noktasını göz ardı etmemek gerekir; ancak toplumsal gerçekliğin de bulunduğu bilinerek hareket edilmelidir. Bunun en başta ekonomik, sonra da sosyolojik birçok şeye ihtiyacı olduğu ve sosyalistlerin, devrimcilerin durumları da düşünüldüğünde imkânsız gibi görünen bir durumdur. Bunun zorluğu son derece açıkken, imkânlılığı da son derece gerçektir. Yeter ki istensin ve uğraşılsın.

Gençlik algısının odak noktası olan üniversite gençliğine geçmeden önce şunu da belirtmek durumundayım. Üniversite gençliği, sınava girenlerin az bir bölümünü ifade ederken; kazanamayan ve sömürü zincirinin ve gerici anlayışların halkalarına bağlananların niceliği çok daha fazladır. Bu alana dönük de sosyalistlerin bir projesi mevcut değildir. Devrim derdi olanların buna dönük de projesi olması gerektiği kanaatindeyim.

Üniversite gençliği, sermayenin ve koruyucusu devletin ihtiyaçlarına ve yeniden üretimine dönük olarak hazırlanan programın öğretim sürecinden geçirilen bireyleridir. Resmî ideolojinin üretildiği, empoze edildiği, yeniden üretilip yaygınlaştırıldığı bir kurumda, ortamda hareket etmek zorunda bırakılanlardır. Bu anlamda devrimci üniversitelilerin işi çok daha zordur. Sadece bu ve oradaki baskılar değil, mensup oldukları siyasal parti, örgüt vs. ile olan ilişkileri sebebiyle de zorluk yaşamaktadırlar. Her kesim, buradan nemalanmak, kendi reklamını yapmak kolaycılığını buradan sürdürmek adına öğrencilerle organik bağ içerisindedir. Elbette ki sözüm, gerçekten ciddî, disiplinli, özverili, kolektif, özerk çalışan ve üreten öznelere değil; genele; pek tabii ki her öğrenci grubu, kendi mensup olduğu partinin, örgütün çalışmalarını yürütecek, destek olacak; ancak kendi durduğu yerden de üretim yaparak bunu gerçekleştirecektir. Ancak öğrenci gençlik ayrılıkları taşımak yerine birleşmeyi en azından denemeyi seçseler belki de sosyalistlerin içerisinde bulunduğu durum çok daha farklı olacaktır. Bu anlamıyla birçok partinin, örgütün gençliğe ve gençliğin birliğine zarar verdiği ve bunu şimdiki ne olduğu gibi geleceğin işçi sınıfına da taşıdığı görülmektedir.

İşin özünde üniversite gençliğinin sorunları ülkenin de sorunlarının bir izdüşümüdür. Barınma hakkı, ulaşım hakkı, parasız, bilimsel, laik, nitelikli, anadilde eğitim hakkı, sağlık hakkı, enerji hakkı, ulaşılabilir kültür, sanat hakkı gibi. Planlı ekonomi politikte okullar, üniversiteler ihtiyaca göre planlanır ve o ihtiyaç doğrultusunda ilerler, gelişir veya öyle olması gerekir. Her ne kadar kapitalistlere işgücü yetiştirmek amaçlı diye itiraz edilse de diğer durumlar göz önüne alınmadan sosyalizmde de böyle olması gerektiği unutulmamalıdır, elbette ki kapitalizm koşullarında bunun bugün için mücadele edilmesi gereken, örgütlülüğün temelini sağlayacak şey olduğunu göz ardı etmeden. Bu bağlamda, üretime yönelik, ama sadece ekonomik üretime değil, ideolojik, siyasal, kültürel, sanatsal, sosyal üretime dönük planlı bir eğitim-öğretim süreci yapmak gereklidir. Bugün için, sistem sosyalizm olmadığına göre öyle bir imkân mevcut değildir. Üniversiteler birer rant alanı ve yakın zamanda tamamen özelleştirilecek olan birer meta ve metalaştırma alanıdır. Bu da biraz ütöpik görünebilir ama iradi bir müdahale bu alana da şartların zorlandığı çerçevede yapılabilir. Sosyalist bilinçli öğrenciler yeteneğine ve ihtiyaca göre her alana yönlendirilmelidir. Bugün bunu sadece kendi sınıfsal çıkarları çerçevesinde burjuvazi de yapıyor; ancak fark bugün için işçi sınıfının geleceğini kurmak ve devrimden sonra yeniden kurmak için tüm toplumun çıkarının düşünülerek ve planlanarak yapıldığı bir projenin yapılması kaçınılmaz ve zorunludur. Bunun için de sendikal ve siyasal olarak birliğini sağlamış, örgütlü, birleşik işçi sınıfının **Komünist Partisi**'ne ihtiyaç vardır. Yarının adımları bugünden örülmelidir. Her sorunu olduğu gibi bunu da devrime, sosyalizme ertelemek kolaycılığına kaçılmamalı; devrim sabahı sihirli değneğin her şeyi düzelteceğini sanan metafizik düşüncenin kalıplarından sıyrılmalıdır. Ancak bu şekilde gençlik gerçek özüne kavuşabilir, yoksa sağa sola savrulmalar, dinci, faşist odaklara saplanmalar kaçınılmaz olmaktadır. Bu şekilde ancak gençlik küçükburjuva hastalıklarından, saplantılarından kurtulabilir. Binanın temelini nasıl kurarsanız katlar da öyle olur. Bugün için temeli kuran resmî ideoloji, dincilik ve ırkçılık; dolayısıyla katlar da teras da çatı da temele uygun. Önemli olan temelden başlamaktır, toprağa ulaşacağımız günler de ondan sonra gelecektir!

Tarihsel süreçte eleştirilen öğrenci gençlik hareketinin işçi sınıfı şemsiyesi altına girmemesi, girememesi, sokulamaması nedeniyle yapılan eleştiriler haklı olmakla birlikte kanımca eksiktir. Zira sadece gençliği suçlayarak işin içinden çıkılamaz ya da Komünistlerin suçu bertaraf edilemez. Kaldı ki onları eleştiren, suçlayanların bugün ne yaptıkları sorusu da önemlidir! Her tarihsel olay, olgu ders alınması ve ile-

ride tekrarlanmaması, aşılması gereken bir deneyim ve örnektir. Bu bağlamda Denizler, Mahirler, İbolar bir deneyimdir. Cesareti, özgüveni, mücadele azmi ve kararlılığı örnek alınacak ama işçi sınıfıyla birleşmeden girişilen mücadelenin başarı şansının olmadığı, sosyalizm olamayacağı eleştirisiyle bugüne ve yarına deneyimler ışığında yeni teoriler ve pratikler üretilmelidir. Yoksa bugünkü gibi ona bilmem ne buna bilmem ne, aman canım bu zaten bilmem neci, öteki de bilmem neli, bu zaten ocu, bunlardan bir şey olmaz anlayışı ile bu iş yürümüyor. Yürümediğini bugün toplumsal muhalefetin spontane yükseldiği ortamda müdahil olabilecek bir birleşik, örgütlü, sınıf bilinçli hareketin olmaması nedeniyle hiçbir iradi müdahalenin yapılamaması göstermektedir. Lafa, reklama gelince herkes herkesten devrimci, komünist, diyalektik materyalist mantıkla hareket ediyor; ama pratikte ortada bir şey yok! Bu ne yaman bir paradokstur deyip kendini sorgulamak, özeleştirii yapmak yerine herkes başkasına çamur atma, onun mevzisini elinden alma vs. gibi devrimcilikle, sosyalistlikle ilgisi olmayan saçmalıklar peşinde koşmaktadır ve bu anlayış doğal olarak üniversite gençliğine de yansımaktadır. Üniversite gençliği de birbiriyle yarışmakta, kapitalizmin rekabetçi koşullarına uyum sağlamaktadır. Sermayenin ve egemen sınıfın elinde, denetiminde, gözetiminde olan ve onlar için çalışan üniversitelere bizim diyerek sahip çıkmaktadırlar. Ne üniversiteler, ne okullar, ne fabrikalar, ne tarlalar hiçbir şey bizim değil! Her şey işçi sınıfının olana dek de bizim olmayacak, olamaz!

Bazı sloganlar halkın dikkatini çekmek için önemli görülebilir; ancak her sloganın, simgenin altında bir gerçeklik vardır. Slogan ve simge gerçekliği ifade etmiyorsa anlamsızlaşır, hele de diyalektik, materyalist, Marksist bir gözle ve anlayışla bakıldığında bu daha da çok anlam kazanır. Sermayeye artı-değer üreten fabrika işçi sınıfının denetiminde, gözetiminde, elinde değilse, özel mülkiyet rejimi, sömürü düzeni sürüyorsa bizim olan ne var? Sadece ve sadece kendimizi sermaye adına heba etmemiz. Üniversitede bizim olan ne var? Vergilerimizle yapılan taş binalar ve içine konan eşyaların YÖK, devlet tarafından nasıl ve ne kadar kullanılacağını belirleyen şeyler dışında. Programı, müfredatı CIA tarafından belirlenen (ODTÜ), YÖK'ün egemenliği altındaki, özel güvenlik, polis, MİT, Jandarma gözetim ve denetimindeki üniversite nasıl öğrencilerin olabilir? Burjuva diktatörlüğünün, resmî ideolojinin öğretildiği, yayıldığı, yeniden üretildiği bir alan bizim olamaz. Bizim olması için sosyalist ekonomi politikasının, Komünist kültürün öğretildiği, yayıldığı, yeniden üretildiği alanlar olarak işlenmesi gerekir. Tıpkı fabrikalarda, tarlalarda, hastanelerde, vs. bizim için işçi sınıfı için üretimin yapıldığı, alan-

larda olduğu gibi! Artı-değerin işçi sınıfına kendi denetim mekanizmaları yoluyla döneceği zamana kadar da kendini kandırmanın, tatmin etmenin bir anlamı yoktur.

Komünistler ve komünist gençlik komünist olmanın sorumluluğunu hayatın her anında ve alanında taşımali ve göstermelidir. Teorisi ve pratiğiyle herkese örnek teşkil etmelidir. Bunda sosyalistlerin de görevi çok daha fazla olduğu gibi gençlik kendi arasındaki kolektif eğitim ve çalışma ile de bundan bizzat sorumludur. Rekabet yerine kolektif çalışma, tartışma ve üretme; ayrışma ve birleşmenin önemli bir adımı olabilir, belki konformizmin pratisyenlerine ve bekçilerine de örnek oluşturabilir. “Her öğrencinin belleğini çok önemli şeylerin bilgisiyle geliştirip yetkinleştirmemiz gerekiyor; çünkü edinilen tüm bilgi eğer her öğrencinin bilincinde işlenmezse, komünizm boş bir sözden, basit bir dükkán tabelasından, komünist de zavallı bir yalancı kahramandan başka bir şey olmayacaktır. Bu bilgiyi yalnızca sindirmekle kalmamanız, ayrıca kafanızı yararsız bir ıvır zıvır yığınyla doldurmayacak, ama kültürlü çağdaş insan durumuna gelmek için zorunlu tüm şeylerin bilgisiyle zenginleştirecek şekilde, eleştirel bir biçimde sindirmeniz de gerekiyor. Eğer bir komünist, çok ciddî ve çok güç bir büyük çalışma yapmaksızın, eleştirel bir kafayla ele alması gereken şeyleri iyice anlamaya çalışmaksızın, ezbere öğrenilen hazırlap savlardan başlayarak komünizmle böbürlenmeyi aklından geçirirse, bu komünist değersiz bir herif olacaktır. Şeylerin dış görünüşüyle yetinmek, gerçekten zararlı olacaktır. Eğer az bildiğimi bilirim, daha çok öğrenmeye çalışırım; ama biri komünist olduğunu ve belli başlı hiçbir şey öğrenmek gereksinmesi duymadığını söylerse, ondan hiçbir zaman bir komüniste benzer hiçbir şey çıkmayacaktır.” ¹

Lenin’in güzel betimlemesinin ardından “*gençliğin yolu işçi sınıfının yoludur?*” ² betimlemesi geleceğin devrimci teori ve pratiğini belirleyecek olan şey olduğunu söylememiz zorunludur. İşçi sınıfının öncülüğünde olmayan her hareket püskürtölmeye mahkúmdur. Sınıf bilinçli, kendisi için sınıf konumuna gelmiş, sınıfın organik aydınlarıyla birlikte, iktidar perspektifine, gücüne ve kararlılığına sahip, örgütlü bir işçi sınıfı ancak geleceğin muştucusu olan güzel günlere gidilmesini sağlayacak olan devrimi gerçekleştirebilir ve sosyalizmi kurabilir. Tarih, bize bunu gösteriyor ve her an yeniden ispatlıyor.

Dinamizm, devinim diyalektik materyalizmin süzgecinden geçmediği sürece kendi kendini boğmaya doğru sürüklenir. Gençliğin dinamizmi Marksizm’in teori ve pratiğinde, işçi sınıfının praksisinde ilerler, gelişir ve sınıfla bütünleşerek değişir, dönüşür, devrimin ve devrim son-

rası toplumun kuruluşunda önemli bir unsur haline gelir. Burada elbette ki klasik sorunlar engel olmaya, egemenlerce kullanılmaya çalışılacaktır. Din, mezhep, ırk, kültür farklılıkları sınıfı bölmek adına olağanca kullanılacaktır. Egemenlerin başarı şansı ise öncü partinin, devrimci öncünün başarısıyla ters orantılı olacaktır. Bugün üniversitelerde yapılmaya çalışılan ve adımları da atılan danışma büroları, hayatın her alanına yayılan ve dayatılan kiralık istihdam büroları, taşeronlaştırma, güvence-sizleştirme, toplam kalite, yönetim vs. gibi uygulamalar sınıfı bölmek amaçlı olsa da bir yanı ile de aslında birleşmesinin de nesnel koşullarını yaratmaktadır. Burada görev, üniversite bağlamında öncelikle akademisyene, öğrenciye, işçiye, sosyalist sendikacıya, devrimciye ve sosyaliste düşmektedir. 50D'lisinden taşeron özel güvenliğine, ücretli öğretmeninden memuruna, akademisyeninden öğrencisine; işçi sınıfının tüm diğer kesimlerinin bileşkesidir geleceği belirleyecek olan. Ne sermayenin istediği ve devletin uyguladığı, dayattığı düzen, ne de dincilerin, faşistlerin tasarladığı sistem geleceği kurabilir; ancak erteleyebilir. Fakat bu erteleme çok şeye mal olur. O yüzden zor gibi gözükse aslında daha kolaydır, görüntü ile gerçeklik burada ters orantılıdır. Bedel ödemeye; ama yarının sınıfsız, sınırsız, sömürsüz, eşit, özgür, adil dünyasını kurmak adına bedel ödemeye hazır olan gençliğin ve işçi sınıfının yolu birdir, bir ve aynı yoldan yürünerek herkesin genç olduğu bir toplum ve dünya kurulacaktır!

Ne egemenlerin resmî ideolojisinin üretildiği okullar, ne dinci, faşist odakların denetimindeki kurumlar, ne de kendi kalıbına sokulmaya çalışılan sol etiketli çevreler bunu yapabilir; bunu yapacak olan, devrimci, Marksist-Leninist öznelerdir. Elbette ki bilinçli, sistemli, disiplinli, özverili, örgütlü; bencillikten, konformizmden, küçükburjuva hastalıklarından ve kapitalizmin her türlü sınamalarından kurtuldukları müddetçe...

Gençliğin yolu, işçi sınıfının yoludur; ancak gençliği ve işçi sınıfını aynı çatı altında ve aynı mücadele yolunda buluşturacak olan da devrimci öznedir.

30 Nisan 2010-Kocaeli

Dipnotlar:

- 1 V. İ. Lenin, *Gençlik Üzerine*, Çeviren: Kenan Somer, Sol Yayınları, Ankara, 1993, s. 220-221
- 2 Sırrı Öztürk, *TKP Tarihi ve Devrimci Gelenekleri Neden Tahrif Edilmek İsteniyor*, **SORUN Polemik Dergisi**, sayı: 39, s. 12

Kızılbaş-Dersim 37-38 Katliamı ve Politika

DEĞERLİ CANLAR, DOSTLAR, YOLDAŞLAR MERHABA!

SORUN YAYINLARI KOLEKTİFİ'MİZİN DÜZENLEMİŞ OLDUĞU PANNEL-SÖYLEŞİMİZE HOŞ GELDİNİZ.

BU ETKİNLİĞİMİZDE 'DERSİM 37 - 38 KATLIAMI VE POLİTİKA' KONUSUNU KONUŞUP-TARTIŞACAĞIZ.

FUAR İDARESİNCE BİZE AYRILAN BU KISACIK SÜREYİ KONUŞMACILAR OLARAK İYİ DEĞERLENDİRECEĞİZ. SİZLERE DE SÖZ VERECEĞİZ. ANCAK YALNIZCA SORULARINIZI ALABİLECEĞİZ. UZUN SORU VE KONUŞMALARA MAALESEF YER VEREMEYECEĞİZ. KONUŞMAK-TARTIŞMAK İSTEYEN İNSANLARIMIZLA FARKLI MEKÂNLARDA AYRICA DİYALOG KURABİLİRİZ.

BURADA DERSİM'İN YETİŞTİRDİĞİ BİZİM İNSANLARIMIZI, BDP DERSİM MİLLETVEKİLİ SAYIN ŞERAFETTİN HALİS, ARAŞTIRMACI-YAZAR SAYIN TURABİ SALTİK VE KOLEKTİFİMİZ ÇALIŞANI BEN SİZLERE HİTAP EDECEĞİZ.

KONUŞMACILARIMIZ KİMLİK VE KİŞİLİKLERİ, İDEOLOJİK-POLİTİK BİRİKİMLERİ VE KÖKENLERİYLE DE BEDEL ÖDEMİŞ BİR GELENEĞİN KADROLARIDIR.

'DERSİM 37 - 38 KATLIAMI' KONUSUNU TEMEL ALAN BİR KONUYU ELE ALIRKEN DOĞALLIKLA POLİTİKAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİMİZİ DE ÖNE ÇIKARACAĞIZ.

ELBETTE "POLİTİKA" DİYE SÖZE BAŞLARKEN, BİR YANDA HÂKİM GERİCİ-SÖMÜRÜCÜ SINIFLARIN SAĞLI "SOL"LU BURJUVA POLİTİKALARINA, DİĞER YANDAN SİSTEMİN "RAHATLIKLA" UYGULAYAGELDİĞİ İNKÂR-İMHA-ASİMİLASYON POLİTİKALARINA KÖKTEN KARŞI ÇIKAN İLERİCİ-DEMOKRAT-DEVİRİMCİ-SOSYALİST VE MARKSİST "CEHAHİMİZİN" POLİTİKALARINA DA DEĞİNECEĞİZ.

KIZILBAŞ-DERSİM HALKININ MUTLAKA AYRINTILI İNCELENMEYE VE BU SÜREÇTEN ÇOK YÖNLÜ DERS VE SONUÇLAR ÇIKARMAYA DEĞER BİR TARİHİ, COĞRAFYASI, İLERİCİ GELENEKLERİ, İNANÇ SİSTEMİ, ÖZGÜN DİLİ VE KÜLTÜRÜ VARDIR.

KIZILBAŞ-DERSİM'İN BİNLERCE YILLIK BU BİRİKİMLERİNİ, ÖZETLERSEK: SELÇUKLU VE OSMANLI'DAN CUMHURİYET DÖNEMİNE KADAR DAİMA KUŞATILMAK İSTENMİŞTİR. ÇEŞİTLİ KIRIM VE KIYIMLAR GERÇEKLEŞTİRİLMİŞTİR. HER KARIŞ TOPRAĞI KAN İLE SULANMIŞTIR. 37-38 BİR TÜR SOYKIRIMDIR.

DERSİM'DEKİ KIRIM VE KATLIAMLARIN ELBETTE BİR NEDENİ VARDIR. BU TÜRDEN KATLIAMLAR, SOYKIRIMLAR İNSANLIK SUÇUDUR. BU SUÇU İŞLEYENLERLE KİTLELERİN ÖNÜNDE YÜZLEŞMEK VE HESAPLAŞMAK, İNSANIMIZA DOĞRU BİLİNÇ TAŞIMAK ZORUNDAYIZ.

DERSİMLİLER DİĞER EMEKÇİ HALKLAR GİBİ BAĞIMSIZLIKLARINA, ÖZGÜRLÜKLERİNE, TARİH, DİL-KÜLTÜR VE GELENEKLERİNE ÇOK DÜŞKÜNDÜR. MEMLEKETLERİNİ DE ÇOK SEVERLER. MİTOLOJİ, MASAL VE HALK EDEBİYATINA KONU TEŞKİL EDEN, GÜNEŞ, DOĞA, DAĞ, SU, MEŞE ÜZERİNE SÖYLENEN FELSEFİ ANLAMI BÜYÜK AYNI ZAMANDA SİYASİ KÜLTÜRÜMÜZE KAYNAKLIK EDECEK BİRİKİMLERE SAHIPTİR. AYRICA, ADALET VE HAK ARAMA, HAKLI TALEPLERİYLE AYAĞA KALKMA GELENEKLERİYLE TANINMAKTADIRLAR. EMEKÇİ HALKLARIN HAKLI TALEPLERİYLE GERÇEKLEŞTİRDİĞİ HER DİRENİŞ, HER AYAĞA KALKIŞ ÖZÜNDE MEŞRU VE YASALDIR.

HÂKİM GERİCİ-SÖMÜRÜCÜ SINIFLARIN DERSİM KATLIAMLARININ TEMELİNDE YATAN BİRİNCİ ETKEN BUDUR.

ÇÜNKÜ KIZILBAŞ-ALEVİ GELENEĞİ; KİMİ "SOL" GRUPLAR "İLKEL" KOMÜNAL DİYOR. ASLINDA İLKELLİK KELİMESİNİN "SOL CENAHIMIZ" İÇİN KULLANILMASI DAHA DOĞRUDUR. HAYIR ASLA İLKEL DEĞİL, ÖZÜNDE İLKSEL SOSYALİZAN-KOMÜNİZAN VE KOMÜNAL DEĞER VE GELENEKLERİYLE HÂKİM GERİCİ-SÖMÜRÜCÜ SINIFLARIN İNKÂR-İMHA-ASİMİLASYON POLİTİKALARINA MEŞREPLERİNCE KARŞIDIRLAR. TÜM SÜREÇLERDE DE KARŞI ÇIKMIŞLARDIR.

ŞEYH BEDREDDİN'İN UZANTILARI HER TÜRDEN KAPİTALİST YABANCILAŞTIRMA YÖNTEMLERİNE RAĞMEN, GÜNÜMÜZDE İZMİR KARABURUN, ORTAKLAR YÖRESİNDE, HATTA BALKANLARDA, DELİORMAN'DA HÂLÂ GELENEKLERİNİ SÜRDÜRMEKTEDİRLER. 'RIZALIK ŞEHRİ' KOLEKTİFİNDE PARA'NIN, DEVLET'İN, MÜLKİYET'İN, ORDUNUN, POLİS'İN OLMADIĞI BİR ORTAKLIK DÜZENİ OLUŞTURDUKLARINI BİLİYORUZ.

DERSİM HALKI DA TARİHİNDEN, İLERİCİ KÜLTÜR VE GELENEKLERİNDEN, COĞRAFYASINDAN ALDIĞI DOĞAYA UYGUN YAŞAMA Bİ-

ÇİMİYLE TAM 500 YIL DİLEDİĞİ BİÇİMDE, YANİ DEVLETSİZ YAŞAMIŞTIR.

ÜRETİM, MÜLKİYET, PAYLAŞIM İLİŞKİLERİNİ BİRLİKTE GELİŞTİRİMİŞ, KÜLTÜR VE GELENEKLERİNİ ÖZGÜRCE YAŞAMIŞTIR. ANADOLU ANAERKİL KOMÜN GELENEĞİ, YANİ ANA KADIN-ATA KADIN-KIZILBAŞ KADIN GELENEKLERİYLE GÜNÜMÜZ EMEKÇİ KADIN HAREKETİNE YARARLANACAĞI ÇOK ÖNEMLİ BİR MESAJ VERMİŞ BİRİKİMLERİNİ SUNMUŞTUR.

SORUNLARINI POLİSSİZ, ORDUSUZ, DEVLETSİZ VE KENDİ DOĞAL ÖNDERLERİNİN GÖSTERDİĞİ YOL VE YÖNTEMLERLE ÇÖZMÜŞTÜR.

KIZILBAŞ-DERSİM HALKININ BİNLERCE YILDIR BU ŞEKİLDE YAŞAYIŞI SÖMÜRÜCÜ, IRKÇI, KARA GERİCİ, MİLLİYETÇİ, ARAP İSLÂMCI AKIM VE YÖNETİMLERİN BAŞ DÜŞMANI OLMASINA YETMİŞ VE TÜM DÜŞMANLIKLARI ÜZERİNE ÇEKMIŞTİR.

GEÇMİŞTEKİLERİ UNUTMADAN YAKIN TARİHİMİZDEKİ '37 - 38 KATLIAMLARININ' TEMELİNDE YATAN BAŞLICA ETKEN BUDUR İŞTE.

HÂKİM GERİCİ SINIFLARIN GÜNÜMÜZDEKİ BARAJ YAPIMI KONUSU DA, ÖZÜNDE KIZILBAŞ-DERSİM'İN HÂLÂ YER YER KORUDUĞU YAŞAMA BİÇİMİNİ, HAK ARAMAYA YÖNELİŞLERİNİ, EŞİTLİK-ÖZGÜRLÜK TALEPLERİNİ ORTADAN KALDIRMAYA YÖNELİK POLİTİK BİR SALDIRIDIR ASLINDA.

"SOL" GEÇİNEN KİMİLERİNİN RESMÎ İDEOLOJİYE TUTUNARAK DERSİMLİLERİN TARİH, KÜLTÜR, COĞRAFYA, DİL, GELENEK VE BENZERİ BİRİKİMLERİNE SALDIRISI DA POLİTİKTİR.

KIZILBAŞ-DERSİM KATLIAMLARININ NEDENLERİNİ ARAŞTIRIRKEN, SOSYAL OLAY, OLGU VE SÜREÇLERİ NESNEL GERÇEKLİĞİ İÇİNDE İNCELEYENLER YALNIZCA DEVRİMÇİ VE MARKSİST KADROLARDIR. BU SÜRECİ ÇEŞİTLİ NİYETLERLE ÇARPITIP SÖMÜRENLERİN TAVRI DA POLİTİKTİR.

YAŞADIĞIMIZ BU COĞRAFYADA TUTARLI BİR FİKİR VE ENTELEKTÜEL TARTIŞMA GELENEĞİNİN BULUNMAYIŞI, VAR OLANIN DA ZAYIFLIĞI, BİR YANIYLA "SOL CENAHIMIZIN" BÖLÜNMÜŞLÜĞÜ, POLİTİKADAKİ İŞLEVSİZLİĞİ, BURJUVA RESMÎ TARİH ANLAYIŞI VE RESMÎ İDEOLOJİSİ KEMALİZMİN HENÜZ AŞILAMAYIŞI YÜZÜNDENDİR.

NE SOSYAL NE DEMOKRAT OLAN CHP MİLLETVEKİLİ ONUR ÖYMEN'E DERSİM 37-38 KATLIAMINI HATIRLATIP GÜNDEME GETİRDİĞİ İÇİN BURADAN KENDİSİNE TEŞEKKÜR ETMELİYİZ. ÇÜNKÜ BİZLERİN

MÜCADELESİ, YAZMAYA ÇALIŞTIĞIMIZ MAKALELERLE KİTAPLARIMIZIN YAPAMADIĞINI ÖYMEN'İN KONUŞMASI GERÇEKLEŞTİRMIŞTİR. ÖYMEN KEMALİZM'İN FAŞİST EKOLÜNDEN YETİŞMİŞ, NAZİZM'İN OKULLARINDA EĞİTİM GÖRMÜŞTÜR. ONUN SÖYLEDİKLERİ KEMALİZM'İN ÖZÜNÜ YANSITMAKTADIR.

BURJUVA RESMÎ İDEOLOJİSİ İLE DÜŞÜNÜP DAVRANMAYA ALIŞIK OLANLAR TARİHTEKİ HÂKİM GERİCİ SINIFLARIN GERÇEKLEŞTİRDİĞİ TÜM İNKÂR-İMHA-ASİMİLASYON POLİTİKALARIYLA YÜZLEŞMEKTEN KORKMAKTADIR. KORKSUNLARI!.

OYSA İNSANIN VE İNSANLIĞIN SOSYAL-EVRENSEL KURTULUŞU BU TÜRDEN YÜZLEŞMELERİ AÇIĞA VURMAKTAN VE ONLARLA HER AÇIDAN HESAPLAŞMAKTAN GEÇİYOR.

DEVRİMCİLERİN, MARKSİSTLERİN 37-38 KATLIAMINA BU YÖNTEMLE BAKIŞI SEBEPSİZ DEĞİLDİR.

BURADA "SOL CENAHIMIZA" DA BİR ÇİFT SÖZÜMÜZ OLMALI. ÇÜNKÜ, MEVCUT SOL AYAĞINI BASTIĞI COĞRAFYANIN NE TARİHİNİ, NE COĞRAFYASINI, NE KÜLTÜR VE GELENEKLERİNİ, NE DİNİNİ, NE İNANÇ SİSTEMİNİ DOĞRU DÜRÜST BİLMEKTEDİR. BİLMEYİĞİ VE KENDİ İNSANLARINI TANIMADIĞI İÇİN TUTARLI BİR POLİTİKA ÜRETEMEMEKTEDİR.

ORİJİNAL SINIF VE EMEKÇİ HALKLAR GERÇEKLIĞİ ÜZERİNE OTURTULMUŞ, SENTEZE KAVUŞMUŞ PROJELERE SAHİP OLAMADIĞI VE DE İKTİDARA YÖNELİK BİR PROGRAMI ÜRETEMEYİŞİ YÜZÜNDEN SİSTEMİN BASKI VE TERÖRÜNÜ KIRIP AŞAMAMIŞTIR.

SAHTE MÜSLÜMANLARIN, SAHTE SOSYAL DEMOKRATLARIN, HATTA SAHTE SOLLARIN, NAYLON KOMÜNİSTLERİN POLİTİKALARI YÜZÜNDEN FUKARA MÜSLÜMAN CANLARIMIZ ULUSLARÖTESİ TEKELCİ SERMAYEYE KÖLECE BAĞIMLI AKP'NİN ETKİ ALANINA KOLAYLIKLA GİRMİŞTİR.

HER TÜRDEN SAHTE POLİTİKALARIN GÜNÜMÜZÜN SINIFLAR MÜCADELESİNDE CİLASI DÖKÜLMEKTEDİR.

TEKEL DİRENİŞİNDE DE GÖRÜLDÜĞÜ GİBİ "SOL CENAHIMIZ" İŞÇİ SINIFI VE EMEKÇİ HALKLARIMIZIN HAKLI TALEPLERİYLE AYAĞA KALKIŞINDA DA ETKİLİ OLAMAMIŞTIR.

TEKEL İŞÇİSİ DİRENİŞİYLE AKP'NİN "AÇILIM" POLİTİKALARINI AÇIĞA VURMUŞTUR. TÜRK, KÜRT, ARAP, ERMENİ, LAZ, ÇERKES, RUM, MÜSLÜMAN, HİRİSTİYAN, ALEVİ VE SÜNNİ KÖKENLİ PROLE-

TARYANIN SINIFSAK ÇIKARLARININ BİR OLDUĞU BU DİRENİŐTE BİR KEZ DAHA SOMUTLAŐMIŐTIR.

HALKLARIN KARDEŞLİĞİNİN NASIL GERÇEKLEŐECEĐİNİN İŐA-RETİNİ DE VERMİŞTİR.

“SOL CENAHTAKİ” BU POLİTİKASIZLIK GEÇİCİ BİR DURUMDUR.

İRADİ VE SİSTEMLİ MÜDAHALELERLE MUTLAKA AŞILACAKTIR.

BİR ANI İLE SÖZÜMÜ BAĞLAMAK İSTİYORUM:

YİNE BU TÜRDEN BİR FUARDAKİ PANEL-SÖYLEŞİ ETKİNLİĞİMİZ-DE YAŐLİCA BİRİ YANIMA GELDİ VE ŐUNLARI SÖYLEĞİ: “BAK ARKA-DAŐ, YAŐINI BAŐINI ALMIŞ, 80’İNE DAYANMIŐSİN. BU İŐLERLE ARTIK UĐRAŐMA, BU MEMLEKETTE “3M”YE ASLA DOKUNULMAZ. YANİ; MUHAMMET MUSTAFA, MUSTAFA KEMAL VE MÜLKİYETE DOKUNULMAZ. VAZGEÇ BU İŞLERDEN.”

EVET BU ZAT BİR BAKIMA HAKLIYDI. “3M”LER KANUNLA, KEYFİ VE FİİLİ İNFAZ YÖNTEMLERİYLE ANCAK KORUNUYORDU. BİZİMKİLER DE BU YÜZDEN BÜYÜK BEDELLER ÖDÜYOR, ÇEŞİTLİ KIRIM VE KIYIMLARDAN GEÇİYORDU(K).

BU SÖZLERİ SÖYLEYEN ZAT ÖĞRENCİ GENÇLİĞİNDE BELİNDEKİ SİLAHIYLA EPEYCE DAĞDA DOLAŞMIŞ, SONRADAN SİSTEMİN NİMETLERİNDE YARARLANMIŐ, “HİDAYETE ERMİŐ” VE MİT’TE GÖREV ALMIŞ BİRİYDİ.

“İYİ MİT’Çİ, KÖTÜ MİT’Çİ” OYUNUNDA AKLI SIRA “İYİ MİT’Çİ” ROLÜNÜ OYNUYORDU.

BİZLER, NE MUHAMMET MUSTAFA’YA, NE MUSTAFA KEMAL’E VE NE DE MÜLKİYET HAZRETLERİNE KEM SÖZ ETMİYORUZ. GÜNÜMÜZDE BU TÜRDEN İŞLERİ ÇEŞİTLİ KIRIM VE KATLIAMLARDA ELİ DEVRİMCİ İNSAN KANINA BULAŞMIŞ OLANLAR YAPMAKTADIR.

BİZLER HAKLI GEREKÇELERİMİZLE BİLİMSEL ÖĞRETİYE DAYALI, HAYAT VE

MÜCADELENİN DE DOĞRULADIĞI GÖRÜŐLERİMİZLE, İNSANIN VE İNSANLIĞIN SOSYAL-EVRENSEL KURTULUŐUNA AİT DOĞRULARIN BU COĞRAFYADA YEŐERMESİNİN, HAKİKATİN-DOĞRULARIN KAVGASINI VERMEKTEYİZ.

İŞTE YAŞADIĞIMIZ HAYAT. A’DAN Z’YE KADAR ÇÜRÜMÜŞ VE ÇÖZÜLMÜŐ BİR SİSTEM. İŞTE KAPİTALİST ANARŐİ. İŞTE DEJENERE VE ARABESK BİR TOPLUM, AVANTALAR VE YAĞMALAR DÜZENİ, KEMALİZM’İN ESERİ İŞTE BUDUR.

“3M” DİYE SÖZE BAŞLAYANLARIN KARŞISINA BİZLER DE ÖZEL-
LİKLE 15/16 HAZİRAN DİRENİŞİ VE HAPİSHANEDEKİ ÇEŞİTLİ MAVRA-
LARIMIZDA “3K” YANI “KIZILBAŞ-KÜRT-KOMÜNİST” DİYE SÖZE BAŞLI-
YORUZ. ALEYHTEKİ PEK ÇOK FAKTÖRE RAĞMEN, SÖMÜRÜSÜZ, SI-
NIFSIZ, SINIRSIZ, EŞİTLİKÇİ VE ÖZGÜRLÜKÇÜ ADİL BİR DÜNYA KU-
RULANA KADAR DA BU YOLDA DEVAM EDECEĞİZ.

GÖÇE ZORLANMIŞ, GÖÇ ETMİŞ, İRADEMİZ DIŞINDA SOYADIMIZ
BİLE “ÖZTÜRK”LEŞTİRİLMİŞ BİR SÜRECİN İNSANI OLARAK BUNLARI
DİLE GETİRİYOR VE SİZLERLE PAYLAŞMAK İSTİYORUM. YANI SINIF-
SAL, İDEOLOJİK, KİMLİK VE KİŞİLİĞİMİZE YAKIŞAN GÖREVİMİZİ YERİ-
NE GETİRİYORUZ.

ANADOLU COĞRAFYASINDA, DERSİM'DE, AMED'DE, YAKIN DO-
ĞU'DA TÜM DÜNYADA ÇEŞİTLİ KIRIM VE KIYIMLARDAN GEÇİRİLEN
TÜM EZİLEN VE SÖMÜRÜLEN HALKLARIN ANISINA EBEDİ SAYGI, İN-
SANA KIYANLARA DA BİNLERCE LÂNET DİYEREK SÖZLERİMİ BİTİRİ-
YORUM.

DİNLEDİĞİNİZ İÇİN SAĞOLUN.

* KOLEKTİFİMİZ'İN 24 NİSAN 2010 TARİHİNDE 15. İZMİR KİTAP FUARI'NDA
DÜZENLEDİĞİ 'KIZILBAŞ-DERSİM 37 - 38 KATLIAMI VE POLİTİKA' KONULU PANEL-
SÖYLEŞİ'DE SIRRI ÖZTÜRK'ÜN KOLEKTİFİMİZ ADINA YAPILAN KONUŞMASININ
TAM METNİDİR.

Not: S. Ö.nün Kolayca Okumak Amacıyla Majüskül Olarak Kaleme Aldığı Bu
Metni Aynen Vermeyi Uygun Buluyoruz (**S. P.**)

1 Mayıs 2010 Eylemlerinden Notlar

İşçi Sınıfının Sendikal ve Siyasal Birliği Gerçekleşemiyorsa...

1 Mayıs 2010 nihayet “özgürce” Taksim Meydanı'nda kutlandı.

1977 yılında Taksim Meydanı'nda gerçekleştirilen 1 Mayıs kutlamalarının coşkusu ve heyecanı o denli yüksekti ki, bu durum dönemin Belediye Başkanı demokrat ve iyi insan Ahmet İsvan'ı da çok etkilemişti. Yaptığı konuşmada “*Böylesine görkemli bir eylemden sonra bu meydanın adı artık 1 Mayıs Meydanı'dır.*” demek ihtiyacını hissetmişti. Ahmet İsvan türünden demokrat bir belediye başkanı İstanbul'a bir daha gelmemişti. Günümüzde proletaryanın yoğun olarak bulunduğu kentlerdeki belediye başkanlarının çoğu AKP'lidir. Onlar da diğer burjuva partilerindeki kardeşleri gibi sistemin mantığına göre “malı götürmektedir.”

1977'den bugüne geçen 33 yıl boyunca ilerici, demokrat, devrimci, sosyalist ve Marksist “cenahımız” kimi haklı gerekçelerle her 1 Mayıs tarihi geldiğinde başat hedef olarak 1 Mayıs kutlamalarında Taksim Meydanı'nı işaretlemeye başladı. Tarihsel, sosyal-sınıfsal açılardan bu hedef göstermede elbette bir haklılık vardı. Fakat Taksim Meydanı'nı fethedebilmek için en azından bir yıl öncesinden tutarlı bir işçi-kitle çalışması yapılmalıydı. Bu türden bir çalışmayı yapmaya aday sendikal ve siyasal bir örgütlenme ise memlekette yoktu. Henüz oluşturulamamıştı.

Mevcut Sol gruplar 1 Mayıs'ı çeşitli niyetlerle kutlamaya çalışmaktadır. İşçi sınıfının enternasyonal birlik-dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs bu memlekette daha çok mücadele yönüyle hatırlanmaktadır. T. C.nin kuruluşundan bu yana 1 Mayıs'ların öteki ayağı olan birlik ve dayanışma gölgede kalmıştı.

İlle de “Taksim” nakaratıyla idare-i maslahatçılık yapan, işçi-kitle, köylü-kitle ve gençlik-kitle çalışmalarından uzak kimi “sol” gruplar kendilerine Marksist açıdan yapılan öneri, uyarı ve eleştirileri hiçbir zaman anlamamış ya da anlamak istememiştir. Burjuvazinin işçi sınıfının sendikal ve siyasal birliği konusundaki bunca yıllık uyguladığı baskısı ve terörü de bu yüzden ne geriletebilmiş ve ne de aşılabilmiştir.

Günümüzün devlet teknelci kapitalizmi işçi sınıfı ve emekçilerin sendika kurma, toplu iş sözleşmesi ve grev yapmasını resmen ve fiilen ya-

sakladığı için bu düzeyde palazlanıp gelişmişti. İşçi sınıfının sendikal ve siyasal birliğinin resmen yasaklanmasıyla rahat bir nefes almıştı. Yerli burjuvazi önce tarım ve ticaret burjuvazisi, ardından mali sermaye olarak gelişmişti. Finans oligarşisinin gelişip güçlenmesi geç de olsa güç olmamıştı. Günümüzdeki finans kapital artık uluslararası tekelci sermayenin yerli bir ortağı-işbirlikçisi ve taşeronu olmayı becermiştir.

Burjuvazi, yaşanan her krizin akabinde artı-değer sömürsünü katmerleştirip tahkimat üzerine tahkimat yapmaktadır, yağmalar ve avanterler ülkesinde tabiri caizse gününü gün etmektedir.

Bir kez daha üstüne basa basa söylemek durumundayız: Devlet eliyle beslenip geliştirilen burjuvazinin bu “becerisi” işçi sınıfının sendikal ve siyasal birliği davasına cezaî, hukukî, fiilî ve keyfî ağır darbeler vurmak suretiyle gerçekleşmiştir.

Bu yüzden işçi sınıfı ve emekçi halklarımızın burjuvaziden daima bir alacağı vardır. Her kütleli çıkışın haklı bir gerekçesi vardır. Devrimciler, Komünistler bu türden kütleli çıkışların sınıfsal bileşimine ve taleplerine göre hareket ederler. Ol sebepten ötürü işçi sınıfı ve emekçi halklarımızın talepleriyle ayağa kalkması, hak arayışı, isyan etmesi, grev ve direnişlerde bulunması anasının ak sütü gibi helâldir, meşrudur, yasalır.

Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana, özellikle de 1 Mayıs’larda kütleli çıkışlarıyla taleplerini dile getiren insanlarımıza daima baskı ve terör uygulanagelmıştır. Politikacılar, askerler, polisler, vali ve emniyet müdürlerinin, “derin” ilişkileriyle, işçi ve emekçi halk düşmanı kimlikleriyle elleri daima devrimci insan kanına bulaşmıştır.

Sınıflar mücadelesi keskinleştiğinde devlet tekeli kapitalizmi kütleli çıkışları engellemek, bu mümkün değilse pasivize etmek yolunda daima şiddete başvurmuştur. Devlet terörü devrimci şiddet yöntemlerinin gündeme gelmesini hazırlamıştır.

Bir zamanlar “solcu” olup da devlet terörü karşısında “süngüsü düşen” üniversite okumuş küçükburjuva avantürüye takımı burjuvazinin kendilerine sunduğu kimi “olanak ve bulanak”larla sisteme yardımcı olmuş, sistemin ayakta kalabilmesine “sol”dan payanda olmuştur.

Sınıflar mücadelesinin inişli-çıkışlı sürecinde sendikal ve siyasal mücadeleler de buna paralel olarak hem gelişme göstermiş hem de darbe almıştır.

Sendikal ve siyasal hak ve özgürlüklerimizi her koşulda kullanışımızda bu haklarımız daima çeşitli kısıtlamalarla ele alınmış, üstümüzdeki faşist-faşızan yöntemler eksik olmamış, her kütleli çıkış sistemin baskı ve terörüyle karşılanmıştır.

Günümüzde de sendikal ve siyasal özgürlüklerimiz yerli ve arabesk burjuvazimizce baskı ve tehdit altındadır. Bu durumun işçi sınıfı ve emekçi halklarımızın talep ve ihtiyaçlarına göre değişip dönüşebilmesini sınıflar mücadelesi belirleyecektir.

İşçi sendikalarımız çok parçalıdır. İşlevsizdir. Sendika konfederasyonları birer devlet sendikasına dönüşmüştür. Burjuvaziye hizmet yarışındaki “uzman” kadrolar sendikacı kâhyalarla birlikte devlet sendikacılığını pekiştirmenin yolunu tutmuştur. Sendika bürokrasisi ile işçi aristokrasisi işçi sınıfı ve emekçilerin ekonomik ve demokratik haklarının önünde, sokağın ağzıyla ifade edilecekse; birer kâhya derekesine dönüşmüş ise bundan “Sol Cenahımız” da sorumludur. Bu durum dolayısıyla devlet tekelci kapitalizminin daha fazla artı-değer sömürüsüne imkân tanımaktadır.

İlerici, demokrat, devrimci, sosyalist ve Marksist “cenahımız” da tıpkı sendikalarımız gibi çok parçalı ve işlevsizdir. “Sol Cenah”taki anlamsız bölünmeler, gerekli ayrışma ve bütünleşmelerin gerçekleşemeyişi sisteme alternatif **Kurum** ve **Araç**larımızın üretilmesine engel olmaktadır.

AKP iktidarının karşısında iktidar perspektifli politika üretecek birleşik, güçlü, güvenilir ve donanımlı bir **İSP** ya da **KP** yoksa, işçi sınıfının sendikal ve siyasal birliği bir türlü gerçekleşemiyorsa, sistemin üzerimizde “rahatlıkla” uygulayageldiği baskı ve terör devam edecek demektir.

Devrimcilerin, Komünistlerin görevi; geçici bir durum olmasını dilediğimiz bu sürecin iradi müdahalelerle aşılabacağı bilincini yetkinleştirmektir.

1 Mayıs 2010 Tarihine Nasıl Gelindi?

1 Mayıs 2010 tarihinde gezegenimizde küresel bir kriz yaşanmaktaydı. Uluslarötesi tekelci sermayenin dayattığı projeye kölece angaje “ılımlı İslâm” (Sahte Müslüman) AKP iktidardaydı. Kitleler “Laikçi-Şeriatçı” türünden sahte bir gündem ile oyalanmak isteniyordu. Genel anlamıyla halkımız emperyalist-kapitalizmin NATO’cu politikalarının sonucu

işsizlik, pahalılık cehenneminde yanıyordu. Kütleler haklı talepleriyle sokağı denemekteydi. İşçi-Kitle, Köylü-Kitle ve Gençlik-Kitle çalışmaları giderek yaygınlaşıyordu. Kriz nedeniyle işten atılmalar milyonlarca ifade edilmeye başlandı. Özelleştirmelerle, sendikasız, sigortasız, güvencesiz çalıştırmalarla, “yeni” ve sömürüyü artıran üretim yöntemleriyle kimileri ha bire zenginleşiyor, işçi sınıfı ve emekçiler de giderek yoksullaşıyordu. Kirli ve haksız savaş devam ediyordu. Devrimci hareketin birimlerinden 14 bin insanımız F Tipi hapishanelerinde tutsaktı. Sosyal muhalefet dinamiklerinden İşçi Sınıfı Hareketi, Sosyalist Hareket, Emekçi Kadın Hareketi, İlerici-Devrimci Gençlik Hareketi, Kızılbaş-Alevi Hareketi, Kürt Ulusal Özgürlük Hareketi, Fukara Müslümanlar, yoksul köylülük hem hoşnutsuzdu hem de yeni arayış ve yönelişlerle, haklı talepleriyle giderek politikleşiyordu. Sağlı “sol”lu burjuva partileri uzlaşırlar çelişki ve çatışkılarıyla “demokrasi, cumhuriyet, anayasa, hukuk vb.” gündem maddeleriyle âdeta “meydan muharebesi” veriyordu. Bu türden “meydan muharebesi” bir türlü nihai sonuca erdirilmiyor, tarafların kavgası karakolda bitmiyordu. Kriz karşısında bunalan kitlelerin öfkesi sahte gündemlerle bir türlü oyalanamıyordu. “Kürt ve Kürdistan Sorunu” bir türlü çözüme kavuşturulamıyordu. “Açılım-maçılım” saçmalıkları kitlelerin öfkesini gidermeye yetmiyordu. PKK ve BDP’nin son derece esnek (Kürt ve Türk burjuvazisini rahatlatan) ve geri adım atan “barış-demokrasi-halkların kardeşliği” türünden politikalarına rağmen, “İç Savaş” koşulları sürdürülmek isteniyordu. Çete-Mafya-Kontrgerilla üçlüsüne “yeni” düzenlemeler getirilerek “Derin Devlet” daha da tahkim ediliyordu. Burjuva diktatörlüklerinin sebep olduğu tüm haksız ve kirli savaşların, iç savaşların iki türlü sonucu vardır: Güçler dengesine göre, savaşın sonucunda sermayenin diktatörlüğü daha kurumsal biçimlerde iktidarını perçinler ya da siyasal-sosyal devrim süreci işbaşı yapar. T. C.de olanlar ise, arabesk bir durumdur. “Demokrasi, anayasa, hukukun üstünlüğü” palavralarıyla ne açık faşizm, ne de devrim!.. Hiçbir burjuva partisi, bu türden arabesk bir durumla iktidarını sürdüremez.

İktidar partisi AKP ABD-AB’nin desteği ile tekelci sermayenin “yüksek” çıkarlarını koruyor. AKP karşısındaki CHP ve MHP gibi ırkçı-gerici-milliyetçi partilerin iktidara gelme şansları da yoktur. ABD-AB-TUSİAD günümüz güçler dengesi içinde bu partilere yakın durmamaktadır. AKP çeşitli burjuva eğilimlerinin bir koalisyonu olarak henüz dağılmamıştır. Sağlı “sol”lu burjuva partileri karşısında tarihsel haklılıklarıyla iktidara al-

ternatif bir **İSP** dışında gerici AKP ile boy ölçüşüp hesaplaşacak başka bir kurum ve güvence yoktur.

Bir yandan işçi sınıfı-emekçiler ve öteki sosyal muhalefet dinamiklerinin haklı talepleri, tüm kütlese çıkışlar ve özellikle de TEKEL Direnişi, diğer yandan kangrene dönüşmüş Kürt halkının talepleri ve eylemleri burjuvaziyi sıkıştırırken daha fazla devlet terörü uygulayamayacağını AKP iktidarına hatırlatmıştır. AKP “gerici reform” dahi yapamaz bir duruma gelmişken kitlelerin talepleri karşısında çeşitli demagogjilerle sürrekli gündemi değiştirmeyi denemektedir. Artık “konsept” değişmiş ve kütlese çıkışlarda teknelci-militarist-polis devleti kimliğini maskeleyen yolunu seçmiştir.

Haklı gerekçelerimizle soruyoruz: Acaba “Sol Cenahımız” ne zaman “konseptini” değiştirecektir?

T. C. devleti 35 yıllık “İç Savaş” koşullarında 50 bin, keyfi ve fiili infazlarda 17 bin insanımızın kaybının hesabını veremez bir duruma gelmiştir. Hak-hukuk ihlalleri, işkence, göç-göçe zorlama, avantalar-yağmalar düzeninde yolsuzluk, rüşvet, iltimas, emniyeti kötüye kullanma vb. adi suçlarıyla sistem çözüldükçe çözülmektedir. Anayasalar, yasalar deline deline kevgire dönmüştür. Düzenin tüm kurumlarının A’dan Z’ye kadar çürümüş olduğu net biçimde görülmüştür.

İşçi sendikaları (Türk-İş-DİSK-HAK-İş) ile Kamu sendikaları (KESK-KAMUSEN-MEMURSEN) bir yandan alttan gelen baskılara daha fazla direnemeyeceğini, diğer yandan devletle olan uzlaşmacı kimliğinin daha fazla üstünü örtemeyeceklerini anlayarak “1 Mayıs’ta Taksim Meydanındayız” şiarını atmak durumunda kalmışlardır.

“Sol Cenahımız” da ise; örgütsel güvencelerinden uzak konumuyla ve de öznel yaklaşımlarıyla da olsa sisteme karşı kendi meşrebince bir mücadele içinde olmuştur. Her şeye rağmen AKP bu koşullarda ilerici, demokrat, devrimci, sosyalist ve Marksist “cenah” üzerinde artık uzun boylu baskı ve terör uygulayamayacağını görmüştür. Şu andaki konjonktürün gereklerini burjuvazi gayet iyi anlamıştır.

Cumhurbaşkanı, başbakan, vali, emniyet müdürü ve medya 1 Mayıs’ı kendi ideolojik-sınıfsal konumlarına göre yorumlayarak yanlarına çekmeye çalışıyor. Sağlı “sol”lu burjuva partileri ve TUSİAD büyük bir ikiyüzlükle 1 Mayıs’a destek sunuyor!

Demek ki, her kütlese çıkışta ve 1 Mayıs’larda kan dökmeye alışkın burjuvazi işçi sınıfının haklı taleplerini artık bastıramayacaktır.

Burjuvazinin sınıf ve tarih bilinci konusundaki bilinci, umuyoruz “Sol Cenahımızı”da etkileyecektir.

AKP'nin 1 Mayıs kutlamalarının Taksim Meydanı'nda yapılmasına “izin veriş” bir lütuf ya da başış değildir. Asla. Bu konular üzerine başbakanın, vali ve emniyet müdürünün, medyanın beyanları nesnel gerçekliği yansıtmamaktadır.

Gerek 1 Mayıs eylemleri için, gerekse sendikal ve siyasal özgürlüklerimizi kullanırken ağır bedeller ödenmiştir. Devlet “geri adım” atmaya zorlanmıştır. AKP iktidarı; kütleli çıkışların 1970 - 15/16 Haziran Direnişindeki gibi yaygınlık göstermesinden, kitlelerin iktidar talepleriyle öne çıkmasından ve de sahte gündemlerle daha fazla oyalanamayacak oluşundan korkmuştur. Korksunlar!..

AKP iktidarı kapitalist anarşinin, devletin devamını sağlamak için “sol”dan devşirme liberal “sol” aydınların aktif desteğine ihtiyaç duymuştur. Çünkü AKP’de liberal “sol” aydınlar gibi “yetenekli” teorisyenler yoktur. “Demokrasi” ve “Hukukun üstünlüğü” zokasını allayıp pullayarak kitlelere yutturacak kadrolardan yoksundur. Başbakanın bu konular üzerindeki demagojileri ise iktidarda kalmaya yetmemektedir.

Özetlersek; 1 Mayıs 2010 sürecine böylece gelindi.

1 Mayıs 2010 Eylemini Sendikalar ve

Sol Örgütler Nasıl Örgütledi?

Eylemlerdeki Görüntüler Neyi İşaretliyordu?

Sendikacılığı kötü bir meslek olarak seçenlerin elindeki sendikalar “devlet sendikası” görünümünün çirkinliğini gidermek istiyordu. İşçi ve Memur sendikalarının tümünün tabanında iyi niyetli, samimi, inançlı, özverili, militan ve birlik için dövüşmeye aday büyük bir kütlev her zaman bulunmaktadır. Bu kütleli basıncı hiçbir zaman sendika merkez kongrelerine yansıtılmıyordu. Çünkü işçi sınıfının sendikal ve siyasal birliğinin en büyük düşmanı çeşitli “sol” siyasî akımlar çeşitli kombinezonlarla, ilkesiz ittifaklarla tabandan gelen ilerici basıncı “rahatlıkla” kuşatabiliyordu. Tabanın haklı taleplerini sendika şube kongrelerine taşıyanların ise sendika kurullarında temsil edilmesi böylelikle fiilen engelleniyordu. Devlet de bunun böyle olması için trenin makasını birilerine rahatlıkla açmakta bir sakınca görmüyordu. Sesi ve soluğu daha sendika şube kongrelerinde kesilen tabandan gelen basınç hiçbir zaman sendika ge-

nel kongresine taşınamıyordu. Sendika bürokratları işçi aristokratlarından devşirdikleri kadroları aralarına alıyordu. Onlar da çok geçmeden hemen sınıf değiştiriyor, bond çantaları, laptopları, kılık kıyafetleri, özel yaşamları ve lafazanlıklarıyla içinden geldikleri sınıfın başına belâ kesiliyordu. “Uzman” denilen üniversite okumuş yarım aydınlar da sendikacıların cehaletini bilgi kırıntılarıyla örtmeye çalışıyordu. Devlet sendikacılığı böylece “malı götürüyordu.” Meslek örgütlerindeki işleyişler de bundan farklı biçimlerde değildi.

- Sendikacıların işçi kütlesini bilinçli tercihleriyle 1 Mayıs Alanı'na getirmedikleri görüldü.
- Sınıf bilinçli ve bir siyasî eğilime sempati duyan ya da örgütlü olan işçiler kendi sol gruplarıyla katılmıştı 1 Mayıs'a.
- AKP siyasal-ekonomik krizin boyutlanmasından, “Laikçi-Şeriatçı” sahte gündeminin Proletarya-Burjuvazi temelinde ayrışıp bütünleşmesinden, ayrıca kütleli çıkışların yaygınlaşma istidadı göstermesinden korkuyordu.
- AKP'nin sınıfsal korkusu nasıl giderilecekti? “Çantada keklik” misali sendikacıları (devlet sendikalarını) öne çıkarıp, onların denetim ve sorumluluğunda bir 1 Mayıs'ın kutlanmasına izin vermekle!..
- Sendikacılar nitelik polislin arama-denetim yerlerinde de görev aldı. Hiçbir “sol” eğilim de kalkıp: “Üstünüzü aratmayın!” deme cüretini gösteremedi. Kitleler polis-sendikacı denetiminden geçip Taksim Alanı'na girmeyi yeğledi!..
- 1 Mayıs etkinlikleri işçi sınıfının sendikal ve siyasal birliği gibi temel bir sorunun gerekleri yerine getirilmeden gerçekleştiriliyordu.
- TEKEL ve İtfaiye işçilerinin de aralarında bulunduğu ve direnişteki işçilerin bağımsız platformunun sendikacıların denetimindeki kürsüye fiilî olarak bir süreliğine de olsa el koyulması, Türk-İş başkanının konuşmasını engellemesi ve oluşturduğu yuhananması mitingin havasını değiştirdi. Bir sendikacı kürsüden düştü ve kolu kırıldı. Türk-İş başkanı kürsüden ve saldırıdan canını zor kurtardı ve can havliyle sığındığı AKM'nin arka kapısından zorlukla kaçırıldı.
- Devlet sendikacılığı fiilî müdahale ve zora başvurarak değiştirilemiyordu. Bu mesele tabanda tutarlı bir İşçi-Kitle çalışması gerçekleştirilerek aşılacaktı. İşçi sınıfının sendikal ve siyasal birliğini devletle uzlaşıp engellemeye çalışanların kürsüden indirilmesi, kollarının kırılmasına neden olunması konusu tartışmaya açık bir konuydu.

- “*Gün Gelecek Devran Dönecek*” ve tutarlı İşçi-Kitle çalışmaları sonucunda görünen odur ki: İşçi sınıfı yarın kendiliğinden örgüt kurup işçi sınıfı ve sosyalizm adına (!) ahkâm kesip hareket eden örgüt / partilere de aynı muameleyi yapacaktır. Bir türlü tedavi görmeyen “örgütler anarşisi” hastalıklarımıza bakınca “Ne de iyi olur” demekten kendimizi alamıyoruz!
- İlerici, demokrat, devrimci, sosyalist ve Marksist “Cenahımız” bağımsız sınıf temelinde ayrışıp, buluşup bütünleşmelidir. Bu bütünleşmenin adı ve adresi de bellidir: ***Komünistlerin Birliği Çatısı***.
- Bireyci, benmerkezci ve “benim, benden sorulur, bana biat edin” zortlamaları dışında hiçbir özelliği olmayan kimi “sol” gruplar sistemin kendilerine sunduğu -uygun bulduğu- bir düzenlemeye baştan-kara biçimde “eyvallah” diyerek fit olmuştu. Bu anlayışta olanların -yani kendiliğinden örgüt kurup parti çağrışımı yapanların- devlet destekli sendikaların emrine girmesi, onların yaptığı parti çağrışımını çürütmeye yetiyordu.
- 1 Mayıs’ta örgütler vardı. Eylemi nihai amacına taşıyacak, kolektif akı-bilinci ve eylemi örgütleyecek, kurmaylık görevini yerine getirecek olan birleşik, güçlü, güvenilir ve donanımlı bir ***PARTİ*** yoktu.
- *Kolektifimizin* sıkça gündeme getirdiği ve bıkip usanmadan tekrarladığı bu durum 1 Mayıs eyleminde daha da somutlaştı. “Legal” ve “İllegal” örgütlerimiz hakkında verdiğimiz rakamların asla abartılı olmadığı, nesnel gerçekliği yansıttığı açıkça görüldü. Pankartını alan alanlara akmıştı. Zor günlerin devrimci militanlığının yerinin kolay günlerin rehavetiyle yer değiştirdiği görülüyordu!..
- Sistemden zarar görenlerin tümü “yasal” etkinliklere katılmaya daha yatkın olduğu anlaşılıyordu. “Örgütlü” katılımların iki katı “örgütsüz” katılımlar da kimilerini hayli düşündürmüştür. Bu nesnel gerçeklik öznelliğe fena halde bulaşmış kimi örgüt / partileri derinden düşündürürken, “*Kitleler mevcutlara güvenmiyor, partisini arıyor, bu parti de biziz!*” diyerek kendi hanelerine “olumlu” bir puan düşürenler de çıkıyordu.
- Sendikal ve siyasal alanlardaki liberal ve laçka ilişkilerden, bölünüp parçalanmalardan hiç kimsenin rahatsız olmadığı anlaşılıyordu.
- Her siyasî eğilim “Kendine Müslüman’dı ve kendi amentüsünü okuyordu!..”

- Kolektif 1 Mayıs talepleri yerine her grubun kortejinde kendi duruşunu, ajitasyon ve propagandasını ifade eden pankartı ve sloganları dile getiriliyordu.
- Kolektif amaç ve niyetleri yansıtmayan pankartların yürüyüş kollarında birbirine asla karıştırılmamasına özen gösteriliyor, fakat bu flamlarla bayraklar Taksim Anıtı'na asılırken ister istemez birbirine karışıyordu.
- 1 Mayıs İşçi Sınıfının "Birlik" günü konusunda mevcut "sol" grupların daha çok fırın ekme yemesi gerektiği anlaşılıyordu.
- Taksim Anıtı'nın hangi anlama geldiğinin farkında dahi olmayanların, bu davranışlarıyla büyük bir "örgütsel doyum" kavuştuğu anlaşılıyordu.
- Oysa burjuvazi bu anıtın çevresindeki çakıl taşlarını toplayarak "taş atan çocuklara" bir yenisini katmak istemiyordu.
- 30 binlik güvenlik güçleri, panzerler vb. "hini hacette" görevlerini yerine getirmek üzere ara sokaklarda konuşlandırılmıştı.
- Burjuvazi Taksim Meydanı'na çok büyük bir T. C. bayrağı çekmeyi ve bayrak direğine de gres yağı sürmeyi ihmal etmemişti!..
- Sistem "Sol Cenahımıza" T. C. bayrağı altında ve istiklâl marşı ile başlaması düşünülen bir 1 Mayıs kutlaması yaptırıyordu.
- Sistem aynı zamanda 1 Mayıs marşı, çeşitli devrimci marşlar ve Enternasyonal marşının çalınıp söylenmesine de arabesk bir zihniyetle karşı çıkamıyordu. Anılan marşların işçiler tarafından değil de, her türlü gericiliğe teşne kimlikleriyle Timur Selçuk vb.leri yönetimindeki bir şöretler korusu tarafından "nostalji konseri" havasında söylenmesine de özen gösterilmişti. Buna da tepki gösteren yoktu, bilakis bu tür "liberal" gösteriler devrimci gruplar da dahil olmak üzere istisnasız her cenahta büyük beğeni topluyordu.
- Yürüyüş kollarında ve daha çok gençlik temeline dayalı gruplarda büyük bir coşku ve heyecan gösterisi vardı.
- Alanda ise sendikacıların konumunu yansıtan biçimde ne coşku ne heyecan ne de devrimci direngen bir ruh vardı. 1 Mayıs anlamını katan en anlamlı hareket bağımsız sınıf tavrını mücadelenin her alanında gösteren tüm küçükburjuva ve burjuva sosyalistleri peşinden sürükleyen direngen TEKEL ve İtfaiye işçilerinin sendika kitlesinin sembolik bir bölümünü 1 Mayıs'a taşımayı uygun gören sendikacıların bürokrasisinin 1 Mayıs kürsüsünü dar etmesidir.

- Sendikacıların Alan'a girdikten sonra, "harç bitti yapı paydos" zihniyetiyle Alan'ı hızlıca terk ettiği görüldü. Belli ki sendikalar işçilerin bu ortamdan oksijen almasını engellemek istiyordu.
- Üç yürüyüş kolundaki gruplar sendikalardan 5-6 saat sonra, bazıları da eylem soğuyup dağıldıktan sonra Alan'a girebilmişti.
- 1 Mayıs'ta "renklerin dili"ni de herkes kendi sınıfsal duruşuna göre anlayıp yorumlayacaktı. Bütün dünyada olduğu gibi Türkiye'de de 1 Mayıs'a damgasını vuran esas renk kızıldı. Ancak alan yine de geçen yıllarda olduğu gibi kimi liberal yazarları pek sevindiren "çok renkli" bir görünüm arz ediyordu. Özellikle kızıl olmayan renklerin sergilenmesi burjuvazinin "akıllı" temsilcilerinin gönlüne su serpmekteydi.
- Kimileri "marksist, leninist, komünist, bolşevik" iddialarıyla ters orantılı masmavi bayraklarıyla ve "amacımız insan", "kapı açtık özgürlüğe" vb. ödpvari sloganlarla süslü pankart ve dövizleriyle yeni legal parti "girişim"lerini ön plana çıkarmaya çalışırken, kimileri de sivil toplumculuktan esinlenen teori ve pratikleriyle uyumlu "turuncu devrimleri" çağrıştıran bayrak ve flamalarıyla 1 Mayıs'ta yerini alıyordu.
- Öte yandan "her kızıl bayrak da devrimin bayrağı değil"di. Özellikle ödp'den ayrıışan ve büyük çoğunluğu Dev-Yol ve Kurtuluş nostalgisini harlamaya çalışan "parti", dergi, kültür merkezi ve dernekler liberal gündemlerini kızıl rengi ön plana çıkarmayı ihmal etmeden sunmaya çalışıyordu. Ödp'den geri kalanlar da Ufuk Uras'ın yolunu ayırmasından sonraki "*bundan sonra daha anti-kapitalist, daha anti-emperyalist olacağız*" şeklindeki açıklamalarına uygun görüntü vermeye çalışarak "daha az sulu" bir tarzda 1 Mayıs'a gelmeyi tercih etmişti. Bu tabloya bakınca insan düşünmeden edemiyordu: Bu kadar "devrimci ve sosyalist" grubu tek başına bay Ufuk Uras ve küçük ekibi mi kapitalizme, emperyalizme ve teslimiyetçiliğine "daha az karşı" bayrak ve sloganların altında bunca yıl bir arada tutmayı başarmıştı? Bay Uras'a ve "parti olmayan partide" geçirilen onca yıldan sonra en "devrimci, sosyalist ve kızıl" iddialarla yeniden ortaya çıkanlara "aşk olsun"(!) demekten öte elimizden bir şey gelmiyordu. Sözlüklerinde "özeleştir", işçi sınıfına ve devrimci kamuoyuna hesap verme vb. kavramlar yazmayanların yeni keskin devrimci pozlarını, kızılaşan renklerini de ciddiye almak ve samimi bulmak mümkün değildi.

- Sip-”tkp”si, hkp ve benzeri kimi gruplar da “ulusalci”, sosyalşoven demagojiye angaje kimlik ve gündemlerini kızıl renkleriyle işçi sınıfına benimsetmeye çabalayan alışıldık tarzlarıyla dikkat çekmeye çalıştılar. Özellikle sip-”tkp”si geçen yıllarda olduğu gibi tüm Türkiye çapındaki tabanını bir merkezde toplayarak kitleselliğiyle ön plana çıkmaya önem veriyordu ve “*sendikal rekabetin iyice zayıf düştüğü, renksiz ve mesajsız kürsüye işçi sınıfının direnen temsilcileri tarafından “yeter” denerek el konmasının ardından ortaya çıkan “sahipsizlik” ve “boşluk” “1 Mayıs’a yakışmadığı”* gibi ne anlama geldiğini bir tek kendilerinin bildiği bir gerekçeyle mitingin ortasında alanı terketmeyi ve Dolmabahçe’de her zamanki anlayışıyla “*kendi mitingini*” gerçekleştirme yolunu seçecekti. Gerçekte sip-”tkp”si, ödp, halkevleri vb.lerle birlikte TEKEL eylemlerindeki devlet sendikacılığının kuyruğuna takılan utanç verici konumlarının hesabını sendikal bürokrasinin ihanetini teşhir etmek üzere kürsüye çıkan işçilere verecek durumda olmadığı bilinciyle alandan kaçırıyordu. Nitekim birkaç gün sonra halkevleri siyaseti bu konularıyla “işçi” etiketli “film festivali” etkinliklerinde bizzat 1 Mayıs’ta kürsüye damgasını vuran aynı işçiler tarafından teşhir edilmekten kurtulamayacaktı. Gerektiğinde kızıl kalpak takıp “resmî TKP” kurmaktan çekinmeyen kemalistlerin “kazanımlarına sahip çıkanların” işçi sınıfının siyasal ve sendikal birliği mücadelesinin karşısındaki konumları, varoluş gerekçeleri işçi sınıfını burjuva ideolojilerine göre bölmek olan devlet sendikalarından farklı olmasını beklemek boşunaydı. Alan kaçkınılığıyla da bu gerçeği gözden kaçırmak mümkün değildi.
- Kürtlerinde en az devrimci gruplar kadar kalabalık bir kitlesellikle 1 Mayıs’a kendi özgürlük ve özgünlükleri ile katıldığı görüldü. Gezi parkının ağaçları altına çekilen kitlenin 1 Mayıs fotoğraflarının yanında yer almaması belki de sosyalşoven anlayışların ulusallık-sınıfsallık dinamiğinin makasını açmaya çalışanların gönüllerine su serpmiştir. BDP’nin kütlese biçimde 1 Mayıs’a katılması, işçi sınıfı ve sosyalist hareketin yanındaki yerini alması da üzerinde durulacak bir gelişmeydi.
- 1 Mayıs’ın örgütlenme çalışmalarına katılan kimi gruplar ise ideolojik-sınıfsal konumlarına uygun biçimde, kütlese sayılarını on misli abartarak bazı ölçsüz taleplerde bulunmuştu. Örneğin 100 kişilik bir kütleyi ancak Alan’a getirecek bir grup 1000 kişilik bir kontenjan ve telsiz talebinde bulunabiliyordu!..

- Yine sayılarıyla ters orantılı kütlese bir bildiri ve gazete dağıtımına girişen kimi gruplar da kendi dar grup gündemlerinin doğrultusundaki mesajları vermekle meşguldü. Kimi “Taksim’i ilk bizim gündeme getirdiğimizi, yıllardır bizim gündemde tuttuğumuzu niye kabul etmiyorsunuz” diye sitem ederken, kimisi de binlerce dağıttığı gazeteyle “birleşik, devrimci, kitlesel 1 Mayıs’ı BDP örgütlesin” şeklinde bir “çağrıyı” yapıyordu. Sayfalarca yazıda bu çağrının kim tarafından kime yapıldığı (BDP yönetimine mi, BDP tabanına mı, devrimci cenaha mı, hepsine mi yapıldığı yoksa “yapmış olmak” için mi yapıldığı) net olarak belirtilmekten kaçınılmıştı, kaldı ki çoğu gruptan daha kitlesel de olsa kendi kitlesine göre sembolik bir katılımı yıllardan sonra ilk defa 1 Mayıs’a katılan BDP’nin böyle bir iddiadan çok uzakta olduğu ortadaydı. Böyle bir “çağrı”yı yapanlar da işçi sınıfının 1 Mayıs’ı devlet sendikalarının gündeminden koparabilecek potansiyele fazlasıyla sahip olduğunu kavramaktan ne kadar uzak olduklarını belgeliyor ve BDP’nin kitleselliğine faydacı bir şekilde yaklaşmayı deneyenler kervanında yerlerini alıyordu. BDP tabanı işçilerden ve emekçilerden oluşuyordu ancak bütün gündemlere kendi dar grup çıkarlarını geliştirme açısından yaklaşanlar ulusallık ve sınıfsallık dinamiklerini buluşturan uzun soluklu, ilkeli ve tutarlı bir çabaya aday olmaksızın günü kurtaracak sihirli formül peşindeydi.
- Bizzat tanık olan birilerinin DİSK ve KESK’de eylem hazırlık toplantılarında yaşananları yazmasını bekliyoruz. Bunların bilinmesini önemsiyoruz. Çünkü “torbadaki yüzler” buralarda söylenenler ile meydanlara yansıyanları birlikte değerlendirince ortaya çıkıyor!...
- *Kolektifimiz Çalışanları* hangi sendika veya meslekî kuruluşa üye ise orada 1 Mayıs’a katılmayı uygun bulmuştu. “Örgütler Anarşisi” parselasyonuna prim verip, pankart yarışına katılıp onlara eklenmek, işçi sınıfının sendikal ve siyasal birliği uğruna dövüşen Proletarya Devrimcilerine yakışmazdı. Bu türden bir duruş bizlerin işi değildi. Fakat devrimci tarih ve geleneklerimizin uzantısında, yeri ve zamanı geldiğinde pankart ve sloganlarımızla alanlara akacağımız da açıktı.
- İstanbul ve Taksim Meydanı başta olmak üzere 1 Mayıs etkinlikleri tüm illerde ve bazı ilçelerde de yaygın biçimde kutlanmıştı.
- Burjuva basını 1 Mayıs’a katılanların sayısını üçte bir oranında sınırlayarak verirken, kimi grupların ise abartılı rakamlarla böbürlendiği görüldü.

- Basın-yayın faaliyetlerinde, TV.lerde 1 Mayıs görüntülerine büyük yerler verildi.
- AKP lideri R. T. Erdoğan, 1 Mayıs'ın adını dahi değiştirerek tatil günü yaptıklarını, alanlarda kutlanılmasına izin verdiklerini böbürlenerek ifade etmiş olsa da, kazın ayağı asla öyle değildi. Sistem geri adım atmak zorundaydı. Çünkü T.C.nin kuruluşundan bu yana bu memleketin toprakları devrimci insan kanıyla sulanmıştı.
- 1 Mayıslar tarihsel-sosyal-sınıfsal özüne uygun, yani işçi sınıfının enternasyonal birlik-dayanışma ve mücadele günü olarak anılacak ve “an”ın gereklerine göre değerlendirilecektir. Burjuvazinin “1 Mayıs emek ve dayanışma” bayramı gibi “millî” bir söylem olarak değil.

Nasıl Yapılmalıydı?

- 1.5 milyonluk Diyarbakır ilindeki örgütlülük kütlese çıkışlarda, özellikle de NEWROZ kutlamalarında 1 milyon insanımızı seferber edebiliyor ve alanlara taşıyabiliyordu. Modern Proletaryanın kümelendiği 17 milyonluk İstanbul gibi illerde faaliyet gösteren işçi ve memur sendikaları, sol siyasî örgütler, kitle örgütleri, meslek kuruluşlarının da en az Diyarbakır örneğindeki gibi bir kütleyi alanlara taşıma başarısını gösterebilmeliydi.
- Ulusallık-Sınıfsallık dinamiklerinin diyalektik birlikteliği gibi son derece hayatî bir konuya proletaryanın yoğun olduğu illerden anlamlı bir cevap verilemeyişi çok büyük bir eksiklikti.
- İşçi sınıfı ve emekçi halklarımızın haklı taleplerine çok açık ve çarpıcı cevaplar verilebilirdi.
- Kütlese çıkışların kolektif bir mantığı, örgütlenmesi, amacı ve eylemdeki disiplinli hareket edilmesi düşünülebilir ve gerçekleştirilebilirdi.
- Genel Grev, Genel Direniş, Hak Grevi, Siyasî Grev gibi temel haklarımızın önündeki yasal ve fiilî engellerin kaldırılmasına ilişkin kitlelere bilinç taşınabilir, eylemlerde bunun altyapısı oluşturulabilirdi.
- Devlet sendikacılığı, “partiler üstü sendikacılık”, sendika bürokrasisi ile işçi aristokrasisinin işçi sınıfının haklı talepleriyle kütlese çıkışlar karşısında en büyük engel olduğu ve mutlaka aşılması gerektiğinin mesajı verilebilirdi.
- Kendi meşreperince “sol siyaset” yaptığını iddia eden, bağımsız sı-

nif tavrı göstermeyen, kendiliğinden ve “dar grup kültü” ile örgütlenmiş programsız partiler, partisiz programlarıyla kolektif hareketlerin işlevsel olmasını gölgeleyen örgüt / partilere de anlamlı bir mesaj verilebilirdi.

- Sendikalarda, kitle örgütlerinde ve meslek örgütlerinde partililik, partilerinde ise dernekçilik yapan ve böylelikle kütleli çıkışlardaki kolektif adımların atılmasına onulmaz darbeler vuran tüm anlayışlar da açığa vurulabilirdi.
- ABD-AB emperyalizminin sınıfsal ve ideolojik konumu kitlelere anlatılabilmeliydi.
- Küresel krizlerin siyasal-ekonomik nedenleri, yarattığı tahribatlar, işçi-kitle çalışmalarını provoke eden NATO’cu, PENTAGON’cu, CIA’cı, IMF’ci, BD’cı, DTC’ci, Kontrgerillacı, yani işçi ve emekçi halklarımızın baş düşmanı tüm politikalar açığa vurulabilirdi,
- Uluslarötesi tekeli sermayenin kucağındaki sağlı “sol”lu partilerle AKP’nin siyasal-ekonomisi teşhir edilebilirdi.
- Sahte “Laike-Şeriatçı” gündem yerine emek-sermaye çelişmesini, yani hakikî gündemi dayatan konuşmalar öne çıkarılabilmeliydi.
- Kütleli çıkışların omurgasını kırıp zayıflatan, işçi sınıfının sendikal ve siyasal birliği gibi önemli bir konuya asla değinmeyen sendikalara, “sol” örgütlere anladıkları dilde bir uyarı yapılmalıydı.
- Din ve etnisiteye dayalı sahte gündemlerin nasıl aşıldığı TEKELE Direnişi ile görülmüştü. 1 Mayıs etkinliklerinde de bunun somut örnekleri verilebilirdi.
- İşçi sınıfı ve emekçi halklarımıza aşılacak istenen yanılsamalı burjuva propagandaları, özellikle “devlet, demokrasi, cumhuriyet, açılım, hukukun üstünlüğü, anayasa, yasalar, barış ve halkların kardeşliği” gibi konuların hakikî anlamları kitlelere açıklanabilirdi.
- Geçmişle hesaplaşma, sorgulama, somut talepler ve gelecekte izlenecek sınıfsal projeler, özellikle 26 Mayıs 2010 Genel Grev kararı gibi görevler hatırlatılabilmeliydi. Bu görevin yerine getirilemeyişi 26 Mayıs Genel Grevine katılımın nasıl olacağını işaretini de veriyordu.
- Uluslararası işçi sınıfı hareketleriyle buluşma ve dayanışma konusu işlenebilirdi.
- Giderek olgunlaşan sınıfsal saflaşmaları sınıflar mücadelesi temelinde biçimlendirmenin yolları dönebilirdi.

- Yalnızca işçi sınıfı ve emekçi halklarımızı değil, tüm halk tabakalarının desteğini kütlesele çıkışların yanına çekecek çalışmalar öne çıkarılabilirdi.
- Kütlesele çıkışların devlet terörü ile provoke edilmesiyle yaratılan korku ve duyarsızlıkları tedavi edici çalışmalar yapılabilirdi.
- Bu 1 Mayıs'ta da görüldü: İşçi sınıfı, emekçi halklarımız, gençlik, aydınlar özveri, militanlık, coşku ve devrimci heyecanı ile alanlara akmıştı.
- İşçi sınıfının sendikal ve siyasal birliğinin gerçekleşebilmesi için işçi sınıfı mecrasını aramaktadır.
- 1 Mayıs 2010 eylemlerinden çıkardığımız çok yönlü ders ve sonuçlarla bundan sonraki kütlesele çıkışlarda nelerin ve nasıl yapılacağına ipuçlarını görmüş bulunuyoruz. Bu 1 Mayıs'tan sonra işçi sınıfının tüm gücüyle ***İşçi Sınıfının Sendikal ve Siyasal Birliği*** mücadelesine tüm gücüyle yükleneceğini ve bu yolda anlamlı ve ileri adımların atılacağına bazı işaretlerini görüyoruz. İşçi sınıfının akacağı mecrayı hazırlamak Devrimcilerin, Komünistlerin birinci görevidir.
- Eksikli, hatalı, çok problemlili de olsa meşreplerince alanlara akan, tabandaki tüm insanlarımızı direngeliklerinden ötürü selamlıyor ve kutluyoruz. Devrimci kütlesele çıkışların anlamlı, uyumlu ve ileri bir sese dönüşmesinin mücadelesini veriyoruz. Burjuvazinin baskı, terör ve artı-değer sömürüsüne, inkâr-imha-asimilasyon politikalarına karşı uyanık ve hazırlıklı olmanın önemini vurguluyoruz. Bu gerekçelerimizle ulusal-sosyal-sınıfsal ve enternasyonal kurtuluşumuza ilişkin tezlerimizi ve tahlillerimizi eleştirel katkıya muhtaç hâliyle tartışmaya sunuyoruz.

SORUN Polemik

4 Mayıs 2010

1 Mayıs 2010 ve “Laz” Dernekleri

1 Mayıs 2010'un, en azından İstanbul ve Ankara'da yaşayan Laz aydınları açısından farklı geçeceğini, yeni bir başlangıç olacağını ve bunun gelecek yıllar için Türkiye'nin hemen her yerindeki Laz Aydınlarının gözünde de önemli bir örnek oluşturacağını ümit etmişim.

Skidas Arti Pukrik'a: Yaşasın Bir Mayıs

Tabelalarında “Laz” adı geçen, biri İstanbul'da diğeri Ankara'da kurulu iki ayrı derneğin yöneticilerinin, en az bir ay önceden 1 Mayıs'ı İstanbul veya Ankara'da beraber kutlama çalışmalarını planlamak üzere bir araya gelmeleri gerekirdi. İlk olarak bir koro oluşturulmalıydı. Repertuarında ise, öncelikle Lazca 1 Mayıs Marşı ve diğer devrimci marşlar yer almalıydı. 1 Mayıs kutlamaları sırasında taşımak üzere güncel sosyal-sınıfsal konulara ilişkin Lazca pankartlar da hazırlanmalıydı. Emperyalist- kapitalist saldırıya ve çay ve fındık üretimindeki çok yönlü sömürüye de dikkat çeken Lazca bir bildiri Türkçesiyle beraber kaleme alınmalıydı. 1 Mayıs kutlamaları sırasında bu bildirinin dağıtılması da planlanmalıydı. Sonra 1 Mayıs kutlamalarına, İstanbul'da mı, Ankara'da mı katılacağına karar verilmeliydi. Buna göre hareket edilmeliydi. Meydanda da tek bir pankart altında, *Skidas Arti Pukrik'a* (“Yaşasın Bir Mayıs”) pankartı altında da yürünmeliydi. Bu türden kolektif bir etkinliğe büyük bir ihtiyaç vardı. Fakat olmadı.

Diyelim ki bu iki ayrı dernek yöneticileri 1 Mayıs'a ilişkin bir araya geldi, görüştü. 1 Mayıs kutlamalarına birlikte katılma kararı aldı. Yine diyelim ki bu derneklerin üye ve taraftarlarında, sempati duydukları siyasî grup pankartları altında yürüme eğiliminin ağır bastığı görüldü. O zaman da üye ve taraftarlarının yer alacağı yürüyüş kollarında, kendi kimliklerini ifade edecek poster ve Lazca dövizler taşımaları yönünde bir düzenleme yapılabilirdi. Katılıma ilişkin olarak belirttiğim her iki ihtimal veya bir üçüncüsü için Lazca sloganlar, poster ve Lazca-Türkçe bildiri önceden hazırlanmalıydı. Basın da hesaba katılmalıydı.

Bu dernek yöneticilerinin, 1 Mayıs'ta kendi kimlikleriyle tanınmaları yolunda bu basit düzenlemelere gitmeleri imkânsız veya çok mu zordu?! Bu derneklere, zengin mücadele geçmişleri ve cesur, yiğit önderlerini sahiplenmek yakışırdı.

Topçuoğlu Osman, İskender T'sitaşi, Xasan Helimişi, Safiye...

İnsanlığın sosyal-sınıfsal ve evrensel kurtuluş mücadelesinde diğer emekçi halklar olduğu gibi Lazlar da hep vardı. Rusya'da Çarlık otokrasisine karşı Bolşevikleri desteklediler. Büyük Ekim Devrimi'ne katıldılar. 14 Temmuz 1919'da TKF'nin kurucu komitesini Mustafa Suphi, Maksut Ekşi, Ali Rıza Keskin, Mustafa Börklüce, Murat Sarı ve Kadir Erzurumlu ile birlikte oluşturan Osman Topçuoğlu, Rize/ Pazar kökenli Laz bir Bolşevik'ti. Osman Topçuoğlu, yoldaşları ile birlikte Anadolu ve İstanbul'u karış karış dolaşmış, buralarda faaliyet gösteren çeşitli sosyalist-komünist-komünizan gruplar, sendikalar ve öncü işçilerle bağlantı kurmuş, örgütlenme çalışmalarına başlamıştır. Bütün bunların sonucunda, 10 Eylül 1920'de, Bakû'de yetmişbeş delegenin katılımı ile devrimci ve komünist grupların da tek bir çatı altında toplandığı TKF'nin oluşturulması 1. Kongreyle gerçekleştirilmişti. "Komünist Enternasyonal" tarafından da tanınmış olarak ve "22 bin kişilik kendi Kızıl Ordusu'yla" TKF kurulmuştu. Bu hareketin Kırım'da yayınlanan *Yeni Dünya* adlı yayın organı ise, Laz kayıkçılar tarafından Anadolu'ya taşınıyordu.

Bu derneklerin yöneticileri; İskender Tzitaşi, Hasan Helimişi adıyla özdeşleşen yüzlerce Laz Bolşevik kadronun, parti disiplini içinde ve illegalite şartlarında Doğu Karadeniz'de örgütlenme çalışmaları yapmış ve mücadele etmiş olduğunu bilmeliydiler.

İş Kanunu'nun olmadığı, sendika kurmanın, grev yapmanın resmen yasak olduğu, çalışma saatlerinin oniki saati aştığı, tatil gününün olmadığı, kadınların doğum izni haklarının, geçim endeksinin olmadığı, sendikanın adının anılamadığı 1929 yılında, İzmir'de kurulu olan İngiliz-Amerikan ortaklığı Glen Tobacco'da "Sendika Kadınlar Komitesi"ni örgütleyerek emek tarihinin en anlamlı sayfalarından birini yazan öncü kadın emekçilerden birisi olan Laz kökenli işçi Safiye Topçuoğlu'nu hatırlamamak mümkün mü?!

Bu dernek yöneticilerinin, Topçuoğlu Osman, İskender Tzitaşi, Hasan Helimişi, Adsızlar ve kadın emekçi önder Safiye'yi yok sayma-

ları ve tam da bu önderlerin anılacağı ve mücadelelerini yaşatmak ve kimlik mücadelesi için ciddî adımların atılacağı yegâne yer olan 1 Mayıs alanında sloganlarıyla, posterleriyle, bildirileriyle, basın açıklamalarıyla yer almamaları üzerinde bir defa değil, onlarca düşünmeleri gereken bir durumdur.

Eleştiri Katkıdır

Eleştiri-özeleştiri mekanizmalarının çalışmasıyla kazanılacak büyük bir dünya vardır. Bu kısacık yazımızla da hem eleştirininki katkı olduğunu bir kez daha vurgulamış oluyoruz, hem de bu görevimizi gerçekleştirmeyi amaçlıyoruz.

“1 Mayıs Alanları” aynı zamanda, farklı milliyetlerden insanların emekdaşlık paydasında buluşacakları önemli bir zemindir. Böylece emperyalist-kapitalizmin milliyetler meselesini kullanmasının etkileri azaltılabilir; halkların birbirlerini boğazlamasının önüne geçilebilir. Bu dernek yöneticileri 2010 1 Mayıs’ında böylece önemli bir fırsatı ellerinden kaçırmış oldular. 1 Mayıs’ta sağlayacakları böyle bir beraberlik, sadece iki derneğin içindeki insanları değil, diğer insanları da etkileyecekti. Dernekler hatalarını, eksikliklerini daha kolayca görecek, eleştiri ve özeleştiriyle herkes kendisine bir düzen vermek zorunda kalacak, tek kelimeyle önemli bir başlangıç ve güçlü bir atılım yapılabilecekti. Kimi Laz Aydınlarının küçükburjuva kendini beğenmişliklerinden kurtulmaları, mikro-milliyetçiliğe kaymalarının önlenmesinde diğer insanlarla emekdaşlık dayanışması temelinde hareket edilmesi önemli bir örnek oluşturacaktı.

1 Mayıs 2010’un, Laz aydınları açısından önemli bir yol ayrımı olduğu görülmektedir. Artık önlerinde iki yol bulunmaktadır: Ya birleşecekler ve emperyalist-kapitalizmin emeklerini ve ürünlerini sömürmesine ve kimliklerinin en belirgin özelliği olan anadillerinin yok edilmesine karşı birlikte direnecekler ve diğer milliyetlerden halkların aydınlarıyla da emekdaşlık paydasında buluşup Abhazya konusunda da örnek olacaklar. Ya da bugünkü dağınıklık devam edecek, sistemin inkâr-imhasimilasyon politikaları karşısındaki yabancılaşmalar hızla artacak ve böylelikle zamanla farkında bile olmadan halkları birbirine karşı kışkırtanların dümen suyuna girerek emperyalist-kapitalizmin karanlık sularında pupa yelken yol alınacaktır.

4 Mayıs 2010

TEKEL Eyleminin Ardından ...

Burjuvazinin iç dalaşmaları ortalığı toz duman ederken ve birileri öyle ya da böyle buna taraf olmaya, laf yetiştirmeye çalışırken TEKEL Direnişi bir kez daha turnusol kâğıdı gibi safları belirledi.

Yüz yıllık sınıflar mücadelesi tarih ve devrimci geleneklerimizi saymazsak 1970 - 15/16 Haziran Direnişi'nden 40, 1989 Bahar Eylemleri'nden 21, Zonguldak Maden İşçilerinin direnişinden tam 20 yıl sonra TEKEL işçileri tekrar sınıfın gerçekliğini ülkenin gündemine taşıdılar.

Ve bu taşınma hâli bizlerin geleceğe dair umutlarına ışık tuttu.

Bundan ziyade kapitalizmin uzun süredir devam eden, son dönem havası ve cakası sönen morali gittikçe çöktü. Sovyetlerin tarih sahnesinden -geçici olarak- çekilmesiyle kapitalist kamp, her şey bir yana büyük bir moral üstünlüğü elde etmişti. Kapitalizmin yaşadığı son küresel kriz ise bu moral üstünlüğünü sarsmış, kitleler gözünde olmayan meşruluğu bir kez daha tartışılır hale gelmiştir. Onun ve yılmaz savunucularının aldıkları moral üstünlük avantajı krizle sarsıntılar yaşarken TEKEL Direnişi bir yumruk daha attı. Pek de güzel oldu. Moralimiz yerine geldi.

Kapitalizmin tek seçenek olmadığını bir kez daha hatırlatan TEKEL Direnişi uzun süre beklenen moral kaynağı oldu.

Söz yerindeyse bir "naniktir" kapitalizme TEKEL Direnişi. Şamar daha sonra gelecek.

Biz; kimi "sol" grupların yaptığı gibi değil de kıssadan hisse çıkarak davranacağız. "Biz şu kadar şey yaptık, pankartlarımızla katıldık, şu kadar afiş astık" gibi gerçeğin sadece öznel kısmını ön plana çıkararak dizdiği nağmelerle söze başlamayacağız.

Yukarıda bahsettiğimiz "moral bulma" hâli, sınıfsal kütleli çıkışlara susamışlık hâli, bizi eylemi değerlendirmede yanlışlara sevk edebilir, bunun bilincindeyiz ki, bu satırların yazarı 78 gününü TEKEL Direniş sürecinde geçirmiştir. İşçilerle yedik, içtik, sohbet ettik, kitap okuduk. Dergi (**SORUN Polemik**), Gazete (**İŞÇİ BİRLİĞİ**) ve Broşür'lerimizi

(Gelenekten-Geleceğe 15/16 Haziran) susuzlukla okuduk. Sorunlarımızı tartıştık. Ekmeğimizi bölüştük, aynı mekânlarda yattık, “yarın yanağından gayrı her şeyimizi” bölüşüp paylaştık. Bu eylemlerden çok yönlü derslerle sonuçlar çıkardık. Bu yüzden yaptıklarımızın yeterli olduğu bilinciyle yapılanları söylemenin bir anlamı yok. Yalnızca bu satırları kaleme almamız bizlerin hem ödevi ve hem de görevidir düşüncesiyle okurlarımızla paylaşmayı düşündük.

Birkaç maddede sıralayarak TEKEL Direnişi’ni değerlendirebiliriz:

1. TEKEL Direnişi hakkında kelimamız ilk etapta bu direnişin kendiliğinden oluşu yanının daha belirleyici olduğudur.

Bu türden bir kendiliğindenlik, bu eylemlilik sürecinin hiçbir iradi müdahaleye maruz kalmadığı, hiçbir örgütlenme çabası olmadığı anlamında değildir. Hiçbir şey boşlukta oluşmaz, zaten bizce bu sorunu kavrama konusunda hangi anlam yüklediği ile ilgilidir.

Burada kastedilen ciddî bir gelecek planının bulunmadığı ve herhangi bir siyasî öznenin müdahil olmamasıdır. Eylem devam ettiği süreç boyunca bu olgu -hareketin kurmayının olmayışı- yakıcı bir şekilde kendini hissettirmiştir.

Hatta diyebiliriz ki, 78 günlük direniş boyunca sendika liderlerinin lafazanlıklarından ve de yüz ifadelerinden de anlaşılacağı gibi bu eyleme sendikanın müdahalesinin bile olmadığıdır... Çünkü sendika liderleri işçilerin karşısına “yarın acaba ne olacak?” kaygısıyla çıkmaktadırlar. Sendikacıların eylem süresince takındıkları tavır ve kendileriyle yaptığımız konuşmalarımız, sohbetlerimiz bu belirlemeyi haklı çıkaracak niteliktedir.

İşçilerin bu kadar uzun soluklu bir direniş geliştireceklerini tahmin etmeyen sendikal önderlik direnişle birlikte bu sürece daha sonra katılmıştır. Eylemin ön hazırlık sürecinde mutlak ki sendikanın büyük önemi olmuş fakat direnişin niteliği ve süreci (78 gün) onların beklentilerinin üstüne çıkmıştır. Hoş biz sendikacıların böyle bir niyetinin olduğu konusunda oldukça şüpheliyiz ama bu başka bir yazının konusu olabilecek nitelikte bir konudur.

TEKEL işçileri Ankara’nın göbeğine gelirken bırakın bir siyasî öznenin ön hazırlığını, kendileri bile bu kadar uzun soluklu bir direnişin olacağını öngörmüyorlardı. Çoğu işçinin Ankara’dan dönme planları dahilinde yakınlarına aldıkları Ankara dönerleri işin komik tarafı olsa gerek.

İşçilerde uzun soluklu bir direnişin hazırlığından ziyade önceki eylemler gibi bir takım görüşme ve gösterilerden sonra dönüleceği fikri vardı. Geldikleri gün işçilerde uzun soluklu bir direnişin belirtileri yok denecek kadar azdı.

Bundan önce de Ankara'ya gelmişler, Özelleştirme Dairesi Başkanlığı önünde polisin copuna, tazyikli suyuna maruz kalmışlar fakat akşam olunca geri dönmüşlerdi (Yeri gelmişken belirtelim ki işçilerden öğrendiğimiz kadarıyla, bu eylemde sendikal yönetim eylem alanına gelen son parti işçileri “provokatör” ilan etmiş, polise de “Bunlar TEKEL işçisi değildir.” diye ihbarda bulunmuş, işçilerin üzerine polisi salmıştır.).

İşçilerdeki beklenti yine sürecin de aşağı yukarı bunun gibi olacağı yönündeydi.

TEKEL eyleminin geniş soluklu olmasının bir ayağı işçi sınıfının mücadele azmi ise de bir ayağı da TEKEL krizini yönetmede oldukça amatörce davranan sermaye iktidarındır. Sınıflar mücadelesinde tarihsel-sosyal-sınıfsal birikim ve işçi sınıfına olan kinleriyle kim bilir belki bu son 20 yıl onlarda bir rehavete yol açtı ve böylece gafil avlandılar. İşçi sınıfının bilinçlendirip sınıfsal sol duyusuyla harekete geçişi bir yanıla bu rehavet sonunda burjuvazinin sınıfsal şiddet yöntemiyle işçi sınıfına saldırmasıdır.

Şaka bir yana sermaye iktidarının temel hatası, AKP'nin önüne toplanmış bölgelerden gelen işçileri daha sonra Abdi İpekçi Parkı'na götürmesidir biliriz...Tabi arada 1 günlük “emniyet spor sarayında misafir olma” durumu da işçilerin zaten var olan sınıfsal sol duyusunu tetiklemiştir.

İktidar vahim hatasını burada da devam ettirdi... İşçilerin direncini dağıtır umuduyla lağımlardan çektiği sularla işçileri ıslatmış, havuzun sularına atmış ve meydan dayacağından geçirircesine coplamıştır. Ve istemeden işçileri Sakarya Meydanı'na yani Türk- İş Genel Merkezi'nin önüne yönlendirmiştir.

İşte tam bu sırada eylemin ikinci destek ayağı olan belki de hükûmetin hatası kadar önemli olan faktör devreye girmiştir.

Bu faktör olayın sıcaklığı soğumadan “meşreplerince” müdahale eden devrimcilerin, sosyalistlerin yetişmesidir.

Burada eyleme sonradan katılanlara yöneltilecek eleştirilerimiz saklıdır. Bu görevimizi daha sonra yapılmak kaydıyla erteleyip bu olum-

lu ve yerinde müdahalenin tek bir siyasî irade tarafından yapılmasıyla eylemin sonu daha farklı biterdi demekten de kendimizi alıkoyamıyoruz.

Yukarıda sözünü ettiğimiz “eylem kendiliğinden oluşmuştur” değerlendirilmesi kesinlikle eylemi küçültmediği gibi aksine işçi sınıfının potansiyel olarak taşıdığı muazzam öze işaret etmektedir. Kimi “sol” gruplar kendiliğindenlik konusunu ya hiç anlamamakta ya da kendi öznel konumlarıyla çarpıtmaktadırlar. Aynı zamanda teorik olarak “kendiliğindenliğin” asla kötü bir şey olmadığı konusunu da kavrayamamaktadırlar. Aslanan ister kendiliğinden ister işçi sınıfının sendikal ve siyasal birliğini gerçekleştirmiş **Proletarya Partisi**'nin önderliğinde -organize-biçimlerde olsun, mesele işçi sınıfına kurmaylık edecek **Kurum** ve **Araç**'ların işbaşında olmamasıdır. Kütlesel çıkışları sevk ve idare edebilecek yetenekte olmamasıdır.

“Kendiliğinden” belirlememiz işçi sınıfının kendiliğinden hâlinin bile muazzam devrimci bir potansiyeli bağrında taşıdığı gerçeğinin başka ifadesi de diyebiliriz... **Yıkıcı özelliği eylemin belli bir süresinden sonra atılan slogana yansımıştır. “Salla Türk-İş hükümet düşecek” Bu sloganı doğru bulmadınız mı? Oysa dedik ya “kendiliğinden” bir eylem. Zaten “kendiliğinden” yanı yıkıcı olma durumudur. Bu devrimci yanı. Hükümetle sınırlı kalan kısmı ise “kendiliğinden” yanıdır. Yani bir sorun yok.**

İşçi sınıfı içinde tutarlı işçi-kitle çalışması yapan **nüveler** tüm süreçlerde işbaşındadır. Bunu da unutmamalıyız. Biraz düşününce, ortada ne eylemi organize edecek bir parti ne de onlara yol gösterecek bir sendikal önderlik var; ama buna rağmen işçiler 78 gün egemenlere kök söktürüyorlar. Kapitalist efendilerin moralini bozuyorlar, burjuvazinin her türlü saldırılarına cevap verip eylemin devrimci yasallığına ve meşruluğuna zerre kadar gölge düşürmüyorlar, burjuvazinin tüm karalamalarına ve yalanlarına rağmen.

İşte bu nokta işçi sınıfının niteliksel yanının ne kadar devrimci bir potansiyel taşıdığıнын göstergesidir.

2. TEKEL Direnişi, toplumu emek-sermaye ekseninde bölmüştür. Hem de çok doğru bir zeminde.

Burjuva dil üreticilerinin ürettiği yapay bölünmelerini bir çırpıda rafa kaldırıp, onların “ezberi”ni allak bullak etmiştir TEKEL Direnişi. Özellikle ortamın yumuşaklığından faydalanan, burjuvazinin gündemi için

kalem oynatan, çok kültürlü eskimiş solcu liberallerimiz sus pus olmuşlardır. Çünkü onlar için ezberledikleri ve ezberlettikleri tüm paradigmaları boşa çıkmıştır. Onların paradigmaları arasında işçi sınıfı ve sınıf savaşımı çoktan tarih olmuştu! Bu durumda ortalıkta dolanıp burjuvazinin yedeğinde “zeka” şaklabanlıkları yaparken bir anda ağızlarının payını almışlardır...

Ota boka gazete sayfalarında yazı yazan liboş köşe yazarlarımız, 78 gün boyunca sosyal-sınıfsal olay ve olgular üzerine hiçbir şey yazmamışlardır. Niçin yazsınlar ki? Bizzat takip ettim. Liberal tayfa suskunluk içinde işi geçiştirirken, sermaye yalakası medya ise karşıdan saldırarak efendilerinden onay beklemiştir. Bunun ibret verici örneği hiç şüphesiz iktidarın kâğıt parasını verdiği *Zaman* gazetesi olmuştur. İşçiler ise bu yalakalık hâline toplu bir şekilde *Zaman* gazetesini yakarak cevap vermiştir.

Sermayenin düdüğünü çalan liboşlar birden suskunlaşmışlardır.

Her fırsatta kaptıkları köşelerde her şeye laf yetiştiren burjuva fikir adamları bir anda dut yemiş bülbül kesilmişlerdir. Keşke hep böyle sussalar; ama bilincindeyiz ki onların ağızını ancak işçi sınıfı kapatabilir; TEKEL Direnişi'nde olduğu gibi.

Uzun süre sonra işçi sınıfımız toplumu ‘Proletarya-Burjuvazi’ ekseninde ve doğru bir şekilde bölerek az da olsa ezilenleri burjuvazinin gündeminden koparabilmiştir. Kendi gündemini dayatmış, toplumu bu doğrultuda taraf yapmayı başarmıştır.

Burjuvazinin iç egemenlik dalaşına laf yetiştirmekte yarışa giren kimi solcuların da az da olsa rotasını doğrultmuştur.

Burjuva gündeminin peşine takılan kimi “sol” gruplar ise olaya bakakalmış, şaşırılmış, daha sonra aklı başına gelip eylem alanına gelmiştir. Bunu da “biz toplu bir şekilde geleceğiz” diyerek meşrulaştırmaya çalışmışlardır. Halkımız böylelerine “somun pehlivani” demektedir...

Ülkemiz “sol”u burjuvazinin gündemiyle o kadar meşgul ki, işçi sınıfının gündemine hep yabancı kalabilmiştir.

Az da olsa ilk müdahale yapacak bilgi ve becerisinin olması, bunun da çok isabetli olması, bu gerçeği değiştirmez.

Hükûmete sözde muhalif partiler ise AKP karşıtlığı üzerinden eylem destek sunar gibi yapmışlar, iş ciddiye binince kendi sınıfsal bilinçleriyle davranmışlardır. Yani onlar da sınıfsal güdüleriyle kıvrılmışlardır.

Bu direniş bir kez daha göstermiştir ki, işçi sınıfının çıkarları söz konusu olunca aralarından su sızıyor. Örneğin AKP'yi TEKEL Direnişi ile sınıştıran CHP'lilere karşı büyük bir koz olması gerekirken AKP'liler tarafından İzmir KENT AŞ işçileri hiçbir şekilde dillendirilmemiştir. Oysa kendi çıkarları söz konusu olunca birbirlerinin kafataslarını ölçtürmeyi teklif etmişlerdir.

Burjuva siyaset kampı, bir kez daha topluca asıl onay aradıkları kesimin işçi sınıfı, emekçiler değil, sermaye sınıfı olduğunu, icra makamına hangisi gelse, benzeri uygulamalara imza atabileceğini göstermiştir.

3. Direniş devam ettikçe halk desteği artmış, halk TEKEL işçileri nezdinde kendilerine temsiliyet cephesi örmüştür. Uzun süredir kendilerini muhalif bir şekilde temsil edecek gücü görmeyen halk, TEKEL işçileri nezdinde bunu yakalamış, bu yüzden TEKEL işçileri için elinden geleni ardına koymamıştır.

TEKEL işçileri ise tarihsel olarak oynayabilecekleri potansiyel öncü rol konusunda Devrimcilerin, Komünistlerin tahlillerini, tezlerini ve beklentilerini boşa çıkartmamıştır. Buna uygun bir tavrı geliştirmiştir.

Tabi ki bunun sınırı da eylemin meşruiyet zemininin çizdiği kadardır.

4. TEKEL işçisinin eylemi ülkemizde bulunan sendikalarının -devlet sendikacılığının- işler acısı durumunu ortaya koymuştur. Sermayenin her saldırısına etkili ve hak alıcı bir tarzda, (abartmayalım hak koruyucu bir tarza) cevap veremeyen sendikalar ve bu sendikal anlayış bitme noktasına gelmiştir.

Sendikaların genel grev yerine genel eylem çağırısı ve genel eylem tamamen bir fiyaskoyla sonuçlanmıştır.

4-C statüsünde çalışmak için son başvuru tarihi yaklaşırken, tam bir belirsizlik ortaya çıkmıştır. Sendikal yönetim topu işçilere atmıştır.

Eylemin başından beri işçilerin komiteler kurma önerisini engelleyen sendikalar, en zor karar olan başvuru sürecinde işçilere sonsuz inisiyatif vermiştir.

İşçileri Danıştay'ın vereceği süreci uzatma kararına bağlayan sendikal anlayış, kararın çıkmasıyla sözde zafer kutlamalarıyla ki buna havalı fişeklerle destek olan kimi "sol" örgüt / partiler, işçilere danışmadan Ankara eylemlerini sonlandırmışlardır. Dahası burjuvazinin son dönem saldırılarını göğüsleyebilecek tipte, sınıfın potansiyel enerjisini açığa çıkarıp arkasına alan, yeni ve etkili bir sendikal mücadele tarzı geliştirilemezse bu bitiş kaçınılmaz gözükmektedir.

Eylemin kazanımları: TEKEL Direniş, uzun süre, işçi sınıfının toplumsal öncülük potansiyelinin ortadan kalktığı yönündeki yaklaşım ve tartışmalara, durumun hiç de öyle olmadığını gösteren bir cevap oluşturmuştur.

Eylem, toplumu doğru yerden -emek sermaye ekseninde- bölerek, bir yanda ülkedeki “taraf”ların asıl kimliklerini ve burjuva kamptaki iç tartışmaların ezilen kesimlerin kaygılarını kapsamaktan tamamen uzak olduğunu açığa çıkarırken, öte yandan -bizim açımızdan da daha önemli olan- suni ayrımları dışlayan sınıfsal bir yaklaşımın toplumda bulabileceği karşılığı göstermiştir.

Eylemlilik toplumu sosyal-sınıfsal doğru bir yerden bölerek, sözde “taraf”ların asıl kimliğini ortaya çıkartmakla kalmamış, burjuva gündeminin iç dalaşmalarının ezilenler açısından tiye alınmayacağını da kanıtlamış oldu. Demek ki burjuva saldırılara karşı cevap alabildiğince kitlesel ve meşru bir zeminde örgütlenen tutarlı kitle direniş olabilir. Diğer tüm savunma ve saldırılar bu gerçekliğin etrafında örülürse anlamlı olabilir.

TEKEL eyleminin içine giren her kimse kafasında sadece tek bir şeyle çıkmıştır “emek-sermaye kavgası.”

Toplumun her kesiminden destek alan TEKEL Direniş göstermiştir ki, önemli olan yapay ayrımları dışlayan sınıfsal bir yaklaşımın toplumda karşılık bulabileceğidir.

Burjuvazinin işçi sınıfını bölme planlarının tüm argümanları tuzla buz olmuştur TEKEL çadırlarında; Türk’ün sofrasında Kürtçe türküler söylendi, Lazca horona duruldu, Alevince semahlar dinlendi..

Bir de uzun zamandır kapitalist sınıfın moral üstünlüğü yırtılıp atıldı. Ülkede uzun zamandır sırf bu moral üstünlüğünün üzerinden giden özelleştirme saldırısı ciddî anlamda sorgulandı.

İşçilerle devrimcilerin buluşmasının aslında ne büyük bir güç oluşturabileceğini hepimize bir kez daha hatırlatan eylem; işçi sınıfı hareketi ile sosyalist hareketin, bir de devrimci bir politikayla aynı kanalda buluşması durumunda neler olabileceğine dair ipuçları sundu. Ve bu buluşmayı sağlayacak bir mücadele tarzının, yani işçi sınıfı devrimciliğinin gelecek için ve onu kazanmak konusunda ışık olduğu görüldü!

1 Nisan 2010-Ankara

Kitlelerle Buluşmak Gerçeklerle Yüzleşmek

Devrimciler, Komünistler açık faaliyet alanlarında hâkim gerici sınıfların çok yönlü baskı, sömürü, tehdit ve denetimi altında faaliyet gösteriyor.

Özetle anılan bu türden burjuva kuşatmalarını ne gerilettiğimizi ne de aştığımızı söyleyemiyoruz. Açık faaliyet alanlarını yeterince kullandığımızı da söyleyemiyoruz. İşçi sınıfı ve emekçi halklarımızın zaman zaman gerçekleştirdiği kütleli çıkışlarını yüceltip burjuva diktatörlüğünü “kırdık-aştık” da diyemeyiz. Nesnel gerçekliği çarpıtıp abartan küçük-burjuva yaklaşımlarla da “Sol Cenahımızın” yaşadığı “öndersizlik krizini” bir türlü aşamayız.

Günümüzde Bilimsel Öğretinin Metodolojisine bağlı kalarak serinkanlı değerlendirmelere çok büyük ihtiyacımız var.

Her siyasî sol eğilimin kullandığı açık alan çalışması diğerlerinden (gizlilik ve yeraltı faaliyetlerinden) çok daha meşakkatli ve zordur.

Devrimciler, Komünistler tarihsel-sosyal haklılıklarıyla, kendilerine zorunlu olarak açılan ya da açılmak durumunda kalınan kanallara nasıl girmelidir? Giriyorsa hangi ideolojik-politik-örgütsel güvencelerle bu alanları kullanmalıdır? Yoksa kendi örgütsel donanımlarıyla kendi kanallarını kendi güçleriyle mi açmalıdır?

Bu türden sorunlarımızı da olması gereken yerde ve “Devrimci Oturum” disiplinleriyle bir türlü tartışmıyoruz. Tartışma disiplinleri yaratılmadığı için de sonuçlarına katlanamıyoruz.

Tutarlı bir iktidar projesine sahip Marksist-Leninist kadrolar; açık alan çalışmalarını arkalarında mücadelenin tüm biçimlerine göre örgütlü ve donanımlı bir **Proletarya Partisi**'nin disiplin ve güvencesiyle kullanılmak durumundadırlar.

Söz yerindeyse “kabak çiçeği misali” çeşitli niyetlerle burjuvazi tarafından kendilerine açılan alanlara baştankara giremezler. Arkalarındaki örgütsel güvenceyi oluşturmadan bu alanlara girdikleri takdirde sistemin anayasal, yasal, keyfî-fiilî infaz yöntemleriyle karşılaşılırlar. Bi-

lerek ya da bilmeyerek (fark etmiyor) burjuvazinin gündemine yardımcı olurlar. Kaçınılmaz biçimde ideolojik-politik-örgütsel açılardan çeşitli tavizlere zorlanırlar; revizyonist, reformist, sosyalreformist kanallara kolayca girerek kirlenirler.

Siyasal-sosyal devrimlerini gerçekleştiren partiler gizlilik ve yeraltı çalışmalarını keyiflerinden seçmemiştir.

Açık faaliyet alanlarında mücadele eden devrimci kadrolar, işçi sınıfı ve emekçilerle doğrudan temas kurabilmektedir. Ajitasyon ve propaganda serbestliklerinden yararlanabildiğince yararlanabilmektedir. Bu türden işçi-kitle, köylü-kitle ve gençlik-kitle çalışmaları yaparak kitlelerle canlı ve sıcak ilişkiler kurabilmektedir. Kendi örgütsel varlığını gizlilik koşullarında korumak durumunda kalan örgüt / kadroların hantal, kitle bağından / desteğinden yoksun kalışı, işçi sınıfı ve emekçilerden oksijen alamayışı yüzünden devrimci hareketin kurmay kadrosu işlevsizleşir, birer sekt'e dönüşür.

Bu nedenlerle Marksizm-Leninizm Öğretisi bu iki çalışma biçiminin diyalektik birliğinin ilişkisini, organik ve koordineli götürülmesinin önemini vurgulamaktadır. Ne biri tek başına ne de diğeri tek başına yürütülebilir.

Açık alanlarda faaliyet göstermek, kitlelerle buluşmak, işçi ve emekçilerin sorunlarını, taleplerini bizzat öğrenmek, onlara öğretirken, kitlelerden öğrenmek, kitabî bilgilerle yetinmeyip hayat ve mücadelenin pratiğinden öğrenmek, nesnel gerçeklikle yüzleşmek, somut şartların somut tahlilini yapmak, tarihimizdeki işçi sınıfı ve emekçi halk hareketlerini doğru incelemek-tahlil etmek, Marksizm'in yorumu ve pratikte yeneden üretimi yöntemini asla unutmamak, yaşadığımız coğrafyanın tarihini, kültürünü, emekçi halklarımızın dilini, dinini, inançlarını, kültür ve geleneklerini, üretim ve mülkiyet ilişkilerini, üretici güçlerin gelişmişlik düzeyini, orijinal sınıf ilişki ve çelişkilerini öğrenmek, yerel-ulusal-sosyal-sınıfsal ve enternasyonal diyalektik birliğinin hangi anlama geldiğini kavramak, kendi özgün sentezimizi Bilimsel Öğreti Marksizm-Leninizm temelinde kavrayıp üretmek, sosyal pratikte kolektif aklı-bilinci-eylemi örgütleyerek ilerlemek, stratejik amacı-hedefi bir ve aynı olan devrimci kadrolarla yan yana durmak, deneyim aktarımında bulunmak, birbirinden öğrenmek, kolektif adımlar atabilmek, "an"ın gerektirdiği çok yönlü devrimci esneklikteki taktiklerimizi geliştirmek, kapitalist yabancılaştırma yöntemleriyle kapitalizmin yoz ve kozmopolit "kültür" politikalarına

karşı anlamlı bir barikat oluşturmak, edebiyat, sanat, estetik ve politika bütünlüğünü gözardı etmemek, burjuva ideolojisi ile revizyonizme bulaşmış “sol” etiketli akımları teşhis, mümkünse tedavi, değilse gözünün yaşına bakmadan teşhir ve tecrit etmek, sağ ve “sol” teslimiyetçi oportünist akımlarla mücadele etmek, zararlarını aza indirmek, burjuvazinin devrimci harekete soktuğu içimizdeki “eloğullarını” ayıklamak gibi onlarca başlık altında toplanması mümkün sorunlarımıza çözüm yöntemi üretmek durumundayız.

Kolektifimiz Çalışanları'nın bu bağlamdaki konumu dost-düşman herkesçe bilinmektedir. Çünkü anılan ve anılmayan etkinliklerimizle belgelidir.

Açık alan faaliyetlerinden uzak durmuyor, bu alanları belirli disiplin anlayışıyla bizler de kullanıyoruz. Fakat daha güvenceli kullandığımızı söyleyemiyoruz. Dışımızdaki kolektif üretim yapan birimlerin konumu da bizimkinden farklı değildir.

Haklı gerekçelerimizle ideolojik-politik-örgütsel güvencelerimizin oluşturulmasının kavgasını veriyoruz. “Sol Cenahımız”ın ayrışıp bütünlüşmesi ve tutarlı proje ve programlar üretebilmesi, iktidara yürüebilmesi için mücadele ederken onulmaz kayıplarımızla çok büyük bedeller ödüyoruz.

Devrimci ve Komünist kimlik, kişilik ve de bilinçleriyle *Kolektifimiz*'in kapısını çalanlar; doğru bir adrese, yani kendi evlerine geldiklerinin ve de kolektifliğin ne demek olduğunu ayırdındadırlar. Bu türden niyetlerle gelenler sıcak dostluk ve yoldaşlık duygularıyla karşılanmaktadır. Çünkü *Kolektifimiz* işçi sınıfıdır. Babamızın malı-mülkü değildir.

Çabalarımızın boşuna olmadığına işaretlerini sosyal pratikteki deneyimlerimizden de öğreniyoruz. Bu durumlarda hem seviniyoruz hem de kaygılanıyoruz. Çünkü büyük bir susuzlukla genç kadroların Bilimsel Sosyalizm-Komünizm ile tanıştığını görüyoruz. Yüzyılları aşkın sınıflar mücadelesi tarih ve devrimci geleneklerimizin sorgulandığını görüyoruz. Sosyalist kuruculukta yapılan hata, yanlış ve yanılgıların araştırılması yeninin ve daha görkemlisinin üretileceğine ilişkindir. Kişisel bir tatmin ya da merak işi değildir.

Bu türden gelişmelerden kaygı da duyuyoruz. Çünkü sistemin daha açık faşist yönemlere başvurusu karşısında ilerici-devrimci kadrolarla elimizdeki mevzilerimizi koruyamayacağımızın işaretlerini de al-

yoruz. “İç Savaş” koşullarından geçiyoruz. Uluslarötesi tekelci sermayenin yerli bir ortağı, işbirlikçisi ve taşeronu bir iktidarın NATO’cu maceracı politikalarıyla ne yapacağı bilinmemektedir; yüksek sömürü oranlarıyla kapitalist hiyerarşideki konumunu değiştirmek istiyor. Yakınoğuda, Ortadoğuda Kafkaslarda, Balkanlarda Afrika coğrafyasında boyundan büyük rollere soyunuyor. Kapitalist hiyerarşide basamak atlamak için sömürünün artırılması kitlelerinin zapt-u rapt altına alınması şarttır. Burjuvazi yetkin, demagog, etkin ve “derin” kurmaylara ve şoven, emek düşmanı, insanlık dışı, faşist, kara gerici, sömürücü kadrolara sahiptir. Açılım ve saçılımlar, yaşanan Ergenekon-Anayasa tartışmaları işçi sınıfı ve emekçilerin ürettiği pastanın paylaşılma kavgasıdır. Bu süreç daha tahkimatlı ve gerici bir tekelci sermaye iktidarına dönüşme eğilimindedir. Haklı gerekçelerimizle-deneyimlerimizle anılan devrimci kaygılardan ötürü de “kötü günlerin” sorunlarını karşılamaya aday örgütsel güvencelerimizin sağlanmasını düşünürüz.

Sistemin yaşadığı küresel kriz döneminde en büyük darbeyi Devrimciler, Komünistler ve onların elindeki **Kurum** ve **Araç**’lar alır / almaktadır. Sosyalist kültürümüzün taşıyıcıları olan basın-yayın faaliyetleri her zaman “topun ağzındaki” kuruluşlardır.

Mevcutlarla yetinmeyen, onların sosyal pratiğini, ideolojik-politik-örgütsel konumunu sorgulayan, hesaplaşan, doğruları arayan, tartışan, bilimsel bilgi edinen ve bilinçlenen genç kadrolar **Kolektifimiz**’in ürettiği kitap, dergi, gazete, broşür vb. araçlarımızla tanıştığında gerçekten seviniyor ve umutlanıyoruz.

Kolektifimiz Çalışanları olarak “Kitlelerle Buluşmak Gerçeklerle Yüzleşmek” bahsinde henüz olmamız gereken yerde değiliz. Aşılması gereken onlarca sorunumuz var.

Evet, bir bakıma elimizdeki **Araç**’larımızın sayısı çoğalmıştır. **Sorun Yayınları Kolektifi** bugünlere ilkeli, özverili, çalışkanlık, iş ve emek sevgisiyle, inatçı, ısrarcı, sürekliliğini koruyarak, iddiasının arkasında durmayı başararak gelmiştir. Her şeye rağmen bunu başardığımız için haklı ve gururluyuz.

• Telif ve tercüme kitaplarımız, dizilerimiz kadroların bilinçlenmesinde oldukça işe yaramıştır.

• **Sanat Cephesi Sosyalist Gerçekçi Sanat Dergisi** sistemin ve isim hırsızlarının tüm “sinsi kuşatma” yöntemlerine rağmen işlevsel ol-

maya başlamıştır. *Dergimiz*; asıl sahipleriyle buluşmasının, yeni nitelikler kazanabilmesinin ve sosyalist gerçekçi sanat-kültür akımının kurum-sallaşıp merkezi bir disipline kavuşmasının kavgasını vermektedir. Kimileri gibi “alan kapatma” yarışına girmemiştir.

Sınıfsız parti, sınıfsız sendika, sınıfsız kitle örgütü ve sınıfsız edebiyat-sanat-estetik-politika yolundaki “sol” anlayışların şekilsizleştirdiği politik ortam değiştirilip dönüştürülmeye muhtaçtır. Zorunlu olduğumuz bu ödev kolektif çabalarla başarılacaktır.

• **İŞÇİ-BİRLİĞİ** İşçi-Kitle *Gazetemiz*, “**Herkesin Yeteneğinden, İhtiyacına Göre**” şiarımızla, kolektif üretim yöntemleriyle işbaşı yapmış, aksamadan düzenli yayımlanmaya başlamış ve tüm kütleli çıkışlarda, grev, direniş ve benzeri etkinliklerde asıl sahibiyile buluşmaya başlamıştır. **İŞÇİ-BİRLİĞİ** *Gazetemiz*, tüm süreçlerde uzun erimli ve sistemli kolektif çabalarla sınıf bilinçli işçilerin üretiminden dağıtımına kadar tüm süreçlerde rol ve sorumluluk aldığı bir organdır. *Gazetemiz*; mevcut “işçi” gazetelerine asla benzemeyen konumuyla, işçi sınıfının sendikal ve siyasal birliği gibi can alıcı gündemiyle, bağımsız sınıf tavrıyla, önüne gerekli bir iş olarak koyduğu ödevini yerine getirecektir. Bu göreve aday olduğunu kanıtlamıştır.

• KIRMANCIYA BELEKÊ Kültür Tarih Halkbilim - Bilimsel İnceleme Araştırma Eleştiri *Dergimiz* de Dersim halkının tarihi, coğrafyası, dili, inanç sistemleri, ilerici kültür ve gelenekleri, mitolojisi, masalları, folkloru üzerine yapılan öznel, bilim ve akıl dışı tez ve tahlilleri karşıya alan konumuyla gerekli bir görevi üstlenmiştir. Dersim üzerine, sistemin inkâr-imha-asimilasyon politikalarına karşı daha fazla inceleme-araştırmaya olan ihtiyaç giderek artmaktadır. Kolektif çabalarla bu *Dergi* etkinliğimizi de bir basamak ileri sıçratacağımızı umuyor ve bu yoldaki çalışmalarımıza devam ediyoruz.

• Elimizdeki 41. sayısı ile **SORUN Polemik** *Dergimiz* de ideolojik-teorik-politik konumuyla tüm Devrimci ve Marksist kadrolarca aranan / tartışılan bir organ olmayı başarmıştır. *Dergimiz*de nihai amacı-hedefi bir ve aynı olan tüm mücadele insanlarımızı yer verilmektedir. Gerek **Komünistlerin Birliği**, gerek işçi sınıfının sendikal ve siyasal birliği gibi konulardaki tez ve tahlillerimiz ilgi görmektedir. Bu konuda devrimci birimlere program önerisi ya da dayatmasında bulunmayışımız, kolektif üretim etkinliklerimiz ve bu yolda rol ve sorumluluk alma önerilerimiz, kendi özgün sentezimizi arayışımız, bu yolda basit ve sıradan temrinler

yapışımız, devrimci kurum ve kuruluşlara asla zarar vermeyişimiz, yüzde yüz bağımsız ve yüzde yüz işçi sınıfı ve emekçi halklarımızın sosyal enternasyonal kurtuluşundan yana oluşumuz gibi sınanıp denenmiş Proleter Devrimci tavrımız, eleştirel katkılara açık ve muhtaç haliyle hazırladığımız tez ve tahlillerimiz gibi konularda oldukça büyük bir malzeme sunduğumuz vb. konuya duyarlı birimlerce de teslim edilmektedir.

İlkeli diyaloglarımız, ilişkilerimizdeki içtenlikli somut ve konkrere tavrımızı anlayanlar çoğalmaktadır. Özgün polemiklerimizde kullandığımız sosyalist literatürü, terim ve kavramları artık pek çok kesim kullanmaya başlamıştır.

Oysa pek çok eksiğimizin olduğunun bilincindeyiz. Eksikliklerimizi hızla tamamlayacağız. Profesyonel nitelikli kadrolara olan şiddetli ihtiyacımızı iş ve üretim faaliyetlerimiz içinde gerçekleştireceğimiz açıktır.

“Kitlelerle Buluşmak Gerçeklerle Yüzleşmek” bahsinde okurlarımızla paylaşmak istediğimiz daha pek çok konu ve sorunun olduğunun da bilincindeyiz.

Bunlardan birini, katıldığımız Kitap Fuarı deneyimlerimizde karşılaştığımız bazı olumsuz / olumlu diyalogları bu vesileyle belgelemek istiyoruz.

Bilindiği gibi kitap fuarları, fuar niteliğinden çok birer panayıra benzemektedir. Bu fuarlarda kapitalist bir işleyiş hükmünü sürdürmektedir. *Kolektifimiz* dışındaki yayınevleri kitap fuarlarına tecimsel kaygılarla katılmaktadır. *Kolektifimiz* ise hem banka sermayesinin, basın tekellerinin, hem de sağlı “sol”lu politikalarıyla fuarları kuşatan yayınevlerinin karşısında gerekli bir mevzii tutmak, bu alanları onlara bırakmamak için kitap fuarlarına katılmaktadır. Kitap fuarlarının en büyük çelişkisi bankaların, tekelci sermayenin yayın faaliyetleri ile *Sorun Yayınları Kolektif*’nin aynı mekânlarda bulunuyor oluşudur. Çok büyük maddî-manevî bedeller ödeyerek katıldığımız kitap fuarlarında karşılaştığımız çok yönlü yankılardan da asla yakınmıyor, sonuçlarına da katlanıyoruz. Çünkü bilinçli-politik bir seçimle bu alanlara giriyoruz.

Kitap fuarları alanlarını “Gelin birlikte değerlendirelim. Yanyana durduğumuzu dost-düşman herkese gösterelim. Kolektif etkinlikler düzenleyelim vb.” önerilerimizi “Sol Cenahta” henüz anlayan çıkmamıştır. *Kolektifimiz*’in düzenlediği panel-söyleşilere çoğunlukla nihai amacı-hedefi bir ve aynı olan bizim insanlarımızı çağırılmaktayız. Aynı yöntemi

stand alanlarımızı yoldaşça paylaşarakta göstermekteyiz. Bu türden proleter devrimci tavrımızı anlayanda, anlamayanda çıkıyor. Çoğunlukla da yanlış anlayanların çıkmış olması *Kolektifimiz Çalışanları'nın* bu tavrını değiştirmeyecektir.

Kitap fuarlarının en anlamlı ve nitelikli panel-söyleşilerini *Kolektifimiz* gerçekleştiriyor. Fuar yönetimi de bunun farkındadır. Onlar da Devrimcilerin, Komünistlerin katılmadığı fuarların fuar olmayacağını bilincindedir. Kitlelerin ilgi duyduğu konuları dışımızdaki insanlarımızla birlikte panel-söyleşilerimizde dile getiriyoruz. Böylece kolektif adımların ne demek olduğunun somut örneğini de sergilemiş oluyoruz. Bu etkinliklerimizde katılım sayıları henüz kara gerici, ırkçı, milliyetçi cenahın ulaştığı sayılara ulaşamamıştır. Fakat bu sayılara ulaşabilmenin de asla iradağında değildir.

Fuarda yaşadığımız “sevimli” satışmalar üzerine

15 yıldır düzenli katıldığımız ve bu yıl 17-25 Nisan 2010 tarihlerinde gerçekleşen İzmir Kitap Fuarı'ndaki etkinliklerimize katılım sayısı 300'leri bulmuştur. Yer darlığından insanlarımız yerlere oturarak etkinliklerimizi izlemiştir.

Standımızı yoğunluklu ve meraklı olarak daha çok sip tekapeliler izlemektedir (Ayrıntılı bilgi için bakınız: *Sahte Gündemleriyle ve Çarpıtılmış Görüşleriyle Etkinliklerimize Neden Saldırıyorlar?*, **SORUN Polemik Dergisi**, Mart 2010, Sayı: 40, s. 118-125). Adana, Bursa Kitap fuarlarından sonra İzmir'de de yine sip tekapeliler standımızı ziyarete geldiler. Zavallı gençlerin kafası sahte “TKP” iksiriyle o denli yıkanmıştı ki Hakikî Komünist Kadrolarla, onların ürün ve etkinlikleriyle her karşılaşmalarında *Kolektifimiz'e* satışmaktan kendilerini alamıyorlardı.

Bu kez karşımıza Adana Kitap Fuarı'nda olduğu gibi “*Biz partiyiz, TKP'yiz, siz kimsiniz, arkanızda hangi ‘illegal’ örgüt var?*” gibi son derece provokatif, pardon “sevimli” sorularla geliyorlardı.

Şeflerinin kışkırtıp yönlendirdiği her hâllerinden belliydi. Kendilerine güvenleri yoktu. Bilinçsiz ve siyasî seçimlerinden dolayı işkilliydiler. Kendiliğinden ve vahiy yoluyla Tarihî TKP'mizin devrimci isimlerini, sıfatlarını ve geleneklerini hak etmeden kullandıklarının farkındaydılar. Nasyonal solcu kimlikleriyle şöyle söylemekteydiler: “*Bu Yayınevini kim finanse ediyor? Arkanızda kimler var? Bu kadar ucuz kitapları hem de yüzde kırk indirimle nasıl satabiliyorsunuz?*”

Bu türden bir soruyu sip tekapeli bir genç bizlere yöneltiyordu! “La havle” çekerek bu soruyu yönelten genç insana “güler misin, ağlar mısın” diyerek nasıl cevaplamalıydık? Standımızdaki sorumlu insanımız ona şöyle bir cevap verdi: “Evlad, sen ne biçim devrimcisin? Bu türden provokatif bir soruyu yöneltmekten utanmıyor musun? Hâkim gerici sınıflar eskiden ‘Moskova’dan besleniyorlar’ diyerek Devrimcilere, Komünistlere bok atmaya çalışıyordu. Bakıyoruz şimdi bu uğursuz görevi sizin örgütünüz üstlenmiş. Bu kadar izansız mısınız? Kör müsünüz? Bu yayınları gerekli olduğu için insanımızın teri ve kanı pahasına ve de bedel ödeyerek üretiyoruz. İnsanlarımız bilimsel bilgi ile tanışsın, okuyup öğrensın diye, gençlerimizin hayatın doğrulamadığı programlara sırtını semer yapmaması için bu türden zor işlere soyunuyoruz. Niçin anlamıyorsunuz? Kitap fuarlarına da tecimsel kaygılarla değil, siyasî kararlarımızla geliyoruz. Biz tüccar değiliz! Niçin anlamıyorsunuz?”

Genç insan bu kez yayınlarımızdan “Marksist-Leninist Parti’nin Temel Eğitim Dersleri” isimli kitabı almak istediğini, fakat parasının yetişmediğini söyledi. Kendisine özel bir indirim kolaylığı sağlandı, Dergi armağan edildi ve gönderildi. Aldığı kitabı okuyup hazmedeceğini zannetmiyoruz. Hazmedebilmesi için önce şeflerinin kışkırtıp kafalarına zehiririn sokarak üzerimize gönderdiklerini kavraması gerekecektir. Öğrenci gençliğin hayat ve üretim dışı konumu biliniyordu; bu türden saçmalıklarla beyinleri kolayca yıkanmıştı.

Bir yıl önceki İzmir Kitap Fuarı’nda benzeri soruları yönelttikleri iki genç kız, stand görevlisi arkadaşımızın kendilerine armağan ettiği **SO-RUN Polemik Dergi**’lerimizi okumuş olduklarını, bu sayede sip tekapesinin idealizasyon ve mistifikasyonlarından kurtulduklarını teşekkürleriyle iletiyorlardı. Böyleleri çoğunluktaydı. Fakat *Kolektifimiz*’in faydalı mikrop aşılama yöntemleri, şu aşamada, beyinleri ve yürekleri öldürücü virüslerle dolu kimseler için bir türlü etkili olamıyordu!..

SORUN Polemik

THKO-TDKP-EMEP

Sürecindeki Tartışmalar -I-

THKO-TDKP süreci 40 yılını geride bıraktı. Bu süreç'in özetini yapmak oldukça güçtür. Sayfa sınırlamasını göz önüne alarak THKO-TDKP sürecini, Denizlerin idamından, Kızıldere faşist katliamdan sonra geriye kalanların hangi koşullarda ve nasıl bir yol izlediklerini anlatmakla söze başlayayım.

Silahlı mücadelenin hangi düşünce ve ortamda şekillendiğinin açıklamasını bir yana bırakarak, "yeni THKO"-TDKP'in oluşum sürecine bir göz attığımızda; önümüze çıkan ilk sorun, silahlı mücadelenin esas mücadele biçimi olduğu düşüncesinin savunulmasına ve bu düşünce doğrultusunda örgütlenmeye ve eylemlere devam edilip, edilemeyeceği tartışmalarını sonuçlandırmaktı.

Silahlı örgütler içinde, silahlı mücadelenin esas mücadele biçimi olduğuna dair ilk itirazların, Mahir'in, Cihan'ın ve diğer arkadaşların hapisinden çıktıktan sonra THKP-C'nin o güne kadar yakalanmayan önderlerinden geldiği açığa çıktı. Bunlar, yakalandıktan sonra görüşlerini hapisanelere taşıdılar. Mücadelenin önderlerinin öldürülmesi ve faşist terörün şiddetlendirilmesi, bunlara yılgınlığı yaymalarına fırsat vermişti. Bir dönem "oportünizm", "modern revizyonizm" diye niteledikleri görüşleri tekrar savunuyorlar ve onların mücadele anlayışlarına sahip çıkıyorlardı. Bununla da kalınmıyor, Türkiye'nin egemen sınıflarına, devletine ve emperyalist-kapitalist sistemine övgüler düzüyorlardı. Sıkıyönetimin faşist mahkemelerinde nedamet getirdiklerini açıklamak için, birbirleriyle yarışa girmişlerdi.

Bu nedamet kampanyasından THKP-C saflarında çok az insanın etkilenmediğini ileri sürmenin abartılı bir tespit olmadığını belirtmekden geçmeyeyim.

Tabii ki bu kampanyadan, başlangıçta bir kişiyle sınırlı şekildeymiş gibi görünse de, THKO saflarındakiler de etkileniyor ve örgütü terk etme yolunu seçiyorlardı.

Hapishanelerde böylesine karamsar ve karanlık ortamın doğduğu anlarda, 12 Mart döneminden, göstermelik demokrasiye geçiş sürecinin başlaması, hapishanelerin tam tersine, kapitalist sistemin sömürü ve zulmüne karşı başkaldıranlara, ölümü göze alarak silahlı mücadeleye girişenlere karşı, halkın büyük bir sempati duyduğu ortaya çıkıyordu. Ecevit, bu sempatiyi parlamenter mücadeleye kanalize etmek için harekete geçmekte gecikmemişti. Faşistler, sağcılar, dinciler, “bunlar anarşisttir” derken Ecevit ise “Bunlar halktan yana olan çocuklardır, ama yanlış yoldalar, Türkiye’de Küba’daki gibi bir devrime ihtiyaç yok, (var olan “demokrasi” sayesinde!) parlamenter yoldan sömürüye son vereceğiz” söylevleriyle CHP’yi, ilk kez seçimlerde en fazla oy alan parti haline getirdi ve hükümete gelerek af çıkarıp, silahlı mücadele yürüten örgütlerin hapiste olan taraftarlarının çoğunluğunu serbest bırakıyor ve düzenle kaynaşmalarının yollarını açıyordu.

Hapishanenin dışındaki bu atmosfer, nedamet getirenlerin tecrit olmalarına, “hainler” olarak ilan edilmelerine yol açsa da, silahlı mücadelenin esas alınmasının yanlış olduğunu ileri süren düşüncelerin giderek, 1971 hareketi diye anılan örgütleri etkisi altına almasının önüne geçilemiyordu.

“Silahlı mücadele esas mücadele biçimi değilse, peki hangi mücadele esas alınmalıdır” sorusunun cevabı olarak, sözde reddettikleri ama içinde çıkıp, geldikleri görüşlerine, çalışma ve örgüt anlayışlarına geri dönülmesi istenmekteydi.

Hapishanelerde yayılan bu türden düşünceler, örgütlerin dışarıdaki bölümlerinde de kendilerine yandaş bulmaktaydı. Bir çok arkadaşta hapishanelere baş vurarak “ne yapacağız” sorusuna cevap arıyorlardı. Bu arada Filistin’de olan arkadaşlarımız geriye dönerek silahlı eylemleri yeniden başlatırken, diğer bir bölümü “silahlı eylemleri bırakalım, halkımızın bağına dönelim” görüşleriyle, modern revizyonizm’in Türkiye’deki şubesi olmaya aday olmak için harekete geçmişti.

Tekrar silahlı eylemlere giren arkadaşlarımız hemen yakalanıp, tutuklandılar. Bu arada bizim gibi silahlı mücadeleyi esas alan başka ülkelerdeki, özellikle Güney Amerika’daki örgütler, faşist devletler tarafından tasfiye ediliyordu. Tüm bu ve buna benzer olaylar, silahlı mücadele biçiminin, günümüzün emperyalist-kapitalizm koşullarının her döneminde esas olup, olamayacağı sorusunu cevaplandırmak zorunlu hale geliyordu.

Ama “silahlı mücadele her koşulda esas mücadele biçimi değil” görüşünü savunmak, başlangıçta, ölen yoldaşlarımıza “ihanet ediyormuş” gibi psikolojik bir baskı altında kalmamıza neden olduğu da inkâr edilemez bir gerçektir.

İlk önceleri, “silahlı mücadele her dönemde esas olamaz” denilen görüşlere karşı çıkanların içinde yer alıyordum. Silahlı mücadelenin her dönemde esas olmadığını ileri sürenlerse, görüşlerinin Marksist-Leninist düşüncelerden kaynaklandığını ileri sürmekteydiler. Ve yine “Esastır” diyen bizlerde aynı iddiadaydık. Tartışmalar sırasında yoğun bir tarzda Marx’ın, Lenin’in, Engels’in vs. eserlerini inceliyorduk.

THKO önderleri, Mahir ve İbrahim Kaypakkaya gibi, silahlı mücadelenin her dönemde esas mücadele biçimi olduğunu kanıtlamak adına teorik görüşler öne sürmemişlerdir. Tam tersine “devrimin yolu” broşüründe bu görüşleri reddedecek düşüncelere yer vermişlerdi ve “İşçi ve emekçi kitleler kendi mücadele deneyleriyle bilinçlenerek devrimci mücadeleye katılırlar” denilmekteydi. Bu görüşler, Lenin’in mücadele ve biçimleri konusundaki düşüncelerinden kaynaklanıyordu. “Devrimin yolu” broşüründe yer alan bu ve buna benzer görüşlerin Lenin’in görüşleriyle örtüşmesi bu konunun ciddi şekilde araştırıp sonuçlandırılmasına neden oldu.

Kısacası Lenin, Marksistler hiçbir mücadele biçimini reddetmezler, şiddeti (yani devrimin zorunluluğunu) yaratan sömürücü sınıflarla, sömürülen sınıflar arası uzlaşmaz çelişkilerdir ve bu çelişki ancak şiddetle çözülür görüşlerini öne sürer. Ve yine Lenin’e göre, mücadelenin hangi biçim alacağını ise sömüren egemen sınıflarla, sömürülen işçi ve emekçiler arasındaki mücadelenin kendisi, kendiliğinden belirler. Yani mücadelenin hangi biçimde olacağını, mücadeleye önderlik eden siyasî hareket değil, mücadele bizzat kendisi yaratır. Barışçıl bir mücadele biçimiyle hareket eden sömürülen kitleler, (ve tabii ki öncü örgütünün çabasıyla da) mücadele içinde bilinçlenerek, barışçıl mücadeleyi, şiddet biçimindeki mücadeleyi (silahlı mücadeleyi) dönüştürebilir. Ve de barışçıl mücadelenin ne zaman şiddet biçimindeki mücadeleye dönüşeceğini, mücadelenin gelişmesinin boyutları kendiliğinden belirler.

“Parti Bayrağı” isimli dergimizde, Lenin’in görüşlerinin ışığında uzunca açıklamaya çalıştığımız bu düşünceler bize, silahlı mücadelenin ne zaman ve nasıl esas olacağı konusunda yol gösterdi ve tüm “silahlı mücadele her zaman esastır” görüşlerini savunan arkadaşlar bu düşünceler etrafında birleşti.

Şiddeti (yani devrimi) reddedip, reformları amaç edinen görüşleri savundukları için “her dönem silahlı mücadele esas olamaz” diyenler ise; “bunlar nasıl olsa silahlı eylemler için hemen faaliyetin içine girmeyeceklerine göre sorun yok” anlayışıyla hareket etmeye başladılar. Ama diğer taraftan da, sinsice devrimi amaç edinmekten vazgeçmeyenleri etkisiz hâle getirmeye devam ettiler.

Dışarıda ise, THKO sempatanlığı çığ gibi büyüyordu. Gerek üniversitelerde, gerekse Türkiye'nin dört bir tarafında ve de işçiler içinde kendilerine THKO'luyum diyenler örgütleniyor, gruplar kuruyor ve çevresini etkilemek için siyasî ve örgütsel faaliyet yürütüyorlardı. Böylece birbirleriyle bağları olmayan THKO'lu gruplar oluşmuştu.

Anayasa Mahkemesi, 1974 yılında, TCK'nın 146/3 maddesine göre 15 yıl hapis cezası alanlar için çıkarılan af yasasının eşitsiz uygulandığını öne sürerek, bunlarında hapisten çıkması gerektiğine karar verdi ve 146/3 den 15 sene ceza alanlarda serbest bırakıldı.

Bu arkadaşlardan önce “Ecevit affıyla” 1973'de hapisten çıkan arkadaşlarımız, oluşan THKO gruplarını birleştiremiyorlardı. Ama “Niğde hapishanesi” merkez görüldüğü için oradan çıkanlar ve Denizlerle birlikte yargılananlar, THKO gruplarını birleştirme avantajını yakaladılar.

Türkiye'nin “sosyalist mücadele tarihinde” ilk kez işçi sınıfı içinde ve kendi inisiyatifleriyle işçiler, THKO adıyla örgütlenerek gruplar kuruyorlardı. Ve yine bu gelişmeler sonucu özellikle DİSK'e bağlı sendikalar, THKO'lulara “gelin bizimle birlikte çalışın” diye çağrılar çıkarıyor ve THKO'luların faaliyet yürütmeleri için kapılarını ardına kadar açıyorlardı.

THKO'nun kurulmasından itibaren savunduğu, “komünist partisinin mücadele içinde ve Marksizm'le işçi sınıfı hareketinin birleşmesi temelinde inşa edilir” görüşleri, işçiler içinde oluşan THKO gruplarının varlığıyla sınıfın pratik mücadelesinde gerçekleşiyordu.

Tüm bu gelişmelere rağmen “THKO ismi, silahlı örgütü çağırıştırıyor, örgütün ismini değiştirelim” görüşleri ortaya atılmaya başlanmıştı. Oysa THKO ismi, işçi sınıfına itici gelmesi bir yana, işçiler THKO'yu kendi siyasî örgütleri olarak görüyorlardı.

THKO'nun, başlangıçtan itibaren savunduğu; “parti mücadele içinde kurulur” görüşleri doğruydu ve fabrikalarda komünist işçilerin hücreleri inşa edilmeden “biz partiyiz” diye ortaya çıkılmasına gerek yoktu. Kendilerine kendiliğinden “komünist” diyen aydınların bir araya gelme-

siyle komünist partisinin kurulamayacağını ileri süren THKO'nun görüşlerinin savunulmasında ısrar ettik.

THKO'nun işçi, emekçi ve gençlik içinde yarattığı prestij, şiddeti tamamen reddetmek için onun ismini hemen değiştirilmesini isteyenlere fırsat verilmedi, ama kısa bir dönem sonra reformist bir siyasî ve ideolojik çizgi izlenmesinin de önüne geçilemedi.

Dünya işçi sınıfı hareketini etkisi altına alan, komünist partilerin büyük çoğunluğu, revizyonist yola girerek, proletarya devriminin gereksizliğini savunmaları ve şiddeti reddetmeleri karşısında, silahlı mücadelenin esas alınmasının koşulları olgunlaşmadan, silahlı mücadeleye başlanmasının nedeni, "modern revizyonizm"ın ana merkezi Sovyetlerin yaydığı görüşlerdi. Sovyetlerin böylesine bir revizyonist yola girmesinin tek nedeni; onun kapitalist bir ülke haline gelmesinden dolayıldı.

Lenin'in ısrarla vurguladığı gibi; revizyonizm burjuva ideolojisidir. Burjuva ideolojisinin maddî temeli ise kapitalizmdir. Bu konudaki tüm araştırmalarımız, Sovyetlerin kapitalist bir ülke olduğunu kanıtlıyordu. Sovyetler, kapitalizme geriye dönmüştü ve Sovyetlerdeki egemen sınıf ise bürokrat-burjuvalardı. Sovyetlerin, ekonomik, siyasî ve askeri gücü, onun emperyalist bir politika izleyebileceğini gösteriyordu. Bunun için Sovyetleri emperyalist bir ülke olarak tanımlamak doğrudur. Ama tüm bunlara rağmen "iyi niyetli" binlerce devrimci, Sovyetleri "sosyalist" ülke olarak görmeye devam ediyordu. Bunun için bu konuda oldukça dikkatli davranmak yine zorunluydu. Ama ne var ki dışarı çıkanlar, hapis-hanedeki bizlerle hemen bağlarını kesip, "koşarak" Doğu Perinçek'in yanına gidiyorlardı.

1971 öncesi ve "Dev-Genç" döneminde Sovyetleri, "revizyonist" bir ülke ve "revizyonizm"ın ana merkezi" olarak görmemize rağmen, bazı komünist partileri, Çin Halk Cumhuriyeti ve "Mao Zedung düşüncesini" savunanlar gibi emperyalist bir ülke olarak ele almıyorduk. Ve yine Mao Zedung ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin yönetimini, Çin komünist partisini, Kruşçevci revizyonizmin, devrime ve şiddet yöntemlerine karşı çıkan görüşlerini reddeden ve devrimin zorunluluğunu savunan Marksistler olarak görüyorduk. Tabii ki, tüm devrimciler gibi bizlerde, Mao Zedung'a karşı büyük bir sempati besliyorduk. Ama Mao'nun Marksizm-Leninizm'e katkıda bulunduğu ve bunun içinde "Mao Zedung düşüncesinin" çağımızın gerçek Marksizm'i olduğu görüşlerine katılmıyorduk. Ve Hiçbir zaman, ben ve bu görüşleri savunan yoldaşlar; Mao Zedung

düşüncesinin “çağımızın Marksizmi” olduğu iddialarına katılmadılar ve “M-L ve Mao Zedung Düşüncesinin” formüleştirilmesini Marksist olarak nitelendirmediler.

Ama ne var ki, “Sovyetler, emperyalist-kapitalist ülkedir” tespitini açıkladığımız dönemde, hemen, Mao Zedung ve Çin Komünist Partisi’nin devrimin zorunluluğunu reddederek, emperyalist-kapitalist dünya ile bütünleşmek için köklü bir siyasî ve ideolojik dönüşüm içinde olduklarını fark edemedik. Bunun yanı sıra, bir dönem Çin Komünist partisi ile Kruşçevci revizyonizmine karşı birlikte hareket eden Komünist partileri, Mao Zedung ve Çin Komünist Partisi’nin, uluslararası burjuvaziyle kaynaşmak için Marksizm’in en temel görüşlerini reddederek, “yeni siyasî ve ideolojik” görüşlerle harekete geçmelerine karşı çıktıklarından, Mao Zedung’u ÇKP’yi eleştirdiklerinden haberimiz yoktu. Çünkü Mao Zedung’un yeni stratejisine karşı eleştiriler açıktan yapılmıyordu ve Komünist partiler arası iç tartışmalarla sınırlanmıştı. Bunun içinde adlarını andığımız komünist partilerin hiç birisi, Mao Zedung’un yeni görüşlerinden etkilenmemişler ve onun ortaya attığı “3 dünya” tezlerini hiçbir zaman kabul etmemişler ve de onların izledikleri uluslararası siyasetin takipçisi olmamışlardı.

Özellikle 1960-70 arası Kruşçevci revizyonizme karşı, Avrupa’da ve dünyanın başka ülkelerinde “devrimi savunan alternatif” olarak görülen, ÇKP ve Mao Zedung’un siyasî ve ideolojik etkinliklerini geliştirdikleri bilinmekteydi.

Oysa, 1969 da “Kültür devriminin” bittiğini ilan eden Mao Zedung ve ÇKP, emperyalist-kapitalist dünyayla kaynaşmak için “yeni siyasî ve ideolojik” çizgisini belirleyerek köklü dönüşüm içinde girmişlerdi.

Ne yazık ki, Mao’nun, 1970’lerde, izledikleri “yeni yolundan” dolayı, Avrupa’da ve dünyanın bir çok ülkesinde prestij kaybettiği ve Kruşçevci revizyonizme karşı M.L. savunan komünist partilerin, ÇKP ile bağlarını koparmaya başladıkları dönemdeyse, Türkiye’de görece güçlenen “Maoculuğun” rüzgârı estirilebiliyordu.

Her şey bir yana, bizzat Mao Zedung’un kendisi, “kültür devriminin” tam tersi yeni bir siyasî ve ideolojik yol izleyerek, “Kültür devrimiyle” öne çıkan ve devletin, ÇKP’nin yönetim kademelerinde yer alan kadroların tasfiye edilmelerine önyak oluyordu.

(Devam edecek)

Bizden Haberler

- 17-25 Nisan 2010 Tarihlerinde TÜYAP Tarafından Düzenlenen
15. İZMİR Kitap Fuarı Etkinliklerimiz:

1. ETKİNLİĞİMİZ: - PANEL-SÖYLEŞİ -

SANAT CEPHESİ DERGİSİ ŞAİRLERİYLE TEKEL-KRİZ VE DEVRİMCİ SANAT

- Katılımcılar : **1. Hüseyin Gül** **5. İrfan Ünal**
2. Asım Gönen **6. İsmail Hardal**
3. Refik Uğur **7. Kemâl Kök**
4. Ragıp Özcan
- Yöneten : **İsmail Hardal**
Düzenleyen : **Sorun Yayınları Kolektifi**
Tarih : 17 NİSAN 2010 (Cumartesi)
Saat : 16. 45 - 17. 45
Yer : 15.İZMİR Kitap Fuarı-Fuar Alanı-Konferans Salonu: I

- Etkinliğimize 110 kişi katıldı. İzleyenlerin soruları cevaplandı.

2. ETKİNLİĞİMİZ: - PANEL-SÖYLEŞİ -

SÖZ ÜNİVERSİTE GENÇLİĞİNDE YÖK - GENÇLİK VE GELECEK

- Katılımcılar : **1. H. Can Dolgun** (Fen-Edb.Fak. Öğr.)
2. Ümit Akıncı (Fen-Edb.Fak. Öğr. Görevlisi)
3. Mehmet İnce (Çevirmen-Yazar)
- Yöneten : **Mehmet İnce**
Düzenleyen : **Sorun Yayınları Kolektifi**
Tarih : 18 NİSAN 2010 (Pazar)
Saat : 17.00 - 18.00
Yer : 15.İZMİR Kitap Fuarı-Fuar Alanı-Konferans Salonu: III

- Etkinliğimize 280 kişi katıldı. İzleyenlerin soruları cevaplandı.

3. ETKİNLİĞİMİZ: - ŞİİR DİNLETİ -

SANAT CEPHESİ SOSYALİST GERÇEKÇİ SANAT DERGİSİ ŞİİR TİYATROSU

Şiir Yorumlayanlar: **1. Fevzi Okumuş** **5. Aydın Yavuzer**
2. Güneş Ataalp **6. Aytekin Ulusoy**
3. Metin Demir **7. Ecenur Karaağaç**
4. İbrahim Halil Keklik **8. Fahri Demirer**

Yöneten : **Şevki Özdemir**
Müzik (Saz) : **İrfan Ünal**
Düzenleyen : **Sorun Yayınları Kolektifi**
Tarih : 22 NİSAN 2010 (Perşembe)
Saat : 18. 00 - 19. 30
Yer : Tüyap Kitap Fuarı-Fuar Alanı-Konferans Salonu: III

- Etkinliğimize 270 kişi katıldı. İzleyenlerin soruları cevaplandı.

4. ETKİNLİĞİMİZ: - PANEL-SÖYLEŞİ -

KIZILBAŞ-DERSİM 37-38 KATLIAMI VE POLİTİKA

Katılımcılar : **1. Sırrı Öztürk** (Sorun Yayınları Kolektifi-Çalışanı)
2. Şerafettin Halis (Dersim BDP Milletvekili)
3. Turabi Saltık (Araştırmacı-Yazar)

Yöneten : **Sırrı Öztürk**
Düzenleyen : **Sorun Yayınları Kolektifi**
Tarih : 24 NİSAN 2010 (Cumartesi)
Saat : 19. 00 - 20. 00
Yer : 15.İZMİR Kitap Fuarı-Fuar Alanı-Konferans Salonu: I

- Etkinliğimize 230 kişi katıldı. İzleyenlerin soruları cevaplandı.

SORUN YAYINLARI KOLEKTİFİ YAYIN LİSTESİ

<i>Bilimsel İnceleme-Araştırma Dizisi (Tercüme):</i>	<i>TL</i>
1. KARL MARX - BİYOGRAFİ 2. Baskı <i>Bilimler Akademisi</i> 608 s. B. Boy - Kuşe Resimli - Bez Ciltli (Şömizli)	40
2. FRİEDRİCH ENGELS - BİYOGRAFİ <i>Bilimler Akademisi</i> 472 s. B. Boy - Kuşe - Renkli Resimli - Bez Ciltli (Şömizli)	30
3. V. İ. LENİN - BİYOGRAFİ <i>Bilimler Akademisi</i> 532 s. B. Boy+48 s. - Kuşe S/B - renkli resimli- Bez Ciltli (Şömizli)	40
4. MARKSİST - LENİNİST PARTİNİN TEMEL EĞİTİM DERSLERİ <i>F. Engels Enstitüsü</i> B. Boy - Renkli Grafik - Resimli 488 s. 2. Baskı	28
5. SENDİKALAR ÜZERİNE V. İ. Lenin 512 s.	22
7. MARX'IN SOSYOLOJİSİ <i>Henri Lefebvre</i> 176 s. 3. Baskı	9
8. KADIN VE MARKSİZM <i>K. Marx - F. Engeis - V. İ. Lenin</i> 224 s. 8. Baskı	12
9. MARKSİZM VE PSİKOANALİZ V. İ. Dobrenkov 160 s. 4. Baskı	10
10. Ailede ve Okulda ÇOCUK EĞİTİMİ <i>Anton S. Makarenko</i> 128 s. 5. Baskı	7
11. ANA - BABALARIN KİTABI <i>Anton S. Makarenko</i> 320 s. 4. Baskı	15
12. MAKARENKO - Eğitimbilimsel Görüşleri - Yaşam Öyküsü - Anı ve Notları 160 s. 2. Baskı	9
13. EĞİTİM ÜZERİNE V. <i>Suhomlinski</i> 208 s. 3. Baskı	10
14. LENİN VE EĞİTİM <i>Fyodor Korolyov</i> 408 s. (Beraat Ettii)	20
15. DEVRİMCİ EĞİTİM DEVRİMCİ AHLAK <i>M. İ. Kalinin</i> 232 s. 6. Baskı	11
17. EMPERYALİZMİN FELSEFESİ PRAGMATİZM <i>Harry K. Wells</i> 256 s. 2. Baskı	13
18. İŞOKULU - EĞİTİM SORUNLARININ ÇÖZÜM YÖNETİMİ OLARAK MARKSİZM <i>P. P. Bolonski</i> 128 s. 2. Baskı	7
19. SOSYALİZM VE HÜMANİZM <i>S. İ. Popov</i> 208 s. 2. Baskı	10
20. LATİN AMERİKALI MARKSİST <i>Jose Carlos Mariategui</i> 216 s.	10
21. GÜN DOĞUMUNU GÖRMEK I. DOĞU HALKLARI KURULTAYI, B. Boy, 304 s.	16
22. LATİN AMERİKADA NELER OLUYOR-VENEZUELLA KOMÜNİST PARTİSİ 224 s.	11

*Banka Hesap No: T. İş Bankası İstanbul - Çağaloğlu Şubesi 325835

*Posta Çeki Hesap No: 098213

*Büro'dan Parakende satış %25 indirimli

*Dağıtımına %40 indirimli, 3 ay vadeli, Kargo, posta giderleri eklenerek gönderilir.

Cezaevlerine %50 özel indirim uygulanır.

*Kitaplarımız: İnternet'te:

www.kitapyurdu.com-www.ideefixe.com-www.abonet.net-www.weblebi.com

www.elektronikticaret.gen.tr-www.yenisayfa.com-www.kitapnet.com adresinden satın alınabilir.

Fiyatlara KDV Dahildir

BİLİMSEL BİLGİ VE BİLİNÇLENME SÜRECİNDE SUYU KAYNAĞINDAN İÇİNİ...

Bilimsel İnceleme-Araştırma Dizisi (Telif):	TL
1. İŞÇİLER İÇİN TEMEL HUKUK BİLGİLERİ <i>Av. Zeki Öçal</i> 264 s.	12
2. İŞYERİ SENDİKA TEMSİLCİLİĞİ ATANMASI-GÖREVLERİ-GÜVENCESİ <i>Av. Zeki Öçal</i> 104 s.	5
3. İŞÇİ SINIFI-SENDİKALAR VE 15-16 HAZİRAN Olaylar - Nedenleri - Davalar - Belgeler - Anılar - Yorumlar <i>Sırrı Öztürk B. Boy</i> 568 s. 2. Baskı	30
4. "KOMÜNSÜZ KOMÜNARLARA" HAYAT BİLGİSİ <i>Tolga Ersoy</i> 112 s.	6
5. LOZAN - BİR ANTIEMPERYALİZM MASALI NASIL YAZILDI? <i>Tolga Ersoy</i> 224 s. 2. Baskı	12
6. SAVAŞIN ŞAİRİN KİMLİĞİN SORGULANIŞI (Kolektif) 112 s.	6
11. HEKİMLERİN SINIFSAK KÖKENİ <i>Ata Soyer</i> 152 s. 2. Baskı	8
12. TABİP ODALARI BEYAZ EYLEMLER <i>Ata Soyer</i> 432 s.	20
13. OSMANLIDAN GÜNÜMÜZE ORDUNUN EVRİMİ <i>Osman Tiftikçi</i> 248 s.	12
14. TIBBİYE-İ ŞAHANE'DE 20 YIL <i>Tolga Ersoy</i> 288 s.	12
15. RESMİ TARİH POLEMİKLERİ <i>Tolga Ersoy</i> 208 s.	10
16. MARKSİZM TARTIŞMALARINA MARKSİST BAKIŞ (Kolektif) 160.s	10
17. KAPİTALİZMİN DÜĞÜMLERİ <i>Coşkun Adalı</i> 144 s.	7
18. EMPERYALİZMİN ORTADOĞUYA MÜDEHALESİ <i>Coşkun Adalı</i> 192 s.	10
19. SİNOP'UN HANI "SİNOP HAPİSHANESİNİN TARİHİ VE EDEBİYATTAKİ YERİ" <i>Tolga Ersoy</i> 112 s.	6
20. İATOKRASİ - TIP VE KÜLTÜR <i>Tolga Ersoy</i> 96 s.	4
21. SINIF SAĞLIK EŞİTSİZLİK <i>İlker Belek</i> 176 s.	9
22. SINIFSIZ TOPLUM YOLUNDA TÜRKİYE İÇİN SAĞLIK TEZİ <i>Dr. İ. Belek - Dr. E. Nağacı - Dr. H. Onuroğulu - Dr. F. Ardıç</i> 144 s. 2. Baskı	8
23. TÜRKİYE TIP TARİHİ İÇİN MATERYALİST NOTLAR <i>Tolga Ersoy</i> 128 s. (Beraat Etti)	7
Reprodüksiyonlar - Posterler:	
- Karl Marx-Friedrich Engels-V. İ Lenin S/B (25x35cm) (Beheri)	70 KR
- Avni Memedoğlu Dağdakiler S/B (25x35cm)	70 KR
- Avni Memedoğlu (18x25 cm) 8 adet renkli (zarflı)	6 TL
- Avni Memedoğlu (18x25 cm) 1 adet renkli (zarflı)	70 KR
Dergi ve Ciltleri:	
- SORUN Birlikte Sosyalist Dergi Ciltleri I-II-III (Her Cildi)	25
- SORUN Polemik Marksist İnceleme - Araştırma - Eleştiri Dergisi (Her Sayısı)	4
- KIRMANCIYA BELEKÉ Kültür-Tarih-Halkbilim- Bilimsel İnceleme-Araştırma-Eleştiri Dergisi (Her Sayısı)	5
- SANAT CEPHESİ-SOSYALİST GERÇEKÇİ SANAT DERGİSİ	7
- İŞÇİ BİRLİĞİ - İŞÇİ - KİTLE GAZETESİ	1

Halkların Tarih-Kültür Dizisi:

TL

1. GÜRCÜSTAN TARİHİ *N. Berdzenişvili-Ş. Canaşa* 308 s. **2. Baskı** 15
2. TRABZON'DAN ABHAZYAYA DOĞU KARADENİZ HALKLARININ TARİH VE KÜLTÜRLERİ (*Kolektif*) 176 s. **2. Baskı** 9
3. Bilim Tarih ve Metodoloji -KÜRT TARİH YAZIMI-*Medeni Ayhan* 192 s. **2. Baskı** 10
4. HALKLARIN MELODRAMİ - ÜÇ KADIN BİR DENİZ *Tolga Ersoy* 96 s. 5
6. ÇEÇEN - İNGUŞYA HALKIYLA RUSYA ARASINDAKİ İLİŞKİLER *Yavus Ahmadov* 152 s. 8
7. BİRLİKTE OLDUĞUMUZ HALKLAR KELDANİ-ASSURİ-SÜRYANİ-ERMENİ *İrfan Işık (Wêlate Torî)* 120 s. **3. Baskı** 7
8. ÜNLÜ KÜRT BİLGİN VE BİRİNCİ KUŞAK AYDINLAR *Mehmet Kemal Işık (Torî)* 192 s. (**Beraat Etti**) 10
9. TARİHSELDEN GÜNCELE KÜRT GERÇEĞİ *Mehmet Kemal Işık (Torî)* 192 s. 10
10. KUZAY KAFKASYA MİTOLOJİSİ-NARTLARDAN BERİ *Nuray Gök Aksamaz* 208 s. 10
11. ANADOLU'YA AĞLIYORDU NİOBE - TÜM YÖNLERİYLE RUM TEHCİRİ VE TEHCİRİN TARİHSEL KAYNAKLARI *Pervin Erbil* 208 s. 10
12. EKİMİN YETİŞTİRDİKLERİ ÇEÇEN EDEBİYATI *Moxhmat Sulayev* 112 s. 6
14. İSLÂM VE MODERNİZM *Muhammed Rıza Şalguni* 144 s. 8
15. ANA DİLDE EĞİTİM VE AZINLIK HAKLARI (*Kolektif*) 144 s. 8
17. DIMİLİ DERSİM ÖYKÜLERİ *Turabi Saltık* 128 s. 7
18. DERSİM...DERSİM... GEZİ NOTLARI-DERSİM'İN NABZI *Sırrı Öztürk* 200 s. 10
19. PROTO DERSİM KÜLTÜRÜ ÜZERİNE TEZLER *Turabi Saltık* 208 s. 10
20. PİR SULTAN ABDAL ESNAF-SANATKÂRIN FÜTUVVA HIRKASI *Suha Bulut* 160 s. 9
21. ÇERKES KİMLİĞİ-TÜRKİYE'NİN SORUNLARI **2.Baskı** *Yalçın Karadaş* 256 s. 16
22. 100 AYKIRI SORUDA TÜRKİYE'Yİ ANLAMAK *Yalçın Karadaş* 112 s. 7
23. RESMİLİK, DERSİMLİLİK ALEVİLİK VE SOLCULUK *Ahmet Çakmak Deliorman* 112 s. 7

Emperyalizmin Gizli Örgütleri Dizisi:

1. GLADIO: NATO'NUN GİZLİ TERÖR ÖRGÜTÜ *Jens Mecklenburg* 152 s. **5. Baskı** 8
2. MEHMET EYMÜR ZİVERBEY'DEN SUSURLUK'A BİR MİTÇİNİN PORTRESİ *Talat Turhan-Orhan Gökdemir* 312 s. **9. Baskı** 15
3. ÇARMIHTAKİ ÜLKÜCÜ - TANIK VE BELGELERİYLE AĞCA İPEKÇİ'Yİ NEDEN ÖLDÜRDÜ? *Tamaşa F. Dural* 240 s. **5. Baskı** 11
5. GİZLİ ORDULAR - CIA *Halid Özkul* 376 s. **2. Baskı** 17
6. EMPERYALİZMİN BATAKLIGINDA İSTİHBARAT ÖRGÜTLERİ - DORUK OPERASYONU- *Talat Turhan* 296 s. **3. Baskı** 13
7. YARGILAYANLARI YARGILIYORUM! BOMBA DAVASI -SAVUNMA -1- *Talat Turhan* 264 s. **3. Baskı** 11
8. DEVRİMCİ BİR KURMAY SUBAYIN ETKİNLİKLERİ **2. KİTAP** *Talat Turhan* 320 s. 14
9. GİZLİ ORDULAR - RT - CFR - BG - TC *Halid Özkul*, 384 s. 17

Edebiyat - Sanat - Estetik Dizisi:**TL**

1. POLİTİKA-SANAT-ESTETİK YOLUNDA 'EMEĞİN RESSAMI' Avni Memedoğlu
Hazırlayan: *Sırrı Öztürk* 352 s. 1. Hamur - B. Boy - Kuşe Resimli 25
4. KURŞUNA DİZİLENLERDEN MEKTUPLAR *J. Duclos Önsöz* 112 s. **2. Baskı** 5
5. 12 MART 1971'DEN PORTELER C. I *Sırrı Öztürk* 416 s. **6. Baskı** 19
6. 12 MART 1971'DEN PORTELER C. II *Sırrı Öztürk* 288 s. **4. Baskı** 13
7. 12 MART 1971'DEN PORTELER C. III *Sırrı Öztürk* 432 s. **2. Baskı** 19
8. "TERÖRİST"İN GÜNLÜĞÜ *Sırrı Öztürk* 208 s. 10
13. GERÇEĞİN SEVDA TUTANAĞI 1. Hmr. *Kemal Kök* 96 s. *Şiir* 4
15. CUMARTESİ ARANIŞLARI 1. Hmr. *İsmail Hardal* 96 s. *Şiir* 4
17. EYLÜLNAME *Kemal Urganç* B. Boy 80 s. Karikatür Albümü 8
18. PANİK ATAK *Canol Kocagöz* B.Boy 80 s. Karikatür Albümü 8
19. İÇERİDEKİ DIŞARIDAKİ HAPİSHANEDEN BİZİM ŞİİR ANTOLOJİSİ
İsmail Hardal - Kemâl Kök B.Boy 384 s. 20
20. SU DAMLASINA SİĞDIRILAN YAŞAM 1.Hmr. *S. Oral Uyan* 80 s. *Şiir* 5
21. KUYTUDA VE KÖZ 1.Hmr. *S. Ali Tayır* 80 s. *Şiir* 5
22. BARIŞ VE BAŞAK 1.Hmr. *Kemâl Kök* 80 s. *Şiir* 5
23. EYLÜL FIRTINASI 1.Hmr. *Ertan Taşdelen* 80 s. *Şiir* 5
24. BİTMEDİ *Kemal Urganç* B. Boy 4 renkli 80 s. Kuşe, Karikatür Albümü 20
25. KUŞ DAĞI 1. Hmr. *Hüseyin Gül* **2. Baskı** 80 s. *Şiir* 5
26. ATALARIMIZ NE DEMİŞ *Hüseyin Gül* 80 s. *Şiir-Mizah* 5
27. ÜTÜLÜ PAÇA *Hüseyin Gül* 112 s. *Öykü* 6
28. GÜL VE DÜŞÜN *Hüseyin Gül* 80 s. *Karikatür Albümü-Renkli* 8
29. VAROŞLARIN ULAŞLARI *Sabahattin Ali Tayır* 112 s. *Öykü* 6
30. GÜNEŞİN SOFRASINDA *Bülent Gezgin* 96 s. *Şiir* 6
31. SANAT ESTETİK POLİTİKA
Sanat-Kültür Konferansı Tebliğleri (Kolektif) 272 s. 16
32. TOPLU OYUNLAR - I *Hasan Öztürk* 160 s. *Tiyatro* 10
33. TOPLU OYUNLAR - II *Hasan Öztürk* 160 s. *Tiyatro* 10

Sorun Broşür Dizisi:

8. "İLERİCİ-GERİCİ" KAVGASINDA HANGİ "RESTORASYON"?
HANGİ "KOMÜNİST PARTİ"? *Sırrı Öztürk* 80 s. 4
9. HANGİ "BİRLİK"? PARTİLEŞME MÜCADELESİNİN
NERESİNDEYİZ? KOMÜNİSTLERİN BİRLİĞİ *Sırrı Öztürk* 96 s. 4
12. DEVRİMCİ SİYASİ TERBİYE-DİPLOMASİ-AHLÂK *Sırrı Öztürk* 192 s. 9
13. MARKSİST SOL YİĞİNAĞI NEREYE YAPMALI? *Sırrı Öztürk* 128 s. 6
14. İŞÇİ - KİTLE GAZETESİ İÇİN SINIF BİLİNÇLİ İŞÇİLERE ÇAĞRI
Sırrı Öztürk 32 s. 1
15. SANAT CEPHESİ ÇAĞRISI (Kolektif) 40 s. 1
16. 10 EYLÜL 1920 TKP ve GÜNÜMÜZ KOMÜNİST HAREKETİNİN
HAYATİ SORUNLARI FORUM'U Belgeler 268 s. 11
17. ANADOLU ALEVİ KÜLTÜ ve SOL'UN "POLİTİKASI" (Kolektif) 112 s. 7
18. ŞİMDİ SÖZ YAPANLARDA!..
GELENEKTEN GELECEĞE 15/16 HAZİRAN VE GÜNÜMÜZ *Sırrı Öztürk* 64 s. 3

Akbıyık Değirmeni Sk. No:33/A-34122 Sultanahmet-Eminönü-İstanbul
Telefon: (0212) 638 81 82 Fax: (0212) 638 81 72
e posta: sorunkolektif@gmail.com

www.sorunyayinlari.net

Fiyatlar: Mart 2010